

Ο Δ Η Γ Ο Σ Σ Π Ο Υ Δ Ω Ν

2 0 1 0 - 2 0 1 1

Τμήμα
Γερμανικής Γλώσσας
και Φιλολογίας

ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ ΣΧΟΛΗ

Abteilung
für Deutsche Sprache
und Philologie

PHILOSOPHISCHE FAKULTÄT

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

<http://www.del.auth.gr>

Περιεχόμενα - Inhaltsverzeichnis

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΤΜΗΜΑ ΓΕΡΜΑΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ ΚΑΙ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ

Ιστορικό Τμήματος - Διοίκηση - Γραμματεία	3
Γραφείο Σπουδών - Βιβλιοθήκη - Νησίδα Η/Υ	4
Εργαστήριο Εκπαιδευτικής Έρευνας και Γλωσσικών Εφαρμογών - Γραφείο Πρακτικής Άσκησης.....	4
Διδακτικό Προσωπικό -Λοιπό Προσωπικό	5

ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ

Αναλυτική Παρουσίαση του Προπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών	7
1. Γερμανική Γλώσσα	10
2. Γλωσσολογία και Διδακτική.....	14
3. Λογοτεχνία και Πολιτισμός	12
4. Προαιρετική Πτυχιακή Εργασία	13
5. Σεμινάρια χρήσης των Υπηρεσιών της Βιβλιοθήκης και Η/Υ	14
Πρόγραμμα και σύντομη περιγραφή μαθημάτων	13
Α' Κύκλος Σπουδών - Β' Κύκλος Σπουδών.....	15
Α' Κατεύθυνση: Γλωσσολογία και Διδακτική	22
Β' Κατεύθυνση: Λογοτεχνία και Πολιτισμός	25
Ελεύθερες Επιλογές.....	31

ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ

Εσωτερικός κανονισμός	35
Αναλυτική παρουσίαση του Μεταπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών.....	39
Α' Κατεύθυνση: Γλωσσολογία και Διδακτική	39
Β' Κατεύθυνση: Λογοτεχνία και Πολιτισμός	39
Πρόγραμμα και σύντομη περιγραφή μαθημάτων	40
Ευρωπαϊκά Εκπαιδευτικά Προγράμματα- Πρόγραμμα Δια Βίου Μάθηση (LLP)/Erasmus.....	44
ΙΚΥ: Υποτροφίες και βραβεία επίδοσης	45

INFORMATIONEN ZUR ABTEILUNG FÜR DEUTSCHE SPRACHE UND PHILOLOGIE

Verwaltung - Sekretariat - Bibliothek - Computerbenutzung 47

DaF- und Didaktiklabor - Praktikumsbüro 47

Lehr- und Verwaltungspersonal 48

INFORMATIONEN ZUM STUDIUM

Studium 52

Deutsche Sprache.....52

Die Schwerpunkte - Ein Überblick 53

A. Schwerpunkt Linguistik und Didaktik 53

B. Schwerpunkt Literatur- und Kulturwissenschaften 54

Diplomarbeit 55

Vorlesungsverzeichnis 56

Grundstudium.....56

Hauptstudium 57

SCHWERPUNKTFÄCHER 63

A. Schwerpunkt Linguistik und Didaktik 63

B. Schwerpunkt Literatur- und Kulturwissenschaft 67

Freie Wahlfächer 72

Master- und Promotionsstudiengang „Sprache und Kultur im deutschsprachigen Raum“ 76

EUROPÄISCHE AUSTAUSCHPROGRAMME

Europäische Austauschprogramme LLP/Erasmus 81

IKY-Stipendien 82

Π Α Ρ Α Ρ Τ Η Μ Α

Κανονισμός Βιβλιοθήκης 83

Μικροδιδασκαλίες και Πρακτική Άσκηση.....86

Microteaching und Lehrpraktikum 88

Εργαστήριο Εκπαιδευτικής Έρευνας και Γλωσσικών Εφαρμογών 90

DaF- und Didaktiklabor 91

Σημαντικές ημερομηνίες - Αργίες 92

Wichtige Daten - Feiertage 92

Πληροφορίες σχετικά με το Τμήμα Γερμανικής Γλώσσας και Φιλολογίας

Οι παρακάτω πληροφορίες που αφορούν το Τμήμα Γερμανικής Γλώσσας και Φιλολογίας είναι αναρτημένες στην Ιστοσελίδα του Τμήματος <http://www.del.auth.gr/> η οποία ενημερώνεται τακτικά.

Ιστορικό Τμήματος

Το Τμήμα Γερμανικής Γλώσσας και Φιλολογίας λειτουργεί από το ακαδημαϊκό έτος 1960-61. Αρχικά αποτελούσε ένα από τα τέσσερα Τμήματα του Ινστιτούτου Ξένων Γλωσσών και Φιλολογιών (Ι.Ξ.Γ.Φ.), το οποίο εθεωρείτο παράρτημα της Φιλοσοφικής Σχολής του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης (Ν.5139/1931). Πρώτος διευθυντής του Τμήματος υπήρξε ο καθηγητής Kurt Graf von Posadowsky-Wehner. Στον πρώτο χρόνο λειτουργίας του το Τμήμα είχε 10 φοιτητές και φοιτήτριες. Οι πρώτοι / πρώτες πτυχιούχοι ήταν 6 και ορκίστηκαν με τη λήξη του ακαδημαϊκού έτους 1964-65.

Η έδρα της Γερμανικής Γλώσσας και Λογοτεχνίας πληρώθηκε μόλις το 1980. Από το ακαδημαϊκό έτος 1982-83 το Τμήμα Γερμανικής Γλώσσας και Φιλολογίας, όπως και τα άλλα Τμήματα του Ι.Ξ.Γ.Φ., λειτουργεί ως ένα από τα οκτώ αυτοδύναμα Τμήματα της Φιλοσοφικής Σχολής (Ν.1268/1982).

Το Τμήμα αναπτύσσεται με καλούς ρυθμούς και προσφέρει ένα σύγχρονο Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών στο οποίο εντάσσεται και το πολύ συστηματικά οργανωμένο πρόγραμμα πρακτικής άσκησης φοιτητών και φοιτητριών σε δημόσια και ιδιωτικά σχολεία της Α΄ και Β΄βάθμιας Εκπαίδευσης. Προσφέρει ακόμη ένα Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών ενώ είναι ιδρυτικό Τμήμα και συμμετέχει σε Διατμηματικά Μεταπτυχιακά Προγράμματα Σπουδών στις Επιστήμες της Γλώσσας και της Επικοινωνίας, καθώς και στις Επιστήμες της Λογοτεχνίας και του Πολιτισμού. Στο πλαίσιο του Προγράμματος Δια Βίου Μάθηση (LLP)/Erasmus υποστηρίζεται η κινητικότητα φοιτητών/τριών καθώς και του διδακτικού προσωπικού μέσω διμερών διαπανεπιστημιακών συμφωνιών. Τα μέλη ΔΕΠ συνεργάζονται σε ερευνητικά προγράμματα άλλων ελληνικών ή / και ξένων Πανεπιστημίων και με άλλους κοινωνικούς ή επιστημονικούς φορείς παρακολουθώντας τις διεθνείς επιστημονικές εξελίξεις και τάσεις. Παράλληλα καλλιεργούνται οι διαπανεπιστημιακές συνεργασίες με τα γνωστότερα γερμανόφωνα καθώς και άλλα ευρωπαϊκά και μη ευρωπαϊκά Πανεπιστήμια.

Διοίκηση

Πρόεδρος

Ελένη Μπουτουλούση, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια (τηλ. 2310 997546)

Γραμματέας

Ελένη Προύσαλη (τηλ. 2310 995241)

Ταχυδρομική διεύθυνση του Τμήματος

Τμήμα Γερμανικής Γλώσσας & Φιλολογίας

P.O. Box 82

Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης

T.K. 54124, Θεσσαλονίκη

email: info@del.auth.gr

Γραμματεία

Η γραμματεία του Τμήματος στεγάζεται στο δεύτερο όροφο του Κτήριου Διοίκησης και δέχεται τους φοιτητές καθημερινά 12.00 - 13.00 από τις θυρίδες.

Γραμματέας : Ελένη Προύσαλη (τηλ. 2310 995241)

Υπάλληλοι : Βικτωρία Καραβασίλη (τηλ. 2310 995236, 2310 995237)

Χρυσάνθη Τοπάλογλου (τηλ. 2310 991384) email: chtopal@del.auth.gr

Αλέξιος Καζιόλας (τηλ. 2310 995235) email: kazal@del.auth.gr

Fax : 2310 995235, email : info@del.auth.gr

Γραφείο Σπουδών

Το Γραφείο Σπουδών στεγάζεται στο χώρο 314Α, του 3ου ορόφου του Παλαιού Κτηρίου της Φιλοσοφικής Σχολής. Το Γραφείο Σπουδών διεκπεραιώνει όλα τα ακαδημαϊκά θέματα των φοιτητών/τριών, επιμελείται του προγράμματος μαθημάτων και εξετάσεων, την ανακοίνωση της βαθμολογίας, κ.α.

Ώρες λειτουργίας για το κοινό και τους φοιτητές/τριες: 11.30-13.00 κάθε εργάσιμη μέρα.

Τηλ. 2310 997557, fax 2310 997542.

Προσωπικό :

Π. Ιορδανίδου (τηλ. 2310 997557) email: piordani@del.auth.gr

Ελ. Καλλιμάνη (τηλ. 2310 997549) email: ekallima@del.auth.gr

Βιβλιοθήκη

Η βιβλιοθήκη του Τμήματος στεγάζεται στον 3ο όροφο του Παλαιού Κτηρίου της Φιλοσοφικής Σχολής, γραφείο 314. Η βιβλιοθήκη έχει περίπου 16.000 βιβλία και έντυπα (υλικό που έχει απομείνει στη βιβλιοθήκη μας μετά την απόσυρση 5.300 περίπου τόμων στην Κεντρική Βιβλιοθήκη του Α.Π.Θ.), τα οποία καλύπτουν κυρίως τους τομείς της Λογοτεχνίας, Γλωσσολογίας, Μεθοδολογίας-Διδακτικής, Μετάφρασης. Υπάρχουν ακόμα βιβλία για τον Γερμανικό Πολιτισμό, Φιλοσοφία και Ψυχολογία καθώς και πληροφοριακό υλικό, εγκυκλοπαίδειες, βιβλιογραφίες. Παρέχονται όλες οι υπηρεσίες που προσφέρονται από το Σύστημα Βιβλιοθηκών του Α.Π.Θ. Η συλλογή της βιβλιοθήκης διαχειρίζεται από το βιβλιοθηκονομικό πρόγραμμα HORIZON όπως και όλου του συστήματος βιβλιοθηκών του Α.Π.Θ.

Ώρες λειτουργίας για το κοινό :

Χειμερινό ωράριο: Δευτέρα - Πέμπτη 9.00-17.00, και Παρασκευή 09.00-14.00.

Θερινό ωράριο: Δευτέρα - Παρασκευή 09.00-14.00.

Ι. Τσακίρη, βιβλιοθηκονόμος (τηλ. 2310 997548) email: itsakiri@del.auth.gr

Ελ. Κορίτσα, βιβλιοθηκονόμος (τηλ. 2310 997558) email: ekoritsa@del.auth.gr

Διεύθυνση συστήματος βιβλιοθηκών Α.Π.Θ: www.lib.auth.gr

Ηλεκτρονικός κατάλογος βιβλιοθήκης : nebula.lib.auth.gr.

Νησίδα Η/Υ

Στο χώρο της βιβλιοθήκης στεγάζεται και η νησίδα Η/Υ του Τμήματος που αποτελείται από 14 υπολογιστές και έναν εκτυπωτή. Υπεύθυνος της νησίδας είναι ο Διαχειριστής Συστημάτων κ. Γιώργος Κατσίκας (τηλ. 2310 997561) email: geokats@del.auth.gr.

Εργαστήριο Εκπαιδευτικής Έρευνας και Γλωσσικών Εφαρμογών

Βρέττα-Πανίδου Αικατερίνη, Διευθύντρια, kala@del.auth.gr, τηλ./φαξ: 2310 997544

Γραφείο Πρακτικής Άσκησης

lehrpraktikum@yahoo.gr, τηλ./φαξ:2310 997544

Διδακτικό προσωπικό

Dorfmüller-Καρπούζα Αικατερίνη, Ομότιμη καθηγήτρια της Γλωσσολογίας-Κειμενογλωσσολογίας με έμφαση στη Συγκριτική Ανάλυση και Διγλωσσία Γερμανικά-Ελληνικά, dorfkar@del.auth.gr, 2310 997541

Αντωνίου Χρήστος, Καθηγητής Παιδαγωγικής - Εκπαίδευσης Εκπαιδευτικών, antwniou@del.auth.gr, 2310 997508

Κοιλιάρη Αγγελική, Καθηγήτρια της Εφαρμοσμένης Γλωσσολογίας-Κοινωνιογλωσσολογίας, angelkil@del.auth.gr, 2310 997553

Οικονόμου-Αγοραστού Ιωάννα, Καθηγήτρια της Νεοελληνικής Φιλολογίας και Συγκριτικής Γραμματολογίας με έμφαση στις Ελληνογερμανικές Γραμματειακές Σχέσεις, tagorast@del.auth.gr, 2310 997543

Βρέττα-Πανίδου Αικατερίνη, Αναπληρώτρια καθηγήτρια της Διδακτικής της Γερμανικής ως ξένης γλώσσας με έμφαση στη Μεταφραστική Πρακτική και Θεωρία, kala@del.auth.gr, 2310 997544

Μπουτουλούση Ελένη, Αναπληρώτρια καθηγήτρια της Εφαρμοσμένης Γλωσσολογίας σε συνάρτηση με την Ανάλυση της Γερμανικής Γλώσσας, butulusi@del.auth.gr, 2310 997546

Ζάχου Αικατερίνη, Επίκουρη καθηγήτρια της Γερμανικής Λογοτεχνίας και του Πολιτισμού, zachu@del.auth.gr, 2310 997534

Καραγιαννίδου Ευαγγελία, Επίκουρη καθηγήτρια της Διδακτικής, ekaragia@del.auth.gr, 2310 997552

Παπαδοπούλου Χάρις-Όλγα, Επίκουρη καθηγήτρια της Διδακτικής της Γερμανικής Γλώσσας ως ξένης γλώσσας με ειδικό πεδίο την Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση, olgara@del.auth.gr, 2310 997550

Ρασιδάκη Αλεξάνδρα, Επίκουρη καθηγήτρια της Γερμανικής και Συγκριτικής Γραμματολογίας, alrasid@del.auth.gr, 2310 997527

Σαπιδίδου Ανδρομάχη, Επίκουρη καθηγήτρια της Διδακτικής της Γερμανικής ως ξένης γλώσσας με έμφαση στην εκπαίδευση και επιμόρφωση διδακτικού προσωπικού, sapird@del.auth.gr, 2310 997545

Σιούπη Αθηνά, Επίκουρη καθηγήτρια της Γλωσσολογίας σε συνάρτηση με την ανάλυση της Γερμανικής Γλώσσας, siouri@del.auth.gr, 2310 -997559

Sturm-Τριγωνάκη Elke, Επίκουρη καθηγήτρια της Συγκριτικής Γραμματολογίας, esturm@del.auth.gr, 2310 997525

Wolfrum Jutta-Anna, Επίκουρη καθηγήτρια της Εφαρμοσμένης Γλωσσολογίας-Διδασκαλίας της Γερμανικής Γλώσσας με ειδικό πεδίο την Ανάπτυξη Δεξιοτήτων στο Γραπτό Λόγο, jutta.wolfrum@gmx.de, 2310 997469

Βηδενμάιερ Ανθή, Λέκτορας της Θεωρίας και Πρακτικής της Λογοτεχνικής Μετάφρασης, Γερμανικά – Ελληνικά, antwie@del.auth.gr, 2310 997114

Γεωργοπούλου Ελένη, Λέκτορας της Γερμανόφωνης Μεταπολεμικής Λογοτεχνίας και του Πολιτισμού του 20ού αιώνα, elgeorg@del.auth.gr, 2310 997816

Δελανίδου Σιμέλα, Λέκτορας της Γερμανόφωνης Λογοτεχνίας και του Πολιτισμού των αρχών του 20ού αιώνα, simdel@del.auth.gr, 2310 998822

Πάγκαλος Γιάννης, Λέκτορας της Γερμανικής Λογοτεχνίας – Συγκριτικής Γραμματολογίας με ειδικό πεδίο στις Ελληνογερμανικές Γραμματειακές Σχέσεις, pagkalos@del.auth.gr, 2310 997342

Σιδηροπούλου Ρενάτε, Λέκτορας της Ιστορίας του Γερμανόφωνου χώρου με έμφαση στη Διαπολιτισμική Εκπαίδευση, sidirop@del.auth.gr, 2310 997513

Κωνσταντινίδου Θεανώ, Ειδικό Διδακτικό Προσωπικό (ΕΕΔΙΠ Ι) με αντικείμενο τη Γερμανική Γλώσσα και Λογοτεχνία, theanok@del.auth.gr, 2310 997555

Μπαλτά-Νικολαΐδου Δήμητρα, Ειδικό Διδακτικό Προσωπικό (ΕΕΔΙΠ Ι) με αντικείμενο τη Γερμανική Λογοτεχνία, dimbalta@yahoo.gr, 2310 997554

Μπερμπέρογλου Παράσχος, Ειδικό Διδακτικό Προσωπικό (ΕΕΔΙΠ Ι) με αντικείμενο τη Θεωρητική και Εφαρμοσμένη Διδασκαλία της Γερμανικής Γλώσσας, pberber@del.auth.gr, 2310 997560

Περπερίδης Γεώργιος, Ειδικό Διδακτικό Προσωπικό (ΕΕΔΙΠ Ι) με αντικείμενο τη Διδασκαλία της Γερμανικής Γλώσσας με δυνατότητα εφαρμογής Νέων Τεχνολογιών, gperp@del.auth.gr, 2310 997540

Schiebel Judith, Λέκτορας DAAD, schiebel@del.auth.gr, 2310 997556

Schnedermann Theresa, Διδασκάλισσα Γλώσσας, TheraSchnee@gmx.de, 2310 997556

Singer Gesa, Λέκτορας DAAD, gsinger@del.auth.gr, 2310 997556

Bannenberg Hans, Διδάσκων σύμφωνα με το Π.Δ. 407/80 με αντικείμενο την Ολλανδική γλώσσα και τον Ολλανδικό Πολιτισμό, ebannenb@del.auth.gr

Janssens Peter, Διδάσκων σύμφωνα με το Π.Δ. 407/80 με αντικείμενο την Ολλανδική γλώσσα και τον Ολλανδικό Πολιτισμό, peter@del.auth.gr

Κατσαούνης Νικόλαος, Διδάσκων σύμφωνα με το Π.Δ. 407/80 με αντικείμενο την εφαρμοσμένη Γλωσσολογία, katsaounis@del.auth.gr

Λοιπό Προσωπικό

Γραμματεία

Ιορδανίδου Παρθένα, Γραφείο Σπουδών, piordani@del.auth.gr, 2310 997557

Καζιόλας Αλέξιος, Υπάλληλος, kazal@del.auth.gr, 2310 995235

Καλλιμάνη Ελένη, Γραφείο Σπουδών, ekallima@del.auth.gr, 2310 997549

Καραβασίλη Βικτωρία, Υπάλληλος, 2310 995236

Προύσαλη Ελένη, Γραμματέας, 2310 995241

Τοπάλογλου Χρυσάνθη, Υπάλληλος, chtopal@del.auth.gr, 2310 991384

Βιβλιοθηκονόμοι

Κορίτσα Ελένη, Βιβλιοθηκονόμος, ekoritsa@del.auth.gr, 2310 997558

Τσακίρη Ιωάννα, Βιβλιοθηκονόμος, itsakiri@del.auth.gr, 2310 997548

Τεχνική Υποστήριξη

Κατσίκας Γιώργος, Διαχειριστής Συστημάτων, geokats@del.auth.gr, 2310 997561

ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ

Αναλυτική Παρουσίαση

Το ακαδημαϊκό έτος διαρθρώνεται σε δύο εξάμηνα: χειμερινό και εαρινό. Οι σπουδές διαρκούν οκτώ εξάμηνα και προβλέπουν δύο ολοκληρωμένους κύκλους σπουδών που ο καθένας τους διαρκεί τέσσερα εξάμηνα.

Για την απόκτηση του πτυχίου οι φοιτητές/τριες θα πρέπει να συμπληρώσουν τουλάχιστον 136 διδακτικές μονάδες (ΔΜ). Οι 136 ΔΜ κατανέμονται σε 88 ΔΜ υποχρεωτικών (73 ΔΜ στον Α' κύκλο σπουδών και 15 ΔΜ στο Β' κύκλο σπουδών), 24 ΔΜ μαθημάτων κατεύθυνσης, 18 ΔΜ μαθημάτων επιλογής καθώς και 6 ΔΜ μαθημάτων ξένης γλώσσας από το Κ.Δ.Ξ.Γ. του ΑΠΘ. Τα μαθήματα επιλογής μπορεί να είναι από το Τμήμα ή εν μέρει (9 ΔΜ) και από άλλα Τμήματα της ΦΛΣ και από τα Τμήματα Θεάτρου και Μουσικών Σπουδών.

Όλα τα μαθήματα περιλαμβάνουν 3 εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και αντιστοιχούν σε 3 ΔΜ. Εξαιρούνται τα μαθήματα γερμανικής γλώσσας καθώς και η Πρακτική Άσκηση. Εάν κάποια από τα μαθήματα που προσφέρονται από άλλα Τμήματα δεν αντιστοιχούν σε 3 ΔΜ είναι δυνατό να επιλέγονται και αυτά. Ο συνολικός αριθμός ΔΜ όλων των μαθημάτων επιλογής πρέπει να είναι τουλάχιστον 18 ΔΜ.

Ο Α' Κύκλος Σπουδών περιλαμβάνει κυρίως υποχρεωτικά μαθήματα και εξασφαλίζει την απόκτηση βασικών γνώσεων σε όλα τα γνωστικά αντικείμενα του Τμήματος.

Στον Α' Κύκλο Σπουδών δίδεται μεγάλη έμφαση στη βελτίωση του επιπέδου γερμανομάθειας των φοιτητών/τριών. Για τον σκοπό αυτό προβλέπεται σε κάθε εξάμηνο ένα τετράωρο μάθημα γερμανικής γλώσσας με υποχρεωτικά φροντιστηριακά μαθήματα για τους/τις φοιτητές/τριες που οι γνώσεις τους στη γερμανική γλώσσα δεν επαρκούν για την παρακολούθηση των σπουδών στο Τμήμα Γερμανικής Γλώσσας και Φιλολογίας. Για τους/τις φοιτητές/τριες με επαρκείς γνώσεις προσφέρεται διαφοροποιημένο γλωσσικό μάθημα το οποίο έχει μεταξύ άλλων ως στόχο την περαιτέρω ανάπτυξη δεξιοτήτων στον γραπτό και προφορικό λόγο. Η επιτυχής παρακολούθηση των μαθημάτων γερμανικής γλώσσας αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση για τη μετάβαση των φοιτητών/τριών στον Β' Κύκλο Σπουδών.

Από το Α' εξάμηνο υπάρχει η δυνατότητα παρακολούθησης των εισαγωγικών σεμιναρίων: Εισαγωγή στη χρήση της Βιβλιοθήκης και Εισαγωγή στη χρήση Η/Υ (Πληροφορίες Ι. Τσακίρη, υπεύθυνη της Βιβλιοθήκης και Γ. Κατσίκας, υπεύθυνο της Νησίδας Η/Υ).

Ο Β' Κύκλος Σπουδών περιλαμβάνει ως επί το πλείστον μαθήματα κατεύθυνσης και στοχεύει στην ειδίκευση των φοιτητών/τριών σε ένα από τα βασικά γνωστικά αντικείμενα του Τμήματος: 1. Γλωσσολογία και Διδακτική και 2. Γερμανική Λογοτεχνία και Πολιτισμό.

Με την έναρξη του Ε' εξαμήνου οι φοιτητές/τριες έχουν την υποχρέωση να δηλώσουν στη Γραμματεία του Τμήματος την κατεύθυνση ειδίκευσης που επιλέγουν. Οι φοιτητές/τριες θα πρέπει να παρακολουθήσουν τουλάχιστον 8 μαθήματα (24 ΔΜ) από την κατεύθυνση που έχουν επιλέξει. Τα μαθήματα κατεύθυνσης έχουν ως επί το πλείστον μορφή σεμιναρίου.

Και για τις δύο κατευθύνσεις είναι υποχρεωτική η επιτυχής παρακολούθηση των εξής μαθημάτων:

Ε' εξάμηνο: Εισαγωγή στη συγγραφή επιστημονικών κειμένων (3 ΔΜ).

Ζ' και Η' εξάμηνο: Διδακτική V & VI: Μικροδιδασκαλίες (6 ΔΜ), Πρακτική άσκηση (6 ΔΜ).

Οι φοιτητές/τριες έχουν τη δυνατότητα να παρακολουθήσουν στον Β' Κύκλο Σπουδών ως μαθήματα επιλογής μαθήματα της άλλης κατεύθυνσης.

Επισημαίνεται ότι οι φοιτητές/τριες θα πρέπει να έχουν παρακολουθήσει με επιτυχία το μάθημα «Γερμανική Γλώσσα» (Α'- Δ' Εξάμηνο), ώστε να μπορέσουν να παρακολουθήσουν τα παρακάτω μαθήματα:

- Τα μαθήματα κατεύθυνσης
- Εισαγωγή στη συγγραφή επιστημονικών κειμένων
- Μικροδιδασκαλίες (Διδακτική IV)
- Πρακτική άσκηση (Διδακτική V)

Είναι ακόμη απαραίτητο να έχουν περάσει τα μαθήματα ΔΙΔ Ι, ΔΙΔ ΙΙ και ΔΙΔ ΙΙΙ για να πάρουν μέρος στις Μικροδιδασκαλίες (ΔΙΔ ΙV) (Ζ΄ Εξάμηνο) και να έχουν κατοχυρώσει βαθμολογία στο μάθημα των Μικροδιδασκαλιών για να συμμετέχουν στην Πρακτική Άσκηση (ΔΙΔ V) (Η΄ Εξάμηνο).

Στην κατεύθυνση ειδίκευσης που έχει επιλέξει ο/η φοιτητής/τρια προβλέπεται η προαιρετική εκπόνηση πτυχιακής εργασίας από το Ζ΄ Εξάμηνο και μετά, σύμφωνα με τον εσωτερικό κανονισμό που έχει εγκρίνει η Γ. Σ. του Τμήματος. (229 / 30.09.2004).

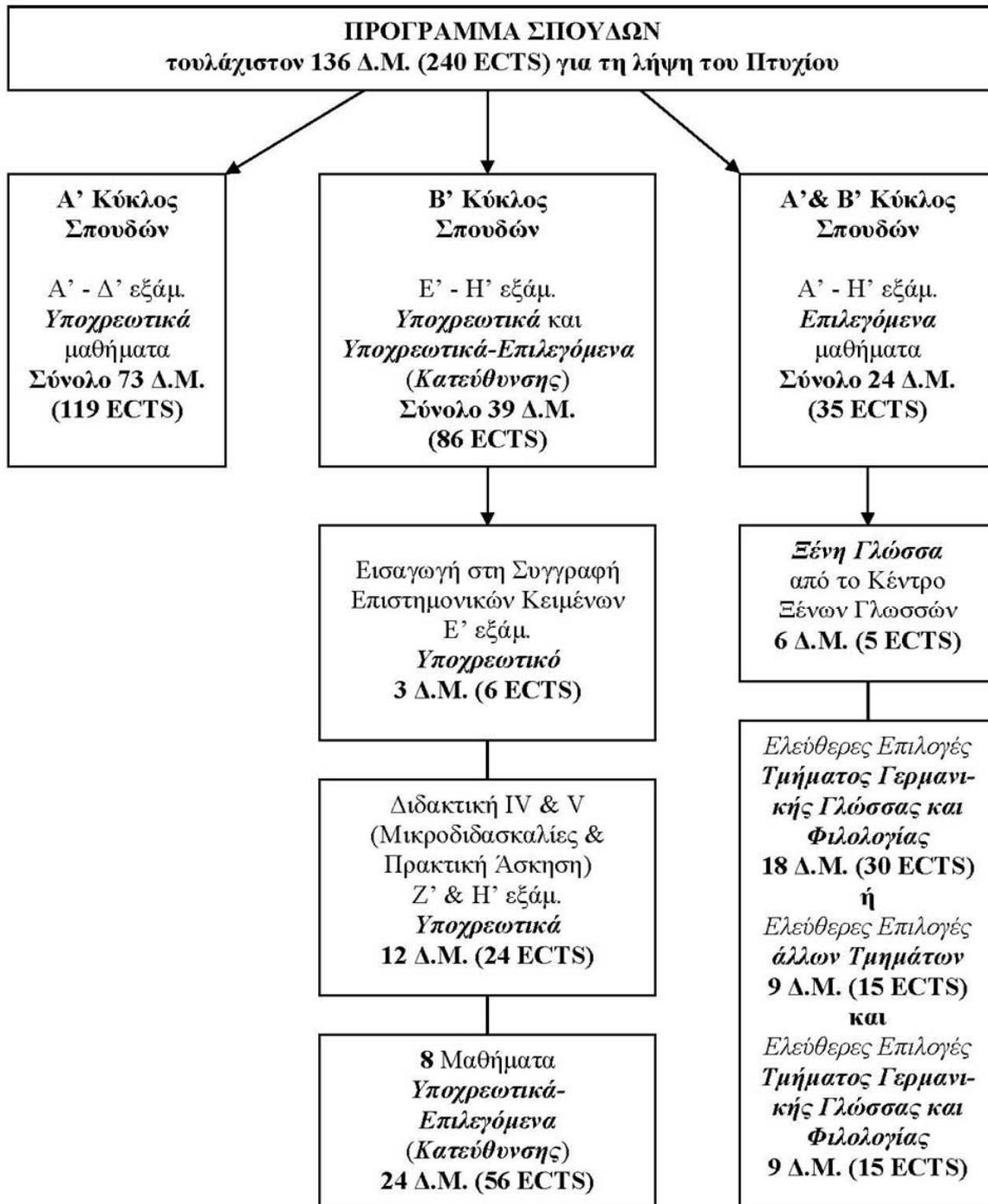
Οι ΔΜ / ECTS με τα οποία πιστώνεται η προαιρετική διπλωματική εργασία προσμετρώνται επιπλέον στις ΔΜ / ECTS που απαιτούνται για τη λήψη του πτυχίου.

Μαθήματα ελεύθερης επιλογής του Γερμανικού Τμήματος, όπως η θεατρική ομάδα και η ολλανδική γλώσσα, καθώς και τα μαθήματα επιλογής από άλλα Τμήματα της ΦΛΣ και από τα Τμήματα Θεάτρου και Μουσικών Σπουδών μπορούν επίσης να επιλέγονται από τους/τις φοιτητές/τριες όλων των εξαμήνων. Τα μαθήματα κατεύθυνσης είναι δυνατόν να δηλωθούν ως μαθήματα ελεύθερης επιλογής μόνο από φοιτητές/τριες που ανήκουν στην άλλη κατεύθυνση. Π.χ.: ένας φοιτητής/τρια που έχει επιλέξει στο Β΄ Κύκλο σπουδών την κατεύθυνση της Γλωσσολογίας και Διδακτικής μπορεί να δηλώσει ως ελεύθερη επιλογή μόνο κάποιο μάθημα κατεύθυνσης από την κατεύθυνση της Λογοτεχνίας και Πολιτισμού και αντίστροφα.

Στους φοιτητές/τριες δίνεται το δικαίωμα διακοπής σπουδών σύμφωνα με το νόμο υπ. αριθμ. 3549/20.03.07 για τη δομή και λειτουργία των Α.Ε.Ι. άρθρο 14 παρ.1, όπου αναφέρονται τα εξής για την ανώτατη διάρκεια φοίτησης και το δικαίωμα διακοπής σπουδών:

- Από το επόμενο ακαδημαϊκό έτος από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, η ανώτατη διάρκεια φοίτησης στις προπτυχιακές σπουδές δεν μπορεί να υπερβαίνει τον ελάχιστο αριθμό εξαμήνων που απαιτούνται για τη λήψη του πτυχίου, σύμφωνα με το ενδεικτικό πρόγραμμα σπουδών του τμήματος, προσαυξανόμενο κατά 100%. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις είναι δυνατή με απόφαση της Συγκλήτου για τα Πανεπιστήμια και της Συνέλευσης για τα Τ.Ε.Ι., ύστερα από πλήρως αιτιολογημένη εισήγηση της Γενικής Συνέλευσης του Τμήματος και σχετική αίτηση φοιτητή/τριας ή σπουδαστή/τριας, η παράταση της ανώτατης διάρκειας φοίτησης του αιτούντος, μέχρι δύο (2) εξάμηνα.
- Οι φοιτητές/τριες ή σπουδαστές/τριες έχουν το δικαίωμα να διακόψουν, με έγγραφη αίτηση τους στη Γραμματεία του οικείου Τμήματος, τις σπουδές τους για όσα εξάμηνα, συνεχόμενα ή μη, επιθυμούν, και πάντως όχι περισσότερα από τον ελάχιστο αριθμό εξαμήνων που απαιτούνται για τη λήψη πτυχίου σύμφωνα με το ενδεικτικό πρόγραμμα σπουδών. Τα εξάμηνα αυτά δεν θα προσμετρώνται στην παραπάνω ανώτατη διάρκεια φοίτησης. Οι φοιτητές/τριες ή σπουδαστές/τριες που διακόπτουν κατά τα ανωτέρω τις σπουδές τους, δεν έχουν τη φοιτητική ή σπουδαστική ιδιότητα καθ' όλο το χρονικό διάστημα διακοπής των σπουδών τους. Μετά τη λήξη της διακοπής σπουδών οι φοιτητές/τριες ή σπουδαστές/τριες επανέρχονται στο Τμήμα.
- Μετά την πάροδο της ανώτατης διάρκειας φοίτησης, ο/η φοιτητής/τρια ή σπουδαστής/τρια θεωρείται ότι έχει απολέσει αυτοδικαίως τη φοιτητική ή σπουδαστική ιδιότητα. Για την απώλεια της φοιτητικής ή σπουδαστικής ιδιότητας εκδίδεται σχετική διαπιστωτική πράξη από τη Γραμματεία του οικείου Τμήματος, με την οποία βεβαιώνονται και τα μαθήματα, στα οποία ο/η φοιτητής/τρια ή σπουδαστής/τρια έχει εξεταστεί επιτυχώς.
- Φοιτητές/τριες ή σπουδαστές/τριες που, κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, είναι εγγεγραμμένοι σε Α.Ε.Ι. της χώρας και δεν έχουν συμπληρώσει ακόμη τον ελάχιστο αριθμό εξαμήνων που απαιτούνται για τη λήψη του πτυχίου, σύμφωνα με το ενδεικτικό πρόγραμμα σπουδών του Τμήματος, μπορούν να συνεχίσουν τις σπουδές τους μέχρι τη συμπλήρωση του ελάχιστου αυτού αριθμού εξαμήνων και πέραν αυτού επί πέντε (5) επιπλέον ακαδημαϊκά έτη. Φοιτητές/τριες ή σπουδαστές/τριες που, κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, έχουν ήδη συμπληρώσει τον ελάχιστο αριθμό εξαμήνων που απαιτούνται για τη λήψη του πτυχίου, σύμφωνα με το ενδεικτικό πρόγραμμα σπουδών του Τμήματος, μπορούν να συνεχίσουν τις σπουδές τους επί πέντε ακόμη ακαδημαϊκά έτη, αρχόμενα από το επόμενο ακαδημαϊκό έτος από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου.
- Φοιτητές/τριες ή σπουδαστές/τριες που, κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, έχουν ήδη υπερβεί το παραπάνω ανώτατο όριο φοίτησης, καλούνται από το οικείο Α.Ε.Ι. να δηλώσουν εγγράφως εάν επιθυμούν τη συνέχιση των σπουδών τους. Σε περίπτωση καταφατικής δήλωσης μπορούν να συνεχίσουν τις σπουδές τους επί πέντε (5) ακόμη ακαδημαϊκά έτη, αρχόμενα από το επόμενο ακαδημαϊκό έτος από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου. Διαφορετικά διαγράφονται από τα μητρώα του οικείου Α.Ε.Ι. και στερούνται της φοιτητικής ή σπουδαστικής ιδιότητας. Για την απώλεια της φοιτητικής ή σπουδαστικής ιδιότητας εκδίδεται σχετική διαπιστωτική πράξη από τη Γραμματεία του οικείου Τμήματος, με την οποία βεβαιώνονται και τα μαθήματα, στα οποία ο φοιτητής/τρια ή σπουδαστής/τρια έχει εξεταστεί επιτυχώς.

- Για τους/τις φοιτητές/τριες ή σπουδαστές/τριες που θα εγγραφούν με οποιονδήποτε τρόπο σε Α.Ε.Ι. της χώρας από το επόμενο ακαδημαϊκό έτος από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, δεν επιτρέπεται η επιλογή και εξέταση υποχρεωτικών μαθημάτων ανωτέρων εξαμήνων αν δεν έχουν εξεταστεί επιτυχώς σε υποχρεωτικά μαθήματα κατωτέρων εξαμήνων, η γνώση των οποίων, σύμφωνα με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης του Τμήματος μετά από εισήγηση των οικείων Τομέων, είναι επιστημονικά απαραίτητη για την παρακολούθηση και επιτυχή εξέταση υποχρεωτικών μαθημάτων ανωτέρων εξαμήνων σύμφωνα με το ενδεικτικό πρόγραμμα σπουδών και το αντίστοιχο ωρολόγιο πρόγραμμα του Τμήματος.

1. Γερμανική Γλώσσα

Στο Πρόγραμμα Σπουδών δίδεται ιδιαίτερη βαρύτητα στο γλωσσικό επίπεδο της Γερμανικής των νεοεισελθέντων φοιτητών, τόσο για να μπορούν να ανταποκριθούν με επιτυχία στις ανάγκες των σπουδών τους, όσο και για να αποκτήσουν την απαραίτητη γλωσσική επάρκεια ως μελλοντικοί καθηγητές της γερμανικής γλώσσας.

Για τον λόγο αυτό διενεργείται στους πρωτοετείς φοιτητές πριν την έναρξη των μαθημάτων του εκάστοτε χειμερινού εξαμήνου ένα γλωσσικό τεστ κατάταξης. Στόχος του τεστ είναι να διαγνώσει το επίπεδο γλωσσομάθειας των φοιτητών/τριών και να τους κατατάξει σύμφωνα με αυτό για το πρώτο έτος σπουδών σε δύο γλωσσικά επίπεδα: το Α' και το Β'. Τα δύο αυτά γλωσσικά επίπεδα αποτελούν παράλληλα τμήματα γλωσσικού μαθήματος, έχουν κοινή ύλη, όσον αφορά τα περιεχόμενα των μαθημάτων και κοινό στόχο ο οποίος είναι η ανάπτυξη δεξιοτήτων για την παραγωγή προφορικού και γραπτού λόγου.

Για τους φοιτητές/τριες που κατατάσσονται στο Α' επίπεδο προβλέπονται εβδομαδιαίως 4 διδακτικές ώρες γλωσσικού μαθήματος, ενώ για τους/τις φοιτητές/τριες του Β' επιπέδου προβλέπονται εβδομαδιαία συνολικά 6 διδακτικές ώρες γλωσσικού μαθήματος. Οι 4 ώρες εβδομαδιαίως, συμπληρώνονται με ένα ακόμα δίωρο μάθημα "φροντιστηριακής" μορφής, όπως και για το Α' επίπεδο. Τα "φροντιστηριακά" μαθήματα είναι υποχρεωτικά για τους/τις φοιτητές/τριες που θα καταταχθούν στο Β' επίπεδο και αποβλέπουν στη γλωσσική βελτίωση των φοιτητών /τριών και στην μείωση του βαθμού απόκλισης του γλωσσικού επιπέδου τους από το επίπεδο Α'. Για την εντατικοποίηση και αποτελεσματικότητα του μαθήματος υποδιαιρείται το επίπεδο Β' σε δύο ισάριθμα γλωσσικά τμήματα.

Το "φροντιστηριακό" μάθημα διατηρείται και στα επόμενα δύο εξάμηνα σπουδών Γ' και Δ' για τους/τις φοιτητές/τριες του Β' επιπέδου για τους οποίους αποφασίζουν οι διδάσκοντες των τμημάτων του Β' επιπέδου κατά το πρώτο έτος, σε ποιο από τα δύο επίπεδα μπορούν να παρακολουθούν το μάθημα Γερμανική Γλώσσα στο επόμενο έτος σπουδών. Στο δεύτερο έτος σπουδών υπάρχει ένα τμήμα για το γλωσσικό επίπεδο Α' και ένα τμήμα για το γλωσσικό επίπεδο Β'. Οι ώρες του γλωσσικού μαθήματος είναι ισάριθμες με αυτές του πρώτου έτους σπουδών, 4 ώρες μαθήματος, δηλαδή, για το Α' και 6 για το Β' επίπεδο αντίστοιχα.

Για τη συμμετοχή στις εξετάσεις των μαθημάτων γερμανικής γλώσσας αποτελεί προϋπόθεση η παράδοση των απαιτούμενων γραπτών εργασιών για τα επίπεδα Α' και Β', ενώ (όχι επιπλέον) επιπρόσθετα για το επίπεδο Β' αποτελεί προϋπόθεση και η παρακολούθηση του φροντιστηριακού μαθήματος. Οι εξετάσεις για κάθε εξάμηνο διενεργούνται γραπτά και προφορικά. Η επιτυχής εξέταση στα μαθήματα «Γερμανική Γλώσσα I, II, III, IV» επιτρέπει τη συμμετοχή στα μαθήματα του Β' κύκλου σπουδών (5ο - 8ο εξάμηνο).

Γενικές πληροφορίες για τις εξετάσεις στο μάθημα «Γερμανική Γλώσσα»

Η γραπτή εξέταση χωρίζεται σε δύο μέρη:

- α) Επεξεργασία κειμένου σχετικού με τις θεματικές ενότητες των τεσσάρων εξαμήνων
- β) παραγωγή κειμένου

Η προφορική εξέταση διαρκεί 20 λεπτά και αποτελείται από :

- εισαγωγή
- προφορική παρουσίαση / ανάπτυξη ενός συγκεκριμένου θέματος
- ερωτήσεις σχετικά με την παρουσίαση / την ευρύτερη θεματική

2. Γλωσσολογία και Διδακτική

Στόχος των μαθημάτων της γλωσσολογίας είναι να εξοικειωθούν οι φοιτητές/τριες με το φαινόμενο της γλώσσας ως ανθρώπινης ικανότητας (langage), με τα συστήματα της γερμανικής και της ελληνικής γλώσσας (langue) και με τη χρήση των γλωσσικών αυτών συστημάτων στην επικοινωνία σε διαφορετικά πολιτισμικά πλαίσια (parole).

Κύριο μέλημα της κατεύθυνσης της Γλωσσολογίας είναι να παρουσιάσει και στη συνέχεια να συνδέσει τις γλωσσολογικές προσεγγίσεις με τη διδασκαλία και την εκμάθηση της Γερμανικής ως πρώτης, δεύτερης/ξένης γλώσσας, επειδή στο Τμήμα Γερμανικής Γλώσσας και Φιλολογίας εκπαιδεύονται κυρίως καθηγητές/καθηγήτριες της γερμανικής γλώσσας. Τα μαθήματα γλωσσολογίας δεν εξετάζουν τη γλώσσα μόνο ως σύστημα, αλλά και ως μέσο επικοινωνίας και έκφρασης πολιτισμού στον γερμανόφωνο και στον ελληνόφωνο χώρο. Με την έννοια αυτή συνδέονται και με τα μαθήματα στην κατεύθυνση της Λογοτεχνίας και του Πολιτισμού.

Στον Πρώτο Κύκλο Σπουδών εξετάζονται βασικές αρχές της γλωσσολογίας, όπως αυτές διατυπώνονται στο πλαίσιο των κύριων τομέων της γλωσσικής ανάλυσης, δηλ. της Φωνητικής, της Φωνολογίας, της Μορφολογίας, της Σύνταξης, της Σημασιολογίας και της Πραγματολογίας. Οι φοιτητές /τριες έρχονται επίσης σε επαφή με διαφορετικές αναλυτικές προσεγγίσεις του φαινομένου της επικοινωνίας και της εκμάθησης της δεύτερης/ξένης Γλώσσας.

Στο Δεύτερο Κύκλο Σπουδών προσφέρονται μαθήματα κατεύθυνσης τα οποία έχουν στόχο να διευρύνουν και να εμβαθύνουν τις γνώσεις που έχουν ήδη αποκτήθει στον Πρώτο Κύκλο Σπουδών. Οι φοιτητές/τριες έχουν τη δυνατότητα να επιλέξουν ανάμεσα σε μαθήματα που προσφέρουν εξειδικευμένες γνώσεις είτε σε κάποιους από τους κύριους τομείς της γλωσσολογίας είτε σε κάποιους από τους διεπιστημονικούς εκείνους τομείς που έχουν προκύψει από τη στενή συνεργασία της γλωσσολογίας με συγγενείς κλάδους: Μορφολογία, Σύνταξη, Σημασιολογία, Ανάλυση Λόγου, Κοινωνιογλωσσολογία.

Μέσα από τα μαθήματα της Διδακτικής στον Α' Κύκλο Σπουδών οι φοιτητές/τριες έρχονται σε επαφή με θεωρητικούς προβληματισμούς σε πεδία όπως ο σχεδιασμός της διδασκαλίας της ξένης γλώσσας, οι δεξιότητες κατανόησης και παραγωγής προφορικού και γραπτού λόγου, η αυτόνομη των μαθητών, η πρόσκτηση λεξιλογίου, η διδασκαλία της γραμματικής, οι μέθοδοι διδασκαλίας, η ανάλυση και η κριτική διδακτικών εγχειριδίων, η διάδραση στην τάξη, η συνεργατική μάθηση.

Στο Β' Κύκλο Σπουδών, στην κατεύθυνση της Διδακτικής, εκτός από τα υποχρεωτικά μαθήματα της Διδακτικής IV και V (Μικροδιδασκαλιών και Πρακτικής Άσκησης), υπάρχει μια σειρά κατ' επιλογήν υποχρεωτικών μαθημάτων (μαθημάτων κατεύθυνσης). Αυτά έχουν γενικότερο στόχο την εξειδίκευση στους τομείς της Διδακτικής, τον εμπλουτισμό των γνώσεων των φοιτητών/φοιτητριών και την αυτόνομη διερεύνηση επιλεγμένων θεμάτων της επιστήμης. Προσφέρεται σειρά μαθημάτων σεμιναριακού τύπου, που εστιάζουν σε ερευνητικές μεθόδους, όπως η Λειτουργική Πραγματολογία, όπου γίνεται ανάλυση λόγου και εξετάζονται οι τρόποι με τους οποίους τα αποτελέσματα της έρευνας μπορούν να εφαρμοστούν στη Διδακτική. Άλλα πάλι μαθήματα έχουν ως αντικείμενο τη Μεθοδολογία της Εκπαιδευτικής Έρευνας, όπου οι φοιτητές/τριες εμβαθύνουν, τόσο θεωρητικά όσο και εφαρμοσμένα, στη μεθοδολογία της ποιοτικής έρευνας, που είναι χρήσιμη στο χώρο της διδασκαλίας της Γερμανικής ως ξένης γλώσσας. Ακόμη, προσφέρονται μαθήματα που, πέραν της θεωρίας, εξασφαλίζουν με τη βοήθεια πρακτικών εφαρμογών και ασκήσεων την περαιτέρω εξοικείωση των φοιτητών/τριών με όλες τις δεξιότητες. Εδώ εντάσσονται: η διδασκαλία με βάση τα σχέδια εργασίας, η μάθηση μέσα από την ανακάλυψη, η Διδακτική της Πολυγλωσσίας, η Γερμανική στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση, η διαμεσολάβηση κ.ά.

3. Λογοτεχνία και Πολιτισμός

Η κατεύθυνση Λογοτεχνίας και Πολιτισμού αποσκοπεί σε μια πιο επισταμένη ενασχόληση με τη γερμανόφωνη λογοτεχνία και κριτική καθώς και στην ένταξη αυτών στα ευρωπαϊκά πολιτισμικά συμφραζόμενα. Οι φοιτητές/τριες έχουν τη δυνατότητα να εμβαθύνουν τις γνώσεις τους γύρω από τη λογοτεχνία και τον πολιτισμό και να καλλιεργήσουν την γλωσσική τους ευαισθησία. Σκοπός επίσης είναι η ανάδειξη της δυνατότητας των πολλαπλών επιστημονικών προσεγγίσεων στον χώρο της γραμματολογίας, εισάγοντας την αρχή μίας διεπιστημονικής οπτικής. Τα επιλεγόμενα μαθήματα έχουν ως επί το πλείστον σεμιναριακή μορφή και υπάγονται, ως προς τη θεματική αλλά και τον τρόπο προσέγγισης του εκάστοτε αντικειμένου τους, σε ποικίλες κατηγορίες καλύπτοντας έτσι ένα ευρύ πεδίο ενδιαφερόντων. Σε αυτά οι φοιτητές/τριες καλούνται να γνωρίζουν τις βασικές αρχές της αφηγηματολογίας, να ασκηθούν στην κειμενική ανάλυση και την χρήση της βιβλιογραφίας καθώς και στο χειρισμό του επιστημονικού λόγου γενικότερα. Διαμορφώνονται, λοιπόν, οι εξής βασικές κατηγορίες μαθημάτων, οι οποίες δηλώνονται με την μορφή υπέρτιτλου του εκάστοτε ειδικότερου τίτλου μαθήματος:

- Εποχές, είδη, ρεύματα της λογοτεχνίας
- Συγγραφείς
- Ειδικά θέματα συγκριτικής γραμματολογίας
- Ειδικά θέματα πολιτισμού
- Ειδικά θέματα θεωρίας της λογοτεχνίας
- Θεωρία και πρακτική της μετάφρασης

Οι πρώτες δύο κατηγορίες επικεντρώνονται στην γερμανόφωνη λογοτεχνική παράδοση με μαθήματα που εξετάζουν το έργο ενός συγγραφέα π.χ. (Paul Celan) ή κάποιο λογοτεχνικό κίνημα, είδος ή εποχή (π.χ. Ρομαντισμός, Dada, Σονέτο).

Τα σεμινάρια της συγκριτικής γραμματολογίας κινούνται σε ευρύτερο πεδίο ως προς την προέλευση των κειμένων που εξετάζουν (π.χ. Το σύγχρονο αστυνομικό μυθιστόρημα).

Τα σεμινάρια με τον υπέρτιτλο Ειδικά Θέματα Πολιτισμού εστιάζουν σε συγκεκριμένες περιόδους του ευρωπαϊκού πολιτισμού (π.χ. Η Γερμανία της Μεταρρύθμισης, Ευρωπαϊκός Διαφωτισμός) ή σε παραδόσεις καθοριστικές για τη δυτική σκέψη (π.χ. Ο περὶ μελαγχολίας λόγος, Η παράδοση της Ουτοπίας). Στην κατηγορία αυτή εντάσσονται και θεματικά σεμινάρια λογοτεχνίας με διαχρονική οπτική π.χ. Τα όνειρα στην λογοτεχνία, Η λογοτεχνία του φανταστικού.

Η κατηγορία Ειδικά Θέματα Θεωρίας της Λογοτεχνίας αποσκοπεί στην εξοικείωση με βασικούς θεωρητικούς λόγους όπως για παράδειγμα ζητήματα του έμφυλου λόγου, η μεταδομιστική κριτική.

Τέλος, η Θεωρία και Πρακτική της Μετάφρασης περιλαμβάνει σεμινάρια - εργαστήρια μετάφρασης προς και από τα γερμανικά λογοτεχνικών, επιστημονικών και χρηστικών κειμένων, σύγκριση μεταφράσεων και ενασχόληση με ειδικά ζητήματα μετάφρασης (π.χ. Μετάφραση και κινηματογράφος, Μετάφραση θεατρικών έργων).

4. Προαιρετική Πτυχιακή Εργασία

1. Η εργασία εκπονείται στο πλαίσιο της κατεύθυνσης ειδίκευσης που έχει επιλέξει ο/η φοιτητής/τρια και κατά προτίμηση στο πλαίσιο ενός Υποχρεωτικού Επιλεγόμενου Μαθήματος. Πιστώνεται με 6 ΔΜ, και αναγράφεται ως προαιρετική πτυχιακή εργασία στην αναλυτική βαθμολογία όπου και αναφέρεται ο βαθμός και το θέμα.

2. Την εργασία επιβλέπει επιτροπή που αποτελείται από 2 μέλη του διδακτικού προσωπικού, τον/την επιβλέποντα/ουσα και τον/την συνεπιβλέποντα/ουσα. Ο/Η επιβλέπων/ουσα είναι πάντα ένα μέλος ΔΕΠ. Το θέμα ορίζεται σε συνεργασία με τα δύο μέλη της επιτροπής ή σε συνεργασία με τον/την επιβλέποντα/ουσα, ο/η οποίος/α προτείνει και τον/την συνεπιβλέποντα/ουσα. Το θέμα, οι επιβλέποντες/ουσες και οι συνεπιβλέποντες/ουσες εγκρίνονται από τη Γενική Συνέλευση του Τμήματος. Οι διδάσκοντες/ουσες έχουν τη διακριτική ευχέρεια να μην αποδεχθούν τη συνεργασία με κάποιον/α φοιτητή/τρια. Κάθε μέλος ΔΕΠ μπορεί να επιβλέπει το μέγιστο δύο εργασίες και να συνεπιβλέπει άλλες δύο. Οι λοιποί διδάσκοντες, μη μέλη ΔΕΠ, μπορούν να συνεπιβλέπουν μέχρι 4 εργασίες.

3. Η εργασία υποστηρίζεται προφορικά σε εξέταση 15 λεπτών στα δύο μέλη της επιτροπής. Η προφορική υποστήριξη είναι ανοικτή για το κοινό, βαθμολογείται και ο βαθμός συνυπολογίζεται στον τελικό βαθμό της πτυχιακής εργασίας. Μετά την προφορική εξέταση η επιτροπή υποχρεούται να καταθέσει στη Γραμματεία του Τμήματος σύντομη έκθεση αξιολόγησης της εργασίας μαζί με τον τελικό βαθμό.

Εάν η διαφορά βαθμολογίας στην αξιολόγηση της γραπτής εργασίας ανάμεσα στον/στην επιβλέποντα/ουσα και συνεπιβλέποντα/ουσα είναι μεγαλύτερη από τρεις μονάδες, τότε καλείται και τρίτος αξιολογητής. Ο τρίτος αξιολογητής βαθμολογεί τη γραπτή εργασία και την προφορική υποστήριξη. Οι βαθμοί αυτοί συνυπολογίζονται στον τελικό μέσο όρο.

Η προφορική υποστήριξη γίνεται όλον τον χρόνο σε ημερομηνίες που καθορίζονται από την επιτροπή. Η εργασία κατατίθεται το αργότερο **45 ημέρες** πριν την προφορική υποστήριξη.

Ο/Η επιβλέπων/ουσα και συνεπιβλέπων/ουσα έχουν την υποχρέωση να διαβάσουν την εργασία στο χρονικό αυτό διάστημα των 45 ημερών. Στο ίδιο χρονικό διάστημα υποχρεούνται να ορίσουν την ακριβή ημερομηνία της προφορικής υποστήριξης ή να έχουν συνεννοηθεί με τον/την φοιτητή/τρια για τυχόν διορθώσεις κ.α., ακόμη και εάν η υποστήριξη μετατεθεί για αργότερα.

Η εργασία θα πρέπει να έχει ολοκληρωθεί και να κατατεθεί το αργότερο μέσα σε δύο εξάμηνα από την έγκρισή της από τη Γ.Σ. του Τμήματος. Είναι δυνατή η παράταση για ένα ακόμη εξάμηνο μετά από σύμφωνη γραπτή βεβαίωση του/της επιβλέποντα/ουσας και έγκριση από τη Γ.Σ. του Τμήματος.

4. Ο/Η φοιτητής/τρια μπορεί να αρχίσει την εκπόνηση πτυχιακής εργασίας από το Ζ' εξάμηνο σπουδών και θα πρέπει:

- να έχει περάσει τα προβλεπόμενα μαθήματα της κατεύθυνσης, τα οποία είναι σχετικά με το θέμα της πτυχιακής εργασίας, μέχρι και το ΣΤ' εξάμηνο καθώς και το μάθημα «Ανάπτυξη Δεξιοτήτων Διαχείρισης Επιστημονικού Λόγου»,
- να καταθέσει στη Γ.Σ. του Τμήματος αίτηση προς έγκριση εκπόνησης πτυχιακής εργασίας, στην οποία αναγράφεται το θέμα και βεβαιώνεται ενυπόγραφα από τους/τις διδάσκοντες/ουσες ότι δέχονται να συμμετέχουν στην επιτροπή.

5. Η εργασία κατατίθεται στη Γραμματεία του Τμήματος, αρχικά σε δύο αντίτυπα δακτυλογραφημένα και δεμένα (1 για την/τον επιβλέποντα/ουσα, 1 για την/τον συνεπιβλέποντα/ουσα) και σε ηλεκτρονική μορφή σε 2 CD και κατόπιν, μετά την προφορική υποστήριξη, κατατίθεται στη Γραμματεία του Τμήματος τρίτο αντίτυπο διορθωμένο (με CD) για τη Βιβλιοθήκη του Τμήματος. Οι προδιαγραφές είναι οι ακόλουθες:

Γλώσσα: γερμανικά (με τη νέα γερμανική ορθογραφία) ή ελληνικά. Η γλώσσα συγγραφής της εργασίας αποφασίζεται σε συνεργασία με τον/την επιβλέποντα/ουσα.

Μέγεθος: περίπου 50 σελίδες (κύριο σώμα της εργασίας)

Γραμματοσειρά: Times New Roman, 12 pt

Διάστιχο: 1,5 γραμμή

Περιθώρια: 3 cm (δεξιά/αριστερά, επάνω/κάτω)

5. Σεμινάρια χρήσης των υπηρεσιών της Βιβλιοθήκης και Η/Υ

Το Τμήμα συνιστά στους φοιτητές/τριες να αξιοποιήσουν τις δυνατότητες που τους παρέχει η Βιβλιοθήκη, η νησίδα Η/Υ και η ιστοσελίδα του Τμήματος, ώστε να ανταπεξέρχονται καλύτερα στις υποχρεώσεις των σπουδών τους. Για να αποκτήσουν τις ανάλογες γνώσεις, κρίνεται απαραίτητο να παρακολουθήσουν τα εισαγωγικά σεμινάρια για τη χρήση της βιβλιοθήκης και ανάλογα με τις ανάγκες τους τα αντίστοιχα σεμινάρια των Η/Υ.

1. Εισαγωγή στη χρήση της Βιβλιοθήκης

- Εκπαίδευση στη χρήση της Βιβλιοθήκης για φοιτητές/τριες Α' εξαμήνου. Εκπαίδευση στη χρήση του OPAC (online συλλογικού καταλόγου του Α.Π.Θ.) από οποιοδήποτε σημείο πρόσβασης στο Διαδίκτυο: καθοδήγηση για τον εντοπισμό πληροφορίας και θεματικά εκτός από αναζήτηση με συγγραφέα και τίτλο.
- Κατόπιν εκδήλωσης ενδιαφέροντος παρέχονται σεμινάρια για εκπαίδευση στη χρήση των Ηλεκτρονικών Πηγών του Α.Π.Θ.: Ηλεκτρονικά λεξικά, Εγκυκλοπαίδειες, Βιβλία, Περιοδικά, Ειδικές Βάσεις Δεδομένων, Ψηφιοθήκη, Ηλεκτρονικές Υπηρεσίες. Αξιοποίηση της ηλεκτρονικής πύλης του Τμήματος (DaF-Portal) και του γερμανοελληνικού-ελληνογερμανικού λεξικού γλωσσολογικών όρων.

Για δηλώσεις συμμετοχής απευθύνεστε στην κα Ι. Τσακίρη, υπεύθυνη της Βιβλιοθήκης.

2. Εισαγωγή στη χρήση Η/Υ

Κατόπιν εκδήλωσης ενδιαφέροντος παρέχονται σεμινάρια χρήσης Η/Υ:

- Εισαγωγή στα Windows και στη λειτουργία Browsers
- Εισαγωγή στο Word
- Εισαγωγή στο Power Point

Για δηλώσεις συμμετοχής απευθύνεστε στον κ. Γ. Κατσίκια, υπεύθυνο της Νησίδας Η/Υ.

Πρόγραμμα και σύντομη περιγραφή Μαθημάτων Α΄ Κύκλος Σπουδών

Α΄ Εξάμηνο *				ΔΜ	ECTS
ΓΕΡ	101	Γερμανική Γλώσσα I		4	6
ΓΛΩ	102	Γλωσσολογία I : Εισαγωγή στη Γλωσσολογία		3	5
ΠΑΙ	103	Εισαγωγή στην Παιδαγωγική		3	5
ΛΟΓ	104	Ιστορία Γερμανικής Λογοτεχνίας I (8ος – 18ος αιώνας)		3	5
ΛΟΓ	105	Εισαγωγή στη Νεοελληνική Λογοτεχνία		3	5
Β΄ Εξάμηνο					
ΓΕΡ	201	Γερμανική Γλώσσα II		4	6
ΓΛΩ	202	Εισαγωγή στη Γλωσσολογία II: Φωνητική – Φωνολογία		3	5
ΔΙΔ	207	Διδακτική I: Εισαγωγή στη Διδακτική και Μεθοδολογία – ΚΕΠΑΓ – Κατανόηση γραπτού λόγου		3	5
ΠΑΙ	203	Εκπαίδευση των Εκπαιδευτικών		3	5
ΛΟΓ	204	Ιστορία Γερμανικής Λογοτεχνίας II (19ος αιώνας)		3	5
ΛΟΓ	208	Πολιτισμός I		3	5
Γ΄ Εξάμηνο					
ΓΕΡ	301	Γερμανική Γλώσσα III		4	6
ΓΛΩ	302	Γλωσσολογία III (Μορφολογία - Σύνταξη)		3	5
ΔΙΔ	307	Διδακτική II: Κατανόηση προφορικού λόγου – Γραμματική – Αυτονόμηση μαθητών		3	5
ΛΟΓ	304	Ιστορία Γερμανικής Λογοτεχνίας III (20ος αιώνας)		3	5
MET	303	Εισαγωγή στη Μετάφραση και Διερμηνεία I		3	5
ΛΟΓ	308	Πολιτισμός II		3	5
Δ΄ Εξάμηνο					
ΓΕΡ	401	Γερμανική Γλώσσα IV		4	6
ΓΛΩ	402	Γλωσσολογία IV: Σημειωτική – Σημασιολογία – Πραγματολογία: Το παράδειγμα της (γλωσσικής) επικοινωνίας στο σχολείο		3	5
ΔΙΔ	407	Διδακτική III: Μέθοδοι διδασκαλίας της Γερμανικής ως ξένης γλώσσας – Ανάλυση και κριτική διδακτικών βιβλίων		3	5
ΛΟΓ	409	Θεωρία της Λογοτεχνίας		3	5
ΛΟΓ	410	Εισαγωγή στη Συγκριτική Γραμματολογία		3	5
MET	403	Εισαγωγή στη Μετάφραση και Διερμηνεία II		3	5

* Από το Α΄ εξάμηνο υπάρχει η δυνατότητα παρακολούθησης των εισαγωγικών σεμιναρίων Εισαγωγή στη χρήση της Βιβλιοθήκης

Β΄ Κύκλος Σπουδών

Κωδικός	Τίτλος μαθήματος	Διδάσκων/Διδάσκουσα	ΔΜ	ECTS
Ε΄ Εξάμηνο				
ΓΕΡ 501	Εισαγωγή στη συγγραφή επιστημονικών κειμένων	Wolfrum	3	6
ΣΤ΄ Εξάμηνο				
Ζ΄ Εξάμηνο				
ΔΙΔ 707	Διδακτική IV: Παρακολούθηση και προγραμματισμός του μαθήματος της Γερμανικής ως ξένης γλώσσας – Μικροδιδασκαλίες	Βρέττα-Πανίδου Παπαδοπούλου Σιδηροπούλου	6	12
Η΄ Εξάμηνο				
ΔΙΔ 807	Διδακτική V: Ανάλυση του μαθήματος – Πρακτική άσκηση	Βρέττα-Πανίδου Παπαδοπούλου Σιδηροπούλου	6	12

A' εξάμηνο

ΓΕΡ 101: Γερμανική Γλώσσα I (Ωρες 4 ΔΜ 4)

Στο πλαίσιο του μαθήματος Γερμανική Γλώσσα I δίδεται βαρύτητα στην ανάπτυξη δεξιοτήτων στον γραπτό και στον προφορικό λόγο. Μετά την εισαγωγή και χρήση στρατηγικών κατανόησης γραπτού λόγου ακολουθεί η επεξεργασία αυθεντικών κειμένων, που ανήκουν σε συγκεκριμένες θεματικές ενότητες. Παράλληλα με την εξοκείωση των φοιτητών/τριών στην κατανόηση κειμένων πραγματοποιούνται ασκήσεις για τον εμπλουτισμό του λεξιλογίου, ενώ γίνεται εμβάθυνση και εξάσκηση σε επιλεγμένες θεματικές ενότητες της γραμματικής. Παράλληλα εισάγονται και εξασκούνται οι φοιτητές/τριες στην παραγωγή γραπτού και προφορικού λόγου.

Αξιολόγηση: Προφορική και γραπτή εξέταση.

Θ. Κωνσταντινίδου / G. Singer

ΓΛΩ 102: Γλωσσολογία I : Εισαγωγή στη Γλωσσολογία

Γενικός στόχος του μαθήματος είναι να αποκτήσουν οι φοιτήτριες και οι φοιτητές τις βασικές εισαγωγικές γνώσεις στη γλωσσολογία. Συζητούνται θέματα, όπως τι είναι γλώσσα, γλωσσικό σύστημα, χρήση της γλώσσας σε συγκεκριμένα επικοινωνιακά πλαίσια κ.ά. Κεντρικό σημείο αναφοράς και συζήτησης αποτελεί η κοινωνική διάσταση της γλώσσας και τα κοινωνιογλωσσολογικά συμφραζόμενα που ορίζουν την επικοινωνία. Το μάθημα προϋποθέτει την ενεργή συμμετοχή των φοιτητριών και φοιτητών.

Η τελική αξιολόγηση γίνεται με γραπτές εξετάσεις.

Αγγ. Κοιλιάρη

ΠΑΙ 103: Εισαγωγή στην Παιδαγωγική

Σκοπός της παράδοσης αυτής είναι να εξετάσει βασικά θέματα της Παιδαγωγικής Επιστήμης και ειδικά θέματα της παιδαγωγικής διαδικασίας. Στο πρώτο μέρος διερευνώνται τα εξής θέματα: η Παιδαγωγική Επιστήμη, μέθοδοι έρευνας, μέσα αγωγής και διδασκαλίας, διαπολιτισμική εκπαίδευση. Στο δεύτερο μέρος εξετάζονται οι εξής ενότητες: σχολείο, εκπαιδευτικός και μαθητής, ο μαθητής στη σχολική τάξη και οι προϋποθέσεις για τη σχολική του επίδοση, προβλήματα και η παιδαγωγική αντιμετώπισή τους κατά την διάρκεια της διδασκαλίας, το Αναλυτικό Πρόγραμμα, η διδασκαλία, το βιβλίο, αξιολόγηση και βαθμολόγηση της σχολικής επίδοσης του μαθητή.

Αξιολόγηση: Γραπτές εξετάσεις

Χρ. Αντωνίου

ΛΟΓ 104: Ιστορία Γερμανικής Λογοτεχνίας I (7ος - 18ος αι.)

Αντικείμενο του μαθήματος είναι η επισκόπηση της γερμανόφωνης λογοτεχνίας από τις απαρχές μέχρι το τέλος του 18ου αιώνα και η συσχέτισή της με τα εκάστοτε ευρωπαϊκά ιστορικά συμφραζόμενα.

Μέσα από λογοτεχνικά κείμενα, ταινίες και παραδείγματα από τη μουσική επιχειρείται να δοθεί μία ζωντανή εικόνα της κοινωνίας και της τέχνης περασμένων εποχών.

Αξιολόγηση: Γραπτές εξετάσεις.

E. Sturm-Τριγωνάκη

ΛΟΓ 105: Εισαγωγή στην Νεοελληνική Λογοτεχνία

Ιστορική επισκόπηση των κυριοτέρων σταθμών της νεοελληνικής λογοτεχνικής παραγωγής του 18ου-19ου αιώνα με παράλληλη ανάλυση αντιπροσωπευτικών κειμένων.

Αξιολόγηση: Εξέταση γραπτή.

I. Οικονόμου – Αγοραστού

B' εξάμηνο

ΓΕΡ 201: Γερμανική Γλώσσα II (Ωρες 4 ΔΜ 4)

Συνέχεια του μαθήματος Γερμανική Γλώσσα I του χειμερινού εξαμήνου.

Θ. Κωνσταντινίδου / G. Singer

ΓΛΩ 202: Εισαγωγή στη Γλωσσολογία II: Φωνητική – Φωνολογία

Στο μάθημα εξετάζονται βασικά θέματα της φωνητικής και φωνολογίας. Ιδιαίτερα σημεία ενασχόλησης αποτελούν το Διεθνές Φωνητικό Αλφάβητο, η φωνητική μεταγραφή και τα κύρια χαρακτηριστικά του φωνητικού και φωνολογικού συστήματος της

ελληνικής και γερμανικής γλώσσας. Θα συζητηθούν επίσης προβλήματα προφοράς των φοιτητών/τριών με την εφαρμογή νέου διδακτικού υλικού.

Αξιολόγηση: Γραπτή εξέταση στο τέλος του εξαμήνου.

N. Κατσαούνης

ΔΙΔ 207: Διδακτική Ι: Εισαγωγή στη Διδακτική και Μεθοδολογία – ΚΕΠΑΓ – Κατανόηση γραπτού λόγου

Θα ξεκινήσουμε με την οριοθέτηση και αποσαφήνιση των όρων διδακτική και μεθοδολογία των ξένων γλωσσών, για να περάσουμε σε κάποια εισαγωγική πληροφόρηση σχετικά με θέματα όπως: η Γερμανική ως ξένη γλώσσα στον κόσμο και την Ελλάδα, η διδασκαλία μιας ξένης γλώσσας, ο σχεδιασμός της διδασκαλίας της Γερμανικής ως ξένης γλώσσας, κ.ά. Ακόμη, θα αρχίσουμε να εξοικειωνόμαστε με βασικές πτυχές της διδακτικής και μεθοδολογίας του μαθήματος της ξένης γλώσσας, όπως οι διδακτικοί στόχοι, οι φάσεις του μαθήματος, οι γλωσσικές δεξιότητες, κ.ά., λαμβάνοντας υπόψη και το Κοινό Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Αναφοράς για τις Γλώσσες (ΚΕΠΑΓ). Τέλος, ιδιαίτερη έμφαση θα δώσουμε στη διδασκαλία και την εξάσκηση της αναγνωστικής δεξιότητας (κατανόησης γραπτού λόγου).

Αξιολόγηση: Γραπτή εξέταση

P. Σιδηροπούλου

ΠΑΙ 203: Εκπαίδευση Εκπαιδευτικών

Σκοπός του μαθήματος αυτού είναι να διερευνήσει το θέμα της εκπαίδευσης των εκπαιδευτικών σε όλες του τις διαστάσεις. Αναλυτικότερα εξετάζονται τα εξής θέματα: το πρόγραμμα σπουδών εκπαίδευσης εκπαιδευτικών, οι διεθνείς τάσεις, ο ρόλος του εκπαιδευτικού σήμερα, η θεωρητική επιστημονική εκπαίδευση στο επιμέρους γνωστικό αντικείμενο (ειδίκευση), η παιδαγωγική κατάρτιση (ενίσχυση της επιθυμητής συμπεριφοράς, διαχείριση κρίσεων, η σχέση μεταξύ εκπαιδευτικού και μαθητών και η αλληλεπίδραση, στη διδασκαλία και αγωγής, η διδακτική κατάρτιση (σχεδιασμός, οργάνωση, διεξαγωγή και αξιολόγηση της διδασκαλίας, βαθμολόγηση με τον παραδοσιακό και με τον σύγχρονο τρόπο της σχολικής επίδοσης), η Πρακτική Άσκηση (ορισμός, αναγκαιότητα, μοντέλα, οργάνωση και διεξαγωγή, η Πρακτική Άσκηση στην Ελλάδα και σε άλλες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης), περιεχόμενο σπουδών και αξίες, η επιμόρφωση ως αναπόσπαστο μέρος της εκπαίδευσης εκπαιδευτικών (θεσμός, σκοπός, μοντέλα και τρόποι).

Αξιολόγηση: Γραπτές εξετάσεις

Χρ. Αντωνίου

ΛΟΓ 204: Ιστορία Γερμανικής Λογοτεχνίας II (19ος αιώνας)

Σε αυτό το σεμινάριο γίνεται μια επισκόπηση της ιστορίας της γερμανικής λογοτεχνίας από τα μέσα του 18ου μέχρι τα τέλη του 19ου αιώνα. Ιδιαίτερο βάρος δίνεται στα λογοτεχνικά ρεύματα:

«Θύελλα και Ορμή», Κλασική Περίοδος, Ρομαντισμός, Πολιτική Λογοτεχνία της περιόδου των Επανάστασεων (Vormärz) και Ρεαλισμός. Τονίζονται τα γενικά χαρακτηριστικά κάθε εποχής και επιδιώκεται η κατανόηση της λογοτεχνικής δημιουργίας μέσα στο ιστορικό και κοινωνικό πλαίσιο της χρονικής περιόδου που προαναφέραμε.

Αξιολόγηση: Προφορική εξέταση.

Δ. Νικολαΐδου-Μπαλά

ΛΟΓ 208: Πολιτισμός I (19ος αιώνας)

Στόχο του μαθήματος αποτελεί η ένταξη των ιστορικών και κοινωνικοπολιτικών εξελίξεων στη Γερμανία στο πλαίσιο της πολιτισμικής ιστορίας της Ευρώπης από την Γαλλική Επανάσταση ως τον Α΄ Παγκόσμιο πόλεμο. Παράλληλα με τα ιστορικά γεγονότα θα δοθεί βάρος στα επιτεύγματα της τεχνολογίας και των θετικών επιστημών καθώς και στις εξελίξεις στον τομέα της πολιτικής θεωρίας, της φιλοσοφίας και των τεχνών.

Αλ. Ρασιδάκη

Γ' εξάμηνο

ΓΕΡ 301: Γερμανική Γλώσσα III (Ωρες 4 ΔΜ 4)

Θα ασχοληθούμε κυρίως με κείμενα των θεωρητικών επιστημών αλλά και δημοσιογραφικά. Τα κείμενα αυτά θα αποτελέσουν τη βάση για την άσκηση των φοιτητών / φοιτητριών στην παραγωγή διαφόρων κειμένων που έχουν άμεση σχέση με τις ανάγκες των σπουδών (περίληψη και ανάλυση κειμένου, σχόλια, βιογραφικό σημείωμα). Παράλληλα εμβαθύνουμε σε επιλεγμένα γραμματικά φαινόμενα.

Εξέταση: γραπτή.

Στο πλαίσιο της εξάσκησης του προφορικού λόγου θα πραγματοποιηθούν συζητήσεις πάνω σε επίκαιρα θέματα, σχετικά με τα οποία θα παρουσιαστούν βιντεοταινίες και ηχογραφημένα κείμενα. Προβλέπονται σύντομες εισηγήσεις από τους φοιτητές/φοιτήτριες. Όσοι / όσες φοιτητές / φοιτήτριες παίρνουν τακτικά μέρος στο μάθημα, έχουν τη δυνατότητα να περάσουν το μάθημα με ενδιάμεσα τεστ και μικρές εργασίες.

Αξιολόγηση: Εξέταση προφορική.

Π. Μπερμπέρογλου / J. Schiebel

ΓΛΩ 302: Γλωσσολογία III (Μορφολογία - Σύνταξη)

Το μάθημα αυτό αποτελεί εισαγωγή στη Μορφολογία και τη Σύνταξη. Μέσα από παραδείγματα της γερμανικής γλώσσας δίδεται η δυνατότητα μορφολογικής ανάλυσης των λέξεων, καθώς και η περιγραφή μοντέλων παραγωγής ουσιαστικών, επιθέτων και ρημάτων. Περιγράφονται, μεταξύ άλλων, ο τρόπος συνδυασμών των μορφημάτων μέσα στη μείζονα συντακτική ενότητα, την πρόταση, οι σχέσεις ανάμεσα στις λέξεις και στις φράσεις, οι τύποι της γερμανικής πρότασης και το ρηματικό πλαίσιο, καθώς και τα τοπολογικά πεδία. Αξιολόγηση: Εξέταση γραπτή.

Α. Σιούπη

ΔΙΔ 307: Διδακτική II: Κατανόηση προφορικού λόγου – Γραμματική – Αυτονόμηση μαθητών

Αρχικά θα ασχοληθούμε με τις θεωρητικές αρχές της ακουστικής κατανόησης (κατανόησης προφορικού λόγου) στο μάθημα της Γερμανικής ως ξένης γλώσσας. Επίσης θα συζητήσουμε διεξοδικά ποικίλες δυνατότητες εξάσκησης της γλωσσικής αυτής δεξιότητας. Ιδιαίτερη βαρύτητα θα δοθεί στους διδακτικούς στόχους κάθε είδους άσκησης καθώς επίσης και στις στρατηγικές κατανόησης που πρέπει να αναπτύξουν οι μαθητές. Κατόπιν θα ασχοληθούμε με τη διδασκαλία της γραμματικής. Εδώ θα δώσουμε ιδιαίτερη βαρύτητα στη μάθηση μέσω της ανακάλυψης, η οποία οδηγεί στην αυτονόμηση των μαθητών. Τέλος θα γνωρίσουμε στρατηγικές καθώς και άλλες δυνατότητες αυτονόμησης των μαθητών που αφορούν το μάθημα της ξένης γλώσσας.

Αξιολόγηση: γραπτή εξέταση

Ευαγγελία Καραγιαννίδου

ΛΟΓ 304: Ιστορία Γερμανικής Λογοτεχνίας III (20ού αιώνα)

Το μάθημα νοείται ως μια επισκόπηση της γερμανόφωνης λογοτεχνίας του 20ου αιώνα, περιλαμβάνοντας εξίσου τις λογοτεχνίες της πρώην Λαϊκής Δημοκρατίας της Γερμανίας, της Ελβετίας και της Αυστρίας αλλά και τα γερμανόφωνα πολυπολιτισμικά κείμενα των τελευταίων δεκαετιών. Θα αναλυθούν οι βασικοί όροι όπως Ιμπρεσιονισμός, Εξπρεσιονισμός ή Υπαρξισμός, και θα σκιαγραφηθεί η μετάβαση από τον μοντερνισμό στον μεταμοντερνισμό.

Αξιολόγηση: Γραπτή εξέταση.

Σημείωση: Τα μαθήματα Ιστορία της Γερμανικής Λογοτεχνίας III και Πολιτισμός II έχουν σχεδιαστεί ως συμπληρωματικά. Ως εκ τούτου συστήνουμε την παράλληλη παρακολούθησή τους.

Σ. Δεληανίδου

MET 303: Εισαγωγή στη Μετάφραση και Διερμηνεία I

Εισαγωγή στη μεταφραστική πρακτική με ανάδειξη της διαγλωσσικής και διαπολιτισμικής διαφορετικότητας καθώς και της επικοινωνιακής λειτουργίας της μετάφρασης. Έμφαση στην αναγκαιότητα για τη μετάφραση έρευνα και εξοικείωση με λεξικά, βάσεις δεδομένων, διαδίκτυο, παράλληλα κείμενα. Το μάθημα περιλαμβάνει μετάφραση κειμένων, συζήτηση μεταφραστικών προβλημάτων και των μεθόδων επίλυσής τους.

Συνιστάται η ανελλιπή παρακολούθηση του μαθήματος με ενεργή συμμετοχή καθώς και η τακτική προετοιμασία των μεταφραστικών ασκήσεων.

Αξιολόγηση: Γραπτή εξέταση.

Α. Βηδενμάιερ

ΛΟΓ 308: Πολιτισμός II

Αντικείμενο του σεμιναρίου είναι η επισκόπηση της ιστορίας του πολιτισμού στην Γερμανία από τον Πρώτο Παγκόσμιο Πόλεμο μέχρι και σήμερα. Οι κυριότεροι σταθμοί είναι:

- Πρώτος Παγκόσμιος Πόλεμος στην λογοτεχνία και την τέχνη
- Η χρυσή εποχή της δεκαετίας του 20
- Εθνικοσοσιαλισμός και μεταπολεμική περίοδος
- Από την ίδρυση των δύο κρατών μέχρι την επανένωση της Γερμανίας

- Αντιεξουσιαστικά κινήματα και εναλλακτική οπτική
- Εικαστική, κινηματογραφική και μουσική σκηνή

Εξέταση: γραπτή.

Σημείωση: Τα μαθήματα Ιστορία της Γερμανικής Λογοτεχνίας III και Πολιτισμός II έχουν σχεδιαστεί ως συμπληρωματικά. Ως εκ τούτου συνιστούμε την παράλληλη παρακολούθησή τους.

Ελένη Γεωργοπούλου

Δ' εξάμηνο

ΓΕΡ 401: Γερμανική Γλώσσα IV (Ωρες 4 ΔΜ 4)

Συνεχίζεται το μάθημα του χειμερινού εξαμήνου.

Αξιολόγηση: Εξέταση γραπτή και προφορική.

Π. Μπερμπέρογλου / J. Schiebel

ΓΛΩ 402: Γλωσσολογία IV: Σημειωτική – Σημασιολογία – Πραγματολογία: Το παράδειγμα της (γλωσσικής) επικοινωνίας στο σχολείο

Σκοπός του μαθήματος είναι να φωτίσει το σύνθετο φαινόμενο της (γλωσσικής) επικοινωνίας ειδικότερα σε σχολικό περιβάλλον. Το ενδιαφέρον μας επικεντρώνεται στις μικρές μονάδες που συμβάλλουν στην παραγωγή και πρόσληψη της (γλωσσικής) επικοινωνίας, π.χ. στο (γλωσσικό) σημείο, στην πρόταση, στη γλωσσική πράξη. Για τον λόγο αυτό ασχολούμαστε με κριτικό τρόπο με τις βασικές έννοιες, τις αρχές και τις μεθόδους της Σημειωτικής, της Σημασιολογίας και της Πραγματολογίας. Για την καλύτερη κατανόηση των παραπάνω θεμάτων επιστρατεύονται παραδείγματα της γερμανικής και ελληνικής γλώσσας.

Αξιολόγηση: Συμμετοχή σε μία μικρή έρευνα ή/και Τεστ ή/και γραπτές εξετάσεις στο τέλος του εξαμήνου.

Ε. Μπουτουλούση

ΔΙΑ 407: Διδακτική III: Μέθοδοι διδασκαλίας της Γερμανικής ως ξένης γλώσσας – Ανάλυση και κριτική διδακτικών βιβλίων

Για να είμαστε σε θέση να αξιοποιήσουμε τα κριτήρια για την ανάλυση και κριτική ενός διδακτικού βιβλίου για τη Γερμανική ως ξένη γλώσσα, θα πρέπει πρώτα να μάθουμε να αναγνωρίζουμε και να κρίνουμε τη μέθοδο, με την οποία αυτό προσεγγίζει την εκμάθηση της γλώσσας. Αυτό προϋποθέτει να γνωρίσουμε τις πιο κοινές μεθόδους των τελευταίων ετών. Τα τέσσερα παραπάνω σημεία, αναγνώριση/κριτική μεθόδων διδασκαλίας και ανάλυση/κριτική βοηθημάτων είναι το αντικείμενο του μαθήματος. Επιπλέον, ιδιαίτερη προσοχή δίνεται στην εκμάθηση/διδασκαλία του λεξιλογίου, που αποτελεί ένα από τα θέματα που αφορούν την ανάλυση/κριτική εγχειριδίων.

Αξιολόγηση: Γραπτή εξέταση

Α. Σαπιρίδου

ΛΟΓ 409: Θεωρία της Λογοτεχνίας

Τι είναι λογοτεχνία? Ποια λογοτεχνικά είδη διακρίνουμε? Τι είναι η θεωρία της λογοτεχνίας? Ποιες είναι οι λογοτεχνικές θεωρίες? Γιατί δημιουργήθηκαν οι λογοτεχνικές θεωρίες? Τι σημαίνει για την επιστήμη της λογοτεχνίας δομισμός, ερμηνευτική, θεωρία της πρόσληψης, σημειωτική, ψυχανάλυση, κοινωνιολογία, επικοινωνιακό μοντέλο κλπ.

Αξιολόγηση: Πρόοδος και γραπτές εξετάσεις.

Ι. Πάγκαλος

ΛΟΓ 410: Εισαγωγή στη Συγκριτική Γραμματολογία

Ιστορική επισκόπηση των κυριότερων σταθμών εξέλιξης της συγκριτικής γραμματολογίας ως επιστήμης από τις απαρχές του 19ου αιώνα και εξής με ιδιαίτερη έμφαση στις σημερινές θεωρητικές κατευθύνσεις του κλάδου.

Αξιολόγηση: Εξέταση γραπτή.

Ι. Οικονόμου-Αγοραστού

MET 403: Εισαγωγή στη Μετάφραση και Διερμηνεία II

Μετάφραση διαφορετικών ειδών κειμένων, συζήτηση και επίλυση μεταφραστικών προβλημάτων, έμφαση στην υφολογία. Εισαγωγή στη διερμηνεία, σε αντιπροσωπευτικές μεταφραστικές θεωρίες καθώς και στην ιστορία της μετάφρασης.

Συνιστάται η ανελλιπής παρακολούθηση του μαθήματος με ενεργή συμμετοχή καθώς και η τακτική προετοιμασία των μεταφραστικών ασκήσεων.

Αξιολόγηση: Γραπτή εξέταση.

A. Βηδενμάιερ

Ε' εξάμηνο

ΓΕΡ 501: Εισαγωγή στη συγγραφή επιστημονικών κειμένων

Στόχος του μαθήματος είναι η εξοικείωση των φοιτητών/τριών με τη συγγραφή επιστημονικών κειμένων. Θα προσεγγιστούν τόσο θεωρητικά όσο και πρακτικά τρόποι επεξεργασίας θεματικών περιοχών με σκοπό τη συγγραφή συστηματοποιημένων κειμένων, που να είναι γλωσσικά, υφολογικά και θεματικά αξιόλογα και επιστημονικά. Στη διαδικασία αυτή σημαντικό ρόλο θα παίξουν οι τεχνικές του σχεδιασμού, της δόμησης και παραγωγής καθώς και της επεξεργασίας των επιστημονικών (και δημοσιογραφικών) κειμένων, που θα χρησιμοποιηθούν. Σκοπός είναι οι φοιτητές/τριες να βελτιώσουν τις συγγραφικές τους δεξιότητες και να εξοικειωθούν με τη χρήση του επιστημονικού λόγου.

Τρόπος αξιολόγησης : γραπτή εξέταση.

J. Wolfrum

Ζ' εξάμηνο

ΔΙΔ 707: Διδακτική IV: Παρακολούθηση και προγραμματισμός του μαθήματος της Γερμανικής ως ξένης γλώσσας – Μικροδιδασκαλίες (Ωρες 6 ΔΜ 6)

Προϋπόθεση: Οι φοιτητές/φοιτήτριες να έχουν περάσει όλες τις εξετάσεις για το μάθημα της Γερμανικής γλώσσας (I έως IV), τα μαθήματα Διδακτικής του Α' κύκλου σπουδών (ΔΙΔ I, II και III) και να εγγραφούν σε ένα από τα τρία παράλληλα τμήματα που προβλέπονται.

Μορφή σεμιναρίου: Αρχικά ως εντατικό σεμινάριο την πρώτη εβδομάδα του εξαμήνου (5 ημέρες από 4 ώρες/ημέρα) και κατόπιν 4ωρο μάθημα μία φορά την εβδομάδα μέχρι το τέλος του εξαμήνου.

Θεωρία και εξάσκηση: Αρχικά θα συνοψίσουμε τις βασικές αρχές του προγραμματισμού του μαθήματος και της διδασκαλίας ξένων γλωσσών και θα εισάγουμε τα τρία είδη ανάλυσης που κάνουμε κατά την προετοιμασία (Bedingungsfeld-, Sachanalyse & Didaktische Analyse). Για κάθε θέμα αποτελεί προαπαιτούμενο οι φοιτητές/τριες να εκπονούν σε ομάδες αντίστοιχες εργασίες στο σπίτι πριν συζητηθεί αυτό στο μάθημα, ώστε να ασχοληθούν και με την απαραίτητη βιβλιογραφία. Κατόπιν θα ασχοληθούμε στην πράξη με την προετοιμασία, ανάλυση και αξιολόγηση του μαθήματος, κατά την οποία οι φοιτητές/φοιτήτριες μαθαίνουν μέσω της παρατήρησης μαθημάτων της Γερμανικής σε βίντεο α) να καταγράφουν τις φάσεις που αναγνωρίζουν, τους στόχους, τα εποπτικά μέσα που χρησιμοποιούνται, τις μορφές εργασίας και συνεργασίας στην τάξη, τις δραστηριότητες διδασκόντων και διδασκομένων, β) να κάνουν διδακτικές παρατηρήσεις και γ) να αξιολογούν το μάθημα που έχουν παρακολουθήσει.

Μικροδιδασκαλίες: Στο δεύτερο μέρος οι φοιτητές/τριες ασχολούνται στην πράξη με την προετοιμασία του μαθήματος και τη διδασκαλία σε μορφή Microteaching. Οι Μικροδιδασκαλίες γίνονται στο πανεπιστήμιο, την ώρα του σεμιναρίου με «καθηγητές» μια μικρή ομάδα 4-5 φοιτητών, ενώ 12 φοιτητές/τριες αναλαμβάνουν το ρόλο του «μαθητή» και οι υπόλοιποι είναι «παρατηρητές». Η Μικροδιδασκαλία βιντεοσκοπείται, κατόπιν προβάλλεται στην τάξη, αναλύεται και αξιολογείται με σκοπό την ανατροφοδότηση.

Αξιολόγηση: Ο τελικός βαθμός προκύπτει από τους επιμέρους βαθμούς στα παρακάτω μέρη που υπολογίζονται κατά 1/6 ή 2/6 αντίστοιχα. Απαραίτητη προϋπόθεση είναι ο φοιτητής/η φοιτήτρια να έχει κατοχυρώσει τουλάχιστον το βαθμό πέντε (5) σε κάθε μέρος:

- παρουσία και ενεργή συμμετοχή στο σεμινάριο, συμπεριλαμβανομένων των εργασιών σχετικά με τη θεωρία (1/6 του βαθμού)
- Μικροδιδασκαλία (σε ομάδες εργασίας) (2/6 του βαθμού)
- γραπτή εξέταση με θέμα τον προγραμματισμό του μαθήματος (2/6 του βαθμού)
- γραπτή εργασία (σε ομάδες εργασίας) (1/6 του βαθμού)

(βλ. και „Μικροδιδασκαλίες – Πρακτική Άσκηση“)

Αικατερίνη Βρέττα-Πανίδου

Χάρης-Όλγα Παπαδοπούλου

Ρενάτε Σιδηροπούλου

Η' εξαμήνου

ΔΙΔ 807: Διδακτική V: Ανάλυση του μαθήματος – Πρακτική άσκηση (Ωρες 6 ΔΜ 6)

Προϋπόθεση: Οι φοιτητές/τριες να έχουν περάσει το μάθημα Διδακτικής ΔΙΔ IV του Ζ' εξαμήνου. Συνεχίζουν στο τμήμα τους από το Ζ' εξ., που είναι ένα από τα τρία παράλληλα που προβλέπονται. Υποχρεωμένοι να εγγραφούν είναι μόνο όσοι/ες πέρασαν Διδακτική IV σε προηγούμενα έτη.

Μορφή σεμιναρίου: Ως εντατικό σεμινάριο την πρώτη εβδομάδα του εξαμήνου (5 ημέρες από 4 ώρες/ημέρα) και στο τέλος του εξαμήνου ένα 4ωρο μάθημα μετά τη δίμηνη Πρακτική Άσκηση.

Θεωρία και εξάσκηση: Στο πρώτο μέρος οι φοιτητές/τριες ασκούνται στη συστηματική και δομημένη παρατήρηση με βάση βιντεοσκοπημένα μαθήματα της Γερμανικής ως ξένης γλώσσας καθώς και με τις αντίστοιχες θεωρίες. Επίσης κάνουν δικές τους προτάσεις για το σχεδιασμό μαθημάτων. Με τον τρόπο αυτό προετοιμάζονται επαρκώς και καθίστανται ικανοί να αξιοποιούν συστηματικά τις παρατηρήσεις τους για την ανάλυση του μαθήματος σε αυθεντικές τάξεις κατά τη διάρκεια της Πρακτικής τους Άσκησης στα εκπαιδευτικά ιδρύματα.

Πρακτική άσκηση: Στο δεύτερο μέρος οι φοιτητές/τριες παρακολουθούν σε μικρές ομάδες μαθήματα της Γερμανικής και διδάσκουν σε τάξεις δημόσιων και ιδιωτικών σχολείων, υπό την επίβλεψη πεπειραμένων καθηγητών και καθηγητριών. Κατά την παρακολούθηση αναλύουν το μάθημα με βάση τα κριτήρια παρατήρησης που έχουν επεξεργαστεί στο εντατικό σεμινάριο. Κατόπιν ετοιμάζουν (και στο δημόσιο και στο ιδιωτικό σχολείο) δικές τους προτάσεις για μια διδακτική ενότητα και τη διδάσκουν στις τάξεις, όπου έχουν παρακολουθήσει μαθήματα.

Τις εμπειρίες τους από το εντατικό σεμινάριο και την Πρακτική τους Άσκηση τις εκθέτουν γραπτώς στο τέλος του εξαμήνου. Στη γραπτή αυτή εργασία σημαντικός είναι επίσης ο αναστοχασμός για τη διαδικασία της μάθησής τους.

Αξιολόγηση: Ο τελικός βαθμός προκύπτει από τους επιμέρους βαθμούς στα παρακάτω μέρη που υπολογίζονται κατά 1/3 και 2/3 αντίστοιχα. Απαραίτητη προϋπόθεση είναι ο φοιτητής/η φοιτήτρια να έχει κατοχυρώσει τουλάχιστον το βαθμό πέντε (5) σε κάθε μέρος:

- παρουσία και ενεργή συμμετοχή στο σεμινάριο (1/3 του βαθμού)
- γραπτή εργασία (σε ομάδες εργασίας) (2/3 του βαθμού)

(βλ. και „Μικροδιδασκαλίες – Πρακτική Άσκηση“)

Αικατερίνη Βρέττα-Πανίδου

Χάρης-Όλγα Παπαδοπούλου

Ρενάτε Σιδηροπούλου

Α' Κατεύθυνση: Γλωσσολογία και Διδακτική

Κωδικός	Τίτλος μαθήματος	Διδάσκων/Διδάσκουσα	ΔΜ	ECTS
ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ				
AK	ΓΛΩ: Σύνταξη	Σιούπη	3	7
AK	Ερευνητικό σεμινάριο: κατάκτηση γλώσσας	Schiebel	3	7
AK	Λεξιλόγιο	Singer	3	7
AK	ΓΕΡ: Εισαγωγή στη Δημιουργική Γραφή	Wolfrum	3	7
AK	ΓΛΩ: Κειμενογλωσσολογία: Ανάλυση Κειμένων	Κατσαούνης	3	7
BK	Θεατρική Ομάδα	Ζάχου	3	7
ΕΑΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ				
AK	ΓΛΩ: Κοινωνιογλωσσολογία	Κοιλιάρη	3	7
AK	ΓΛΩ: Γραμματική της Γερμανικής	Σιούπη	3	7
AK	ΓΛΩ: Ρηματικές Κατηγορίες και Οψη	Σιούπη	3	7
AK	ΔΙΔ: Η διδασκαλία της Γερμανικής ως ξένης γλώσσας σε παιδιά του Δημοτικού	Σαπιρίδου	3	7
AK	ΓΕΡ: Η επιρροή του τρόπου γραφής απο την μητρική στην ξένη γλώσσα	Wolfrum	3	7
AK	ΓΕΡ: Ξεπερνώντας τα όρια: Απο τον γραπτό στον προφορικό λόγο. Poetry Slam στο μάθημα της ξένης γλώσσας	Wolfrum	3	7
AK	Φωνητική/Φωνολογία και εξάσκηση προφοράς	Schiebel	3	7
AK	Διδασκαλία του Πολιτισμού	Schiebel	3	7
AK	ΔΙΔ: Διδακτική της Πολυγλωσσίας: Εγγραμματισμός και οι πρώτες ώρες στο μάθημα της δεύτερης ξένης γλώσσας	Καραγιαννίδου	3	7
BK	Θεατρική Ομάδα	Ζάχου	3	7
BK	ΛΟΓ: Η Ευρώπη και οι «Άλλοι»: Γλώσσα και Πολιτισμός από την εποχή των «ανακαλύψεων» έως τον αποικισμό.	Τριγωνάκη	3	7
AK	ΓΛΩ: Σημασιολογία και Νοητικό Λεξικό	Κατσαούνης	3	7

ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ 2010-11

ΓΛΩ: Σύνταξη

Αντικείμενο του σεμιναρίου είναι η εμβάθυνση των βασικών αρχών του μαθήματος Γλωσσολογία ΙΙΙ. Με βάση τη γερμανική γλώσσα αλλά και σε σύγκριση με άλλες γερμανόφωνες γλώσσες καθώς και με την Ελληνική θα μας απασχολήσουν, μεταξύ άλλων, θέματα όπως: (α) η έννοια της γραμματικότητας και του αποδεκτού, (β) οι λεξικές, οι φραστικές και οι λειτουργικές κατηγορίες, (γ) η θεωρία του Χ-τονούμενου, (δ) οι μετασχηματιστικοί κανόνες, (ε) οι συντακτικές λειτουργίες που σχετίζονται με τη δομή της πρότασης στη γερμανική γλώσσα, όπως π.χ. το φαινόμενο του ρήματος στη δεύτερη θέση.

Αξιολόγηση: Παράλληλα με την τακτική και ενεργή συμμετοχή στο μάθημα, προφορική παρουσίαση με λεπτομερές φυλλάδιο και δύο τεστ κατά τη διάρκεια του εξαμήνου.

A. Σιούπη

Ερευνητικό σεμινάριο: κατάκτηση γλώσσας

Στο μάθημα αυτό πραγματεύονται οι βάσεις της έρευνας της απόκτησης της πρώτης και δεύτερης γλώσσας.

Αξιολόγηση: Δύο (2) πρωτόκολλα διδακτικών ωρών, γραπτή εξέταση, ενεργή συμμετοχή

J. Schiebel

Λεξιλόγιο

Η εκμάθηση του λεξιλογίου στη διδασκαλία της Γερμανικής ως ξένης γλώσσας.

Σ' αυτό το σεμινάριο οι συμμετέχοντες θα γνωρίσουν και θα εφαρμόσουν τεχνικές οι οποίες μπορούν να τους βοηθήσουν στην εκμάθηση, την επέκταση και την εμπέδωση του γερμανικού λεξιλογίου. Θα ασχοληθούμε με το λεξιλόγιο της καθομιλουμένης, με εξειδικευμένη ορολογία (από διάφορους τομείς), καθώς και με ιδιωματικές φράσεις. Επίσης θα εξετάσουμε τις κατηγορίες μεταφραστικών λαθών, στα οποία οι Έλληνες μαθητές της Γερμανικής υποπίπτουν με μεγάλη συχνότητα.

Πέραν τούτου οι φοιτητές/φοιτήτριες θα εξοικειωθούν με διάφορες διδακτικές προσεγγίσεις σχετικές με την εκμάθηση του λεξιλογίου, ενώ παράλληλα θα εξετάσουν κριτικά ορισμένα διδακτικά εγχειρίδια ως προς τον χειρισμό αυτού του γλωσσικού τομέα.

Προϋποθέσεις θετικής αξιολόγησης είναι η τακτική παρουσία και η ενεργή συμμετοχή στο σεμινάριο, προφορική παρουσίαση και μία τελική εξέταση.

Η γλώσσα μαθήματος είναι τα Γερμανικά.

G. Singer

ΓΕΡ: Εισαγωγή στη Δημιουργική Γραφή

Σ' αυτό το εισαγωγικό σεμινάριο παρουσιάζονται οι σημαντικότερες τεχνικές της δημιουργικής γραφής. Οι συμμετέχοντες καθοδηγούνται τόσο στη συγγραφή και στην απόκτηση ερεθισμάτων για τη δική τους προσωπική γραφή, όσο και για την συνεργατική και ατομική επεξεργασία των κειμένων τους.

Αξιολόγηση : ενεργή συμμετοχή, παραγωγή κειμένου, επεξεργασία των κειμένων.

J. Wolfrum

ΓΛΩ: Κειμενογλωσσολογία: Ανάλυση Κειμένων

Ποια είναι τα κριτήρια της κειμενικότητας ενός κειμένου; Για να δώσουμε απάντηση σε αυτό το ερώτημα θα πρέπει πρώτα να ορίσουμε την έννοια του κειμένου καθώς επίσης να εξετάσουμε ποια στοιχεία συνθέτουν ένα κείμενο. Στο πλαίσιο αυτού του μαθήματος θα αναλυθούν βασικές θεωρίες της κειμενογλωσσολογίας. Μεταξύ άλλων θα αναλυθούν η δομή, ο ρόλος αλλά και διάφορα είδη κειμένων. Για την κατανόηση των θεωρητικών μοντέλων θα χρησιμοποιηθούν πολλά παραδείγματα κειμένων.

Αξιολόγηση: Τακτική και ενεργή συμμετοχή στο μάθημα, προφορική παρουσίαση με φυλλάδιο και γραπτή εργασία.

N. Κατσαούνης

Θεατρική Ομάδα

Στη θεατρική ομάδα γίνονται κατ' αρχήν θεατρικές ασκήσεις, υποκριτικής, ορθοφωνίας, κ.ά. και στη συνέχεια επιλέγεται ένα έργο γερμανόφωνου θεατρικού συγγραφέα. Το έργο ανεβαίνει στα γερμανικά από την ομάδα. Απαραίτητη προϋπόθεση: συνεχής παρουσία και στα δύο εξάμηνα με αυξημένες ώρες μετά τον Ιανουάριο.

Παράσταση στο τέλος του θερινού εξαμήνου (6 Δ.Μ. συνολικά)

K. Ζάχου

ΕΑΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ 2011

ΓΛΩ: Κοινωνιογλωσσολογία

Γενικός στόχος του μαθήματος είναι να αποκτήσουν οι φοιτήτριες και οι φοιτητές βασικές γνώσεις στην κοινωνιογλωσσολογία. Στο επίκεντρο της συζήτησης βρίσκεται η γλωσσική ποικιλότητα και οι γλωσσικές και εξωγλωσσικές παράμετροι, οι οποίες την προσδιορίζουν. Παράλληλα διευκρινίζονται βασικές έννοιες, αρχές και μέθοδοι της κοινωνιογλωσσολογίας και συζητούνται τα κοινωνιογλωσσολογικά συμφραζόμενα που ορίζουν τα ιδεολογικά πλαίσια μέσα στα οποία πραγματώνεται η επικοινωνία. Το μάθημα έχει τη μορφή εργαστηρίου και προϋποθέτει την τακτική και ενεργή συμμετοχή των φοιτητριών και φοιτητών. Αξιολόγηση με γραπτές εργασίες οι οποίες συζητούνται σε όλη τη διάρκεια του σεμιναρίου.

Περιορισμένος αριθμός συμμετοχών (max. 20)

Αγγ. Κοιλιάρη

ΓΛΩ: Γραμματική της Γερμανικής

Στο μάθημα αυτό θα ασχοληθούμε με επιλεγμένα ζητήματα της Σύνταξης της γερμανικής γλώσσας. Αντικείμενα του μαθήματος είναι, μεταξύ άλλων, το Λεξικό, η Υποκατηγοριοποίηση, η Ορισματική Δομή, το Θεματικό Κριτήριο, οι συντακτικές λειτουργίες.

Αξιολόγηση: Παράλληλα με την τακτική και ενεργή συμμετοχή στο μάθημα, η παράδοση ασκήσεων και δύο τεστ (περισσότερες πληροφορίες θα δοθούν στο πρώτο μάθημα).

A. Σιούπη

ΓΛΩ: Ρηματικές Κατηγορίες και Όψη

Θα ασχοληθούμε με βασικές αρχές της Σημασιολογίας σε σχέση με τις ρηματικές κατηγορίες στη γερμανική γλώσσα. Αντικείμενο του μαθήματος αποτελούν οι ρηματικές κατηγορίες, οι ρηματικές εναλλαγές, η ρηματική Όψη, καθώς και η Ορισματική Δομή. Κατά τη διάρκεια του εξαμήνου θα μας απασχολήσουν συγκεκριμένες ρηματικές κατηγορίες της γερμανικής γλώσσας.

Αξιολόγηση: ασκήσεις (προϋποθέτουν ανάγνωση άρθρων), προφορική παρουσίαση ενός άρθρου με λεπτομερές φυλλάδιο, καθώς και ένα τέστ.

A. Σιούπη

ΔΙΔ: Η διδασκαλία της Γερμανικής ως ξένης γλώσσας σε παιδιά του Δημοτικού

Η διδασκαλία της Γερμανικής ως ξένης γλώσσας έχει εισαχθεί από το 2006 και στα ελληνικά δημόσια Δημοτικά Σχολεία.

Τα παιδιά δεν είναι «μικροί ενήλικες». Για το παιδί ισχύουν άλλοι, ιδιαίτεροι κανόνες που αφορούν τη μάθηση γενικά και την εκμάθηση της ξένης γλώσσας ειδικότερα. Τίθενται λοιπόν τα ερωτήματα:

- Πώς μαθαίνει ο άνθρωπος – πώς μαθαίνει το παιδί
- Πώς μαθαίνουν τα παιδιά μια πρώτη ή και μια δεύτερη ξένη γλώσσα
- Ποιοι παράγοντες του μαθήματος ευνοούν την εκμάθηση της ξένης γλώσσας στην παιδική ηλικία
- Ποια χαρακτηριστικά θα πρέπει να έχει ένα διδακτικό εγχειρίδιο που παίρνει υπόψη του τους παράγοντες αυτούς

Στόχος του μαθήματος είναι να αποκτήσουν οι συμμετέχοντες γνώσεις σχετικές με τα παραπάνω ερωτήματα. Επίσης θα πρέπει στο τέλος του μαθήματος να είναι σε θέση να αναλύσουν διδακτικό υλικό ως προς το αν το υλικό ακολουθεί σύγχρονες μεθόδους για αποτελεσματικό μάθημα σε παιδιά ηλικίας 10-11 ετών.

Οι φοιτητές/τριες θα πρέπει

- να μελετήσουν τη βιβλιογραφία και να κάνουν μια ενδιάμεση μικρή εργασία
- να αναλύσουν ένα διδακτικό εγχειρίδιο και να παρουσιάσουν τα αποτελέσματα της ανάλυσής τους αρχικά σε προφορική μορφή στην τάξη και στη συνέχεια σε γραπτή μορφή
- να γράψουν ένα μικρό τέστ στο τέλος του εξαμήνου

A. Σαπιρίδου

ΓΕΡ: Η επιρροή του τρόπου γραφής από την μητρική στην ξένη γλώσσα

Στο μάθημα αυτό θα ασχοληθούμε με το πώς η γραφή στην μητρική γλώσσα επηρεάζει τον τρόπο γραφής στην ξένη γλώσσα. Θα αναλύσουμε κείμενα φοιτητών και μαθητών με διαφορετική μητρική γλώσσα, για να καταδείξουμε τις πολιτιστικές επιρροές στην διαδικασία παραγωγής γραπτού λόγου. Επιπλέον θα γίνει αναφορά στα διαφορετικά είδη κειμένων και θα ευαισθητοποιηθούν οι φοιτητές ως προς τη γραφή, με στόχο την παραγωγή όσο το δυνατό ορθότερων κειμένων στην ξένη γλώσσα.

Τρόπος αξιολόγησης: Εργασίες, ενεργή συμμετοχή, παραγωγή κειμένου.

Jutta Wolfrum

ΓΕΡ: Ξεπερνώντας τα όρια: Από τον γραπτό στον προφορικό λόγο. Poetry Slam στο μάθημα της ξένης γλώσσας

Στο μαθημά αυτό θα αναλύσουμε τον όρο Slam Poetry με την βοήθεια κειμένων. Λαμβάνοντας υπόψη τα αποτελέσματα των ερευνών και των δεδομένων παγκοσμίως σχετικά με το Poetry Slam θα γίνει παραγωγή προσωπικών Slam Poetry και θα διοργανωθεί ένας διαγωνισμός σχετικά με τα Slam Poetry.

Θα συζητηθεί επίσης η συνδρομή του Poetry Slam στο μάθημα της ξένης γλώσσας.

Τρόπος αξιολόγησης: Εργασίες, ενεργή συμμετοχή, παραγωγή κειμένου.

Jutta Wolfrum

Φωνητική/Φωνολογία και εξάσκηση προφοράς

Αυτό το μάθημα της Φωνητικής πραγματεύεται επίκαιρες εμπειρικές έρευνες από όλους τους τομείς της Φωνητικής/Φωνολογίας. Παράλληλα με το μάθημα προσφέρεται ατομική εξάσκηση της προφοράς.

Αξιολόγηση: Προφορική παρουσίαση, γραπτή εξέταση, ενεργή συμμετοχή

J. Schiebel

Διδασκαλία του Πολιτισμού

Στο μάθημα αυτό παρουσιάζονται διάφορα σχέδια της διδασκαλίας του πολιτισμού, δοκιμάζονται και συζητούνται με βάση διαφορετικές θεματικές ενότητες (πολιτισμός, ιστορία, λογοτεχνία, μουσική ...).

Αξιολόγηση: Προφορική παρουσίαση, γραπτή εξέταση, ενεργή συμμετοχή

J. Schiebel

ΔΙΔ: Διδακτική της Πολυγλωσσίας: Εγγραμματισμός και οι πρώτες ώρες στο μάθημα της δεύτερης ξένης γλώσσας

Θεωρία και εξάσκηση: Συνήθως η Γερμανική δεν είναι η πρώτη ξένη γλώσσα των μαθητών/τριών. Ήδη έχουν αποκτήσει γνώσεις, δεξιότητες και στρατηγικές μάθησης από την εκμάθηση της μητρικής και της 1ης ξένης γλώσσας. Αυτές πρέπει να αξιοποιηθούν στο μάθημα της τρίτης τους γλώσσας (Γ3), δηλ. της 2ης ξένης γλώσσας, με απώτερο στόχο να αποκτήσουν επίγνωση των ικανοτήτων τους, εφόδιο που συμβάλλει στη διά βίου μάθηση. Βασική προϋπόθεση είναι η καλλιέργεια κατάλληλων συνθηκών για ένα εποικοδομητικό και ενδιαφέρον μάθημα. Με όλα αυτά θα ασχοληθούμε θεωρητικά και πρακτικά στο πρώτο μέρος, ενώ θα επικεντρωθούμε στις πρώτες ώρες του μαθήματος καθώς και στη διαδικασία του εγγραμματισμού.

Μικροδιδασκαλίες: Στο δεύτερο μέρος οι φοιτητές/τριες (max. 25) (σε μικρές ομάδες) θα ασχοληθούν με την προετοιμασία των πρώτων μαθημάτων της 2ης ξένης γλώσσας για διαφορετικές μαθησιακές ομάδες και θα διδάξουν σε μορφή Μικροδιδασκαλίας.

Γραπτή εργασία: Στο τέλος οι φοιτητές/τριες (σε ομάδες) θα καταθέσουν γραπτή εργασία για τη Μικροδιδασκαλία τους, στην οποία εργασία σημαντικός είναι και ο αναστοχασμός για τη διαδικασία της μάθησής τους στη διάρκεια όλου του σεμιναρίου.

Αξιολόγηση: Ο τελικός βαθμός προκύπτει από τα παρακάτω μέρη που υπολογίζονται κατά ½.

- παρουσία και ενεργή συμμετοχή στο σεμινάριο καθώς και Μικροδιδασκαλία (½ του βαθμού)
- γραπτή εργασία της ομάδας στο τέλος του εξαμήνου (½ του βαθμού)

Πρέπει να έχει κατοχυρωθεί τουλάχιστον ο βαθμός πέντε (5) σε κάθε μέρος.

Ευαγγελία Καραγιαννίδου

Θεατρική Ομάδα

Στη θεατρική ομάδα γίνονται κατ' αρχήν θεατρικές ασκήσεις, υποκριτικής, ορθοφωνίας, κ.ά. και στη συνέχεια επιλέγεται ένα έργο γερμανόφωνου θεατρικού συγγραφέα. Το έργο ανεβαίνει στα γερμανικά από την ομάδα. Απαραίτητη προϋπόθεση: συνεχής παρουσία και στα δύο εξάμηνα με αυξημένες ώρες μετά τον Ιανουάριο.

Παράσταση στο τέλος του θερινού εξαμήνου (6 Δ.Μ. συνολικά)

Κ. Ζάχου

ΛΟΓ: Η Ευρώπη και «το Άλλο»: Γλώσσα και Πολιτισμός από την εποχή των «ανακαλύψεων» έως τον αποικισμό.

Στο επίκεντρο του μαθήματος βρίσκεται η γλωσσική και πολιτιστική σχέση των Ευρωπαίων με τους «Άλλους», συγκεκριμένα, τους κατοίκους της Ασίας, της Αμερικής και της Αφρικής περίπου από την Αναγέννηση μέχρι τον 20ο αιώνα. Μέσα από ντοκουμέντα και λογοτεχνικά κείμενα θα εξεταστεί πώς οι Ευρωπαίοι αντιλαμβάνονταν «το ξένο» από διαφορετικές οπτικές σε διάφορες ιστορικές εποχές. Το κέντρο βάρους του μαθήματος θα αποφασιστεί από κοινού στην πρώτη συνάντησή.

Εισήγηση και γραπτή εργασία.

Ε. Στουρμ-Τριγωνάκη

ΓΛΩ: Σημασιολογία και Νοητικό Λεξικό

Το μάθημα ασχολείται με βασικά ερωτήματα της Σημασιολογίας αλλά και θεωρίες που αφορούν στο Νοητικό Λεξικό. Ιδιαίτερη έμφαση θα δοθεί στα σημαντικότερα θεωρητικά μοντέλα της Σημασιολογίας Λέξεων, στις Σημασιολογικές Σχέσεις μεταξύ Λέξεων αλλά και στα Σημασιολογικά Δίκτυα. Αξιολόγηση: Τακτική και ενεργή συμμετοχή στο μάθημα, προφορική παρουσίαση με φυλλάδιο και γραπτή εξέταση.

Ν. Κατσαούνης

Β' Κατεύθυνση: Λογοτεχνία και Πολιτισμός

Κωδικός	Τίτλος μαθήματος	Διδάσκων/Διδάσκουσα	ΔΜ	ECTS
ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ				
BK	ΛΟΓ: Θεωρία της Λογοτεχνίας: Αφηγηματικές στρατηγικές του αστυνομικού μυθιστορήματος	Τριγωνάκη	3	7
BK	ΛΟΓ: Ειδικά θέματα Πολιτισμού: Το κριτικό βλέμμα του μελαγχολικού	Ρασιδάκη	3	7
	ΛΟΓ: Εφαρμογή λογοτεχνικής θεωρίας: Η «νέα γυναίκα» στην λογοτεχνία της Βαϊμάρης	Δεληανίδου	3	7
BK	ΛΟΓ: Συγγραφέας: Bertolt Brecht: Δράμα και θεωρία	Γεωργοπούλου	3	7
BK	ΛΟΓ: Υπέρβαση ορίων: Η σύγχρονη Γερμανική Λογοτεχνία	Ζάχου	3	7
BK	Θεατρική Ομάδα	Ζάχου	3	7

BK	ΛΟΓ: Εποχές, Είδη, Ρεύματα: Είδη πεζού λόγου	Μπαλτά	3	7
BK	MET: Θεωρία και Πρακτική της Μετάφρασης: Μετάφραση λογοτεχνικών κειμένων: Η Άννα Ζέγκερς στο Μεξικό	Μπαλτά	3	7
BK	MET: Θεωρία και Πρακτική της Μετάφρασης: Μετάφραση κειμένων Γερμανικού Πολιτισμού	Βηδενμπίερ	3	7
BK	ΛΟΓ: Παιδική λογοτεχνία του Ρομαντισμού	Πάγκαλος	3	7
BK	ΛΟΓ: Τα διηγήματα του Thomas Mann	Πάγκαλος	3	7
ΕΑΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ				
BK	ΛΟΓ: Θέματα Πολιτισμού: Ο «τόπος» της μετάβασης σε κινηματογράφο και λογοτεχνία	Γεωργοπούλου	3	7
BK	ΛΟΓ: Θεωρία: Πολιτισμικές Σπουδές: μια εισαγωγή	Γεωργοπούλου	3	7
BK	ΛΟΓ: Συγγραφέας: Gerhart Hauptmann: Το κοινωνικό πρόβλημα στον Νατουραλισμό	Δεληανίδου	3	7
BK	ΛΟΓ: Εποχές, Είδη, Ρεύματα της Λογοτεχνίας: Πεζογραφία του Εξπρεσιονισμού	Δεληανίδου	3	7
BK	MET: Θεωρία και Πρακτική της Μετάφρασης. Μετάφραση λογοτεχνικών κειμένων: Μεταφράζοντας είδη του πεζού λόγου	Μπαλτά	3	7
BK	MET: Θεωρία και Πρακτική της Μετάφρασης: Υποπιτισμός γερμανικών ταινιών	Βηδενμπίερ	3	7
BK	Θεατρική Ομάδα	Ζάχου	3	7
BK	ΛΟΓ: Ειδικά θέματα Πολιτισμού: Η Ευρώπη και «το Άλλο»: Από την εποχή των «ανακαλύψεων» στον αποικισμό.	Τριγωνάκη	3	7
BK	ΛΟΓ: Ειδικά θέματα Πολιτισμού: Ο λόγος της κριτικής της Αυστρίας στην αυστριακή λογοτεχνία μετά το δεύτερο παγκόσμιο πόλεμο	Τριγωνάκη	3	7
BK	ΛΟΓ: Συγκριτική Γραμματολογία: Μορφές της δυστοπίας στην λογοτεχνία και τον κινηματογράφο	Ρασιδάκη	3	7
BK	Erich Kästner	Πάγκαλος	3	7

ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ 2010-11

ΛΟΓ: Θεωρία της Λογοτεχνίας: Αφηγηματικές στρατηγικές του αστυνομικού μυθιστορήματος

Με παράδειγμα την αστυνομική λογοτεχνία από όλο τον κόσμο, θα εξετάσουμε τη φανταστική σκηνοθεσία της πραγματικότητας, λ.χ. πώς δημιουργούνται λογοτεχνικοί χώροι ή φιγούρες ή πώς επεξεργάζονται πολιτικά και ιδεολογικά συμφραζόμενα της πραγματικότητας σε αστυνομικά κείμενα. Πέραν τούτου, θα ασχοληθούμε με τις συμβάσεις του λογοτεχνικού είδους, με τους περιορισμούς και με τις παραβάσεις του. Εφόσον η πλειοψηφία των κειμένων κατάγονται από μη-ευρωπαϊκές χώρες (π.χ. η Νότια Αφρική, η Αγκόλα ή η Κίνα) θα πρέπει να μας απασχολήσουν και η θέση του αναλυτή καθώς και γενικά η πρόσληψη. Η λίστα των μυθιστορημάτων που υπάρχουν στη βιβλιοθήκη θα δημοσιευτεί από αρχές Σεπτεμβρίου στο διαδίκτυο. Πριν αρχίσει το σεμινάριο θα πρέπει να είναι γνωστά ένα με δύο κείμενα!

Αξιολόγηση: Εισήγηση και γραπτή εργασία.

Ε. Στουρμ-Τριγωνάκη

ΛΟΓ: Ειδικά θέματα Πολιτισμού: Το κριτικό βλέμμα του μελαγχολικού

Από την πρώτη αναφορά του όρου στα Ιπποκρατικά συγγράμματα μέχρι σήμερα, η έννοια της μελαγχολίας συνδέεται με τόσο αντιφατικά φαινόμενα όπως δημιουργική ιδιοφυία και οκνηρία, αποδίδεται στην κυριαρχία της μελανής χολής, στην επιρροή των πλανητών ή του σατανά, θεραπεύεται με ιδιαίτερη διαίτα, εγκλεισμό ή πνευματική εργασία. Ως εκ τούτου ανά τους αιώνες η μελαγχολία εξυμνείται ή δαιμονοποιείται, αποτελεί αντικείμενο επικλήσεων ή θεραπείας. Το σεμινάριο θα επικεντρωθεί σε μια συγκεκριμένη όψη της παράδοσης περί μελαγχολίας, σύμφωνα με την οποία ο μελαγχολικός διακρίνεται από ευκρίνεια και διαύγεια και είναι ως εκ τούτου σε θέση να ασκήσει κριτική στον κόσμο που τον περιβάλλει. Η διάσταση αυτή της μελαγχολίας ως έναυσμα κοινωνικής κριτικής έχει αντίκτυπο και στην λογοτεχνία. Έτσι θα εξετάσουμε την χρήση της μελαγχολίας ως κειμενικής στρατηγικής σε επιλεγμένα κείμενα του 19ου και 20ου αιώνα.

Αλ. Ρασιδάκη

ΛΟΓ: Εφαρμογή λογοτεχνικής θεωρίας: Η «νέα γυναίκα» στην λογοτεχνία της Βαϊμάρης

Στο σεμινάριο αυτό θα ασχοληθούμε με κείμενα του τέλους της Δημοκρατίας της Βαϊμάρης, οι πρωταγωνίστριες των οποίων είναι πρότυπα για μια νέα γενιά γυναικών που ανταποκρίνονται στην μόδα της «νέας γυναίκας» («femme nouvelle»). Οι γυναίκες αυτές έχουν μια καινούργια εμφάνιση, φαίνονται να έχουν αυτοπεποίθηση και να είναι απελευθερωμένες, ενώ ταυτόχρονα διεκδικούν το δικαίωμα των προγαμιαίων ερωτικών σχέσεων. Είναι όμως - σε ότι αφορά τους ρόλους και τις σχέσεις των φύλων - πραγματικά τόσο μοντέρνες όσο θα ήθελαν να δείχνουν ; Θα αναλύσουμε και θα ερμηνεύσουμε τα ακόλουθα έργα: Irmgard Keun Das kunstseidene Mädchen (1932), Gilgi, eine von uns (1931), Marieluise Fleißer Mehlreisende Frieda Geier (1931), Mascha Kaléko Mädchen an der Schreibmaschine (διήγημα από: Kleines Lesebuch für Große) (1934) και Gabriele Tergit Käsebier erobert den Kurfürstendam (1931).

Αξιολόγηση: Συνεπής και ενεργή συμμετοχή, προφορική παρουσίαση και γραπτή εργασία.

Σ. Δεληανίδου

ΛΟΓ: Συγγραφέας: Bertolt Brecht: Δράμα και θεωρία

Το σεμινάριο αυτό πραγματεύεται την εξέλιξη του δραματικού έργου του Brecht. Η πρωτοποριακή του θεωρία για το θέατρο, όπως και επιλεγμένα έργα του θα αποτελέσουν βάση για ανάλυση και ερμηνεία. Συγκεκριμένα: Der gute Mensch von Sezuan, Leben des Galilei, Der Ja-Sager und der Nein-Sager, Mutter Courage und ihre Kinder.

Αξιολόγηση με προφορική παρουσίαση και γραπτή εργασία.

Ελ. Γεωργοπούλου

ΛΟΓ: Υπερβάση ορίων: Η σύγχρονη Γερμανική Λογοτεχνία

Υπερβάσεις ορίων και συνόρων στη σύγχρονη Γερμανική Λογοτεχνία. Αντικείμενο του σεμιναρίου είναι ιστορίες που πραγματεύονται το φόβο, την οργή, την απογοήτευση αλλά και την ελπίδα, που προέκυψε από την πτώση του Τείχους ανάμεσα στην ανατολική και τη δυτική Γερμανία. Στα κείμενα της γερμανικής λογοτεχνίας αντικατοπτρίζονται οι υπερβάσεις των ορίων που προέκυψαν από την καινούργια κατάσταση πραγμάτων. Πόσο απλή είναι η κατάργηση ενός κράτους και η αφομοίωσή του από ένα άλλο; Ποιους προβληματισμούς καταθέτει η λογοτεχνία; Πόσο κοντά είναι 20 χρόνια μετά οι Δυτικοί με τους Ανατολικούς;

Βιβλιογραφία θα ανακοινωθεί στους συμμετέχοντες την αρχή του εξαμήνου.

Αξιολόγηση: Προφορική παρουσίαση & γραπτή εργασία.

Κ. Ζάχου

Θεατρική Ομάδα

Στη θεατρική ομάδα γίνονται κατ' αρχήν θεατρικές ασκήσεις, υποκριτικής, ορθοφωνίας, κ.ά. και στη συνέχεια επιλέγεται ένα έργο γερμανόφωνου θεατρικού συγγραφέα. Το έργο ανεβαίνει στα γερμανικά από την ομάδα. Απαραίτητη προϋπόθεση: συνεχής παρουσία και στα δύο εξάμηνα με αυξημένες ώρες μετά τον Ιανουάριο.

Παράσταση στο τέλος του θερινού εξαμήνου (6 Δ.Μ. συνολικά)

Κ. Ζάχου

ΛΟΓ. Εποχές, Είδη, Ρεύματα: Είδη πεζού λόγου

Στο σεμινάριο αυτό ασχολούμαστε με τα είδη του πεζού λόγου, τις ιδιαιτερότητες κάθε είδους ξεχωριστά, τις διαφορές και ομοιότητές τους καθώς και με τη σημασία τους στη λογοτεχνική παραγωγή.

Η αξιολόγηση προκύπτει από την εντατική συμμετοχή στο σεμινάριο, τη σύντομη προφορική παρουσίαση και την τελική γραπτή εργασία.

Περιορισμένος αριθμός συμμετεχόντων: 30 φοιτητές/ -τριες

Δ. Νικολαΐδου-Μπαλά

MET: Θεωρία και Πρακτική της Μετάφρασης: Μετάφραση λογοτεχνικών κειμένων: Η Άννα Ζέγκερς στο Μεξικό

Το σεμινάριο αυτό πραγματεύεται τη μετάφραση κειμένων, που έγραψε η Άννα Ζέγκερς εξόριστη στο Μεξικό. Ιδιαίτερα ενδιαφέρει ο τρόπος με τον οποίο η συγγραφέας επεξεργάζεται τα βιώματά και τις εμπειρίες της από τη χώρα αυτή και τα ενσωματώνει στα κείμενά της.

Μέγιστος αριθμός συμμετεχόντων: 20

Αξιολόγηση: Η αξιολόγηση γίνεται από την ενεργή συμμετοχή στο σεμινάριο, από τις εργασίες για το μάθημα και από την τελική εργασία.

Δ. Νικολαΐδου – Μπαλά

ΜΕΤ: Θεωρία και Πρακτική της Μετάφρασης: Μετάφραση κειμένων γερμανικού πολιτισμού

Στο σεμινάριο θα μεταφραστούν κείμενα δοκιμαστικού και πολιτικού λόγου που χαρακτηρίζονται για τα έντονα πολιτισμικά στοιχεία τους. Έμφαση θα δοθεί αφενός στην έρευνα σε βάσεις δεδομένων, παράλληλα κείμενα κ.ά. και αφετέρου στην απόδοση των πολιτισμικών στοιχείων. Απαιτούνται πολύ καλές γνώσεις της γερμανικής και ελληνικής γλώσσας καθώς και γνώσεις χειρισμού Η/Υ και διαδικτύου. Αξιολόγηση: Τακτική παρουσία και ενεργή συμμετοχή στο σεμινάριο, γραπτές εξετάσεις. Ο ανώτατος αριθμός συμμετεχόντων είναι 25 άτομα, γιατί το μάθημα θα διεξάγεται στη νησίδα Η/Υ της Σχολής.

Ανθή Βηδενμάιερ

ΛΟΓ: Παιδική λογοτεχνία του Ρομαντισμού

Η υψηλή αξία που αποδίδεται στην παιδική ηλικία κατά την περίοδο του Ρομαντισμού και η απόρριψη του διαφωτιστικού «διδακτισμού» έχουν ως αποτέλεσμα τη συγγραφή κειμένων τα οποία θα μπορούσαν να θεωρηθούν «δύσκολα» και τα οποία απευθύνονται τόσο σε παιδιά, όσο και σε ενήλικες (π.χ. τα έντεχνα παραμύθια). Με τη θεωρητική σκευή που έχουμε σήμερα στη διάθεσή μας το φαινόμενο περιγράφεται με τον διεθνώς πολιτογραφημένο όρο „cross-writing“ και χαρακτηρίζει μία ορισμένη παράδοση της παιδικής λογοτεχνίας ως τις μέρες μας. Εξάλλου στην υπό διερεύνηση εποχή δημιουργούνται ορισμένα σημαντικά «υπερκείμενα» (όπως π.χ. τα παραμύθια των Grimm ή το «Ξένο Παιδί» του E.T.A. Hoffmann) τα οποία επηρεάζουν ποικιλοτρόπως πολλά κλασικά έργα της μετέπειτα παιδικής (και όχι μόνο) λογοτεχνίας.

Στόχος του σεμιναρίου είναι να προσφέρει μια επισκόπηση των βασικότερων έργων του Ρομαντισμού και να δώσει ερεθίσματα στους συμμετέχοντες, ώστε ν' ασχοληθούν με ορισμένα σύγχρονα ζητήματα θεωρίας και ιστορίας της λογοτεχνίας τα οποία έχουν ως επίκεντρο αυτήν ακριβώς την ενδιαφέρουσα περίοδο.

Προϋπόθεση επιτυχούς συμμετοχής: τακτική και ενεργός παρουσία. Αξιολόγηση με εισήγηση και τελική γραπτή εργασία.

Περιορισμένος αριθμός συμμετεχόντων (25 φοιτητές/φοιτήτριες).

Γιάννης Πάγκαλος

Τα διηγήματα του Thomas Mann

Ο Thomas Mann είναι ένας «μάγος» της αφηγηματικής τέχνης, όχι μόνο στο χώρο του μυθιστορήματος αλλά και σ' ότι αφορά τις «μικρές φόρμες». Παράλληλα με τα μεγάλα του έργα ο Mann συνέγραψε πολυάριθμα διηγήματα και νουβέλες. Πρόκειται για κείμενα εκ των οποίων ορισμένα θεωρούνται αριστουργήματα της παγκόσμιας λογοτεχνίας- αρκεί να σκεφτεί κανείς τον *Τοπίο Krüger* ή το *Θάνατο στη Βενετία*. Στο σεμινάριο γίνεται μία επισκόπηση αυτού του έργου, αναλύονται τα σημαντικότερα διηγήματα και οι νουβέλες του συγγραφέα, ενώ συγχρόνως προσφέρεται και μία εισαγωγή στις σύντομες αφηγηματικές φόρμες.

Αξιολόγηση με εισήγηση και γραπτή εργασία.

Γιάννης Πάγκαλος

ΕΑΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ 2011

ΛΟΓ: Θέματα Πολιτισμού: Ο «τόπος» της μετάβασης σε κινηματογράφο και λογοτεχνία

Το θέμα της μετάβασης στον κινηματογράφο και τη λογοτεχνία θα αποτελέσει αντικείμενο του σεμιναρίου με θεωρητικό πλαίσιο το κύριο έργο του γάλλου εθνογράφου Arnold van Gennep, *Les rites de passage*. Αντικείμενο ανάλυσης και ερμηνείας θα αποτελέσουν έργα από τον κινηματογράφο (π.χ. *Good Bye, Lenin*, *Im Juli* (Fatih Akin)) και την λογοτεχνία (π.χ. Thomas Mann, *Tod in Venedig*, Hermann Hesse, *Demian*, Heinrich Böll, *Wanderer kommst du nach Spa...*) του 20ου αιώνα.

Η συμμετοχή περιλαμβάνει σύντομη προφορική παρουσίαση και γραπτή εργασία.

Ε. Γεωργοπούλου

ΛΟΓ: Θεωρία: Πολιτισμικές Σπουδές: μια εισαγωγή

Στόχος του μαθήματος είναι να δοθεί μια εισαγωγή στην θεωρία των πολιτισμικών σπουδών. Σε ένα πρώτο μέρος θα ασχοληθούμε με τον ιστορικό άξονα, δηλαδή με κείμενα που αποτελούν τη βάση της θεωρίας, και στη συνέχεια με την σύγχρονη διάσταση της. Η συμμετοχή περιλαμβάνει μικρές εργασίες και γραπτή εξέταση.

Ε. Γεωργοπούλου

ΛΟΓ: Συγγραφέας: Gerhart Hauptmann: Το κοινωνικό πρόβλημα στον Νατουραλισμό

Η ευρωπαϊκή κρίση, το κοινωνικό πρόβλημα και η κοινωνική κριτική δεν είναι φαινόμενα μόνο του 21ου αιώνα. Κοινωνικά ζητήματα όπως η φτώχεια, ο αλκοολισμός, τα προβλήματα της κατώτερης κοινωνικής τάξης, η «ασχήμια», η αρρώστια και η διαστροφή – μ'αυτά τα θέματα ήδη ασχολείται ο Νατουραλισμός (1880-1900), η πρώτη γενιά του μοντερνισμού στην

λογοτεχνία. Τα κοινωνικά δραματικά έργα του Gerhart Hauptmann, Vor Sonnenaufgang (1889), Die Weber (1892), Der Biberpelz (1893), Rose Bernd (1903), Die Ratten (1911), Hanneles Himmelfahrt (1897) και Und Pippa tanzt (1906) αποτελούν το κύριο αντικείμενο του σεμιναρίου, ενώ η έμφαση βρίσκεται στον τρόπο με τον οποίο η λογοτεχνική αναπαράσταση του κοινωνικού περιβάλλοντος (Milieu) μπορεί να συνδεθεί με την ποίηση, το όνειρο και το παραμύθι.

Αξιολόγηση: Συνεπής και ενεργή συμμετοχή, προφορική παρουσίαση και γραπτή εργασία.

Σ. Δεληανίδου

ΛΟΓ: Εποχές, Είδη, Ρεύματα της λογοτεχνίας: Πεζογραφία του Εξπρεσιονισμού

Το σεμινάριο εστιάζεται στην πεζογραφία του Εξπρεσιονισμού (περίπου 1910-1925) - της δεύτερης γενιάς του μοντερνισμού στην λογοτεχνία – δίνοντας έμφαση στον πολυεπίπεδο χαρακτήρα της και στην ποικιλομορφία που αυτή παρουσιάζει ως προς τη θεματολογία, τα μοτίβα και τα υφολογικά στοιχεία. Θα εξεταστούν τα παρακάτω έργα : Gottfried Benn, Rönne-Novellen (Gehirne (1914), Die Eroberung (1915), Alfred Döblin, Die Ermordung einer Butterblume (1910), Die drei Sprünge des Wang-lun. Chinesischer Roman (1915), Berlin Alexanderplatz (1929), Georg Heym, Der Dieb. Ein Novellenbuch (1913), Der fünfte Oktober (1911), Der Irre (1911), Franz Kafka, Das Urteil (1913), Die Verwandlung (1912), Ein Bericht für eine Akademie (1917).

Αξιολόγηση: Συνεπής και ενεργή συμμετοχή, προφορική παρουσίαση και γραπτή εργασία.

Σ. Δεληανίδου

MET: Θεωρία και Πρακτική της Μετάφρασης. Μετάφραση λογοτεχνικών κειμένων: Μεταφράζοντας είδη του πεζού λόγου

Το σεμινάριο ασχολείται με την ιδιαιτερότητα της μετάφρασης διαφόρων ειδών του πεζού λόγου χρησιμοποιώντας κείμενα Γερμανών συγγραφέων του 19ου και 20ου αιώνα. Τα κείμενα αναλύονται νοηματικά και υφολογικά, αναπτύσσονται στρατηγικές μετάφρασης και μεταφέρονται στη δική μας γλώσσα.

Η αξιολόγηση γίνεται από την ενεργή συμμετοχή, τις επιμέρους εργασίες για τα μαθήματα και την τελική εργασία.

Περιορισμένος αριθμός συμμετεχόντων: 20 φοιτητές /-τριες.

Δ. Νικολαΐδου-Μπαλά

MET: Θεωρία και Πρακτική της Μετάφρασης: Υποτιπλισμός γερμανικών ταινιών

Αντικείμενο του σεμιναρίου είναι η θεωρητική και πρακτική προσέγγιση της μετάφρασης οπτικοακουστικών κειμένων και ειδικά ο υποτιπλισμός σύγχρονων γερμανικών ταινιών, οι οποίες δεν έχουν προβληθεί στην Ελλάδα. Οι φοιτήτριες και φοιτητές επιλέγουν μία ταινία ανά ομάδα, απομαγνητοφωνούν τους διαλόγους και μεταφράζουν το κείμενο της απομαγνητοφώνησης. Στη συνέχεια κάνουν το χρονισμό του μεταφρασμένου κειμένου και υποτιπλίζουν την ταινία. Η έτοιμη υποτιπλισμένη ταινία προβάλλεται αφενός στην τάξη για κοινή διόρθωση και αφετέρου στο πλαίσιο των προβολών της Κινηματογραφικής Λέσχης του Τμήματος. Αξιολόγηση: Παρουσία και ενεργή συμμετοχή στο σεμινάριο, γραπτή εργασία, παράδοση έτοιμης υποτιπλισμένης ταινίας.

Το σεμινάριο απευθύνεται σε φοιτητές και φοιτήτριες του δεύτερου κύκλου σπουδών (6ο-8ο εξάμηνο) με πολύ καλές γνώσεις της γερμανικής και ελληνικής γλώσσας και χρήσης ηλεκτρονικών υπολογιστών.

Ανθή Βηδενμάιερ

Θεατρική Ομάδα

Στη θεατρική ομάδα γίνονται κατ' αρχήν θεατρικές ασκήσεις, υποκριτικής, ορθοφωνίας, κ.ά. και στη συνέχεια επιλέγεται ένα έργο γερμανόφωνου θεατρικού συγγραφέα. Το έργο ανεβαίνει στα γερμανικά από την ομάδα. Απαραίτητη προϋπόθεση: συνεχής παρουσία και στα δύο εξάμηνα με αυξημένες ώρες μετά τον Ιανουάριο.

Παράσταση στο τέλος του θερινού εξαμήνου (6 Δ.Μ. συνολικά)

Κ. Ζάχου

ΛΟΓ: Ειδικά Θέματα Πολιτισμού: Η Ευρώπη και το «το Άλλο»: Από την εποχή των «ανακαλύψεων» στον αποικισμό.

Στο επίκεντρο του μαθήματος βρίσκεται η σχέση των Ευρωπαίων με τους κατοίκους της Ασίας, της Αμερικής και της Αφρικής περίπου από την Αναγέννηση μέχρι τον 20ο αιώνα. Μέσα από ντοκουμέντα και λογοτεχνικά κείμενα θα εξεταστεί πώς αντιλαμβάνονταν «το ξένο» από διαφορετικές οπτικές γωνίες σε διάφορες ιστορικές εποχές. Το κέντρο βάρους του μαθήματος θα αποφασιστεί από κοινού στην πρώτη συνεδρίαση.

Αξιολόγηση: Εισήγηση και γραπτή εργασία

Ε. Στουρμ-Τριγωνάκη

ΛΟΓ: Ειδικά Θέματα Πολιτισμού: Ο λόγος της κριτικής της Αυστρίας στην αυστριακή λογοτεχνία μετά το δεύτερο παγκόσμιο πόλεμο

Η αυστριακή λογοτεχνία μετά το 1945 χαρακτηρίζεται από ιδιαίτερα σφοδρή κριτική απέναντι στην «πατρίδα» Αυστρία, στηλιτεύοντας την ανεπαρκή αντιμετώπιση του ναζιστικού παρελθόντος, τις δισοληψίες μεταξύ των δυο μεγάλων κομμάτων και των συνδικάτων και την καθυστέρηση αναγκαίων μεταρρυθμίσεων, φαινόμενα που κυριαρχούν μέχρι την δεκαετία του ογδόντα. Μέσα από αυτή τη κριτική στάση, η αυστριακή λογοτεχνία διαχωρίζεται θεματικά από τις άλλες γερμανόφωνες λογοτεχνίες της Ελβετίας και της Γερμανίας. Στο σεμινάριο, θα εξερευνήσουμε τα ίχνη της αυστριακότητας σε έργα των Thomas Bernhard, Peter Turrini ή Josef Haslinger όχι μόνο σε θεματικό επίπεδο, αλλά και σε ρητορικό και θα ανιχνεύσουμε πως η αυστριακή ταυτότητα ως αποτέλεσμα άνωθεν επιβολής μεταφράζεται σε λογοτεχνικό ύφος της σάπρας, του μηδενισμού και της υπερβολής. Η λίστα των μυθιστορημάτων που υπάρχουν στη βιβλιοθήκη θα δημοσιευτεί από αρχές Φεβρουαρίου στο διαδίκτυο. Πριν αρχίσει το σεμινάριο θα πρέπει να είναι γνωστά ένα με δύο κείμενα!

Αξιολόγηση: Εισήγηση και γραπτή εργασία

Ε. Στουρμ-Τριγωνάκη

ΛΟΓ: Συγκριτική Γραμματολογία: Μορφές της δυστοπίας στην λογοτεχνία και τον κινηματογράφο

Φιλοσόφοι και λογοτέχνες από την αρχαιότητα ως σήμερα περιγράφουν τα οράματα μιας ιδανικής κοινωνίας. Ο εξωπραγματικός χαρακτήρας των σχημάτων αυτών εκφράζεται στον χαρακτηρισμό του είδους ως ου-τοπία. Στον εικοστό αιώνα ο αυξανόμενος σκεπτικισμός απέναντι στην παντοδυναμία του ανθρώπου εμπνέει οράματα με αρνητικό πρόσημο. Αυτές οι αντι-ουτοπίες ή αλλιώς δυστοπίες, παρά τον εξωπραγματικό τους χαρακτήρα, είναι ενδεικτικές των προβληματισμών της εποχής τους, καθώς μπορούν να διαβαστούν ως κριτικές παρεμβάσεις στην εκάστοτε ιδέα περί εξέλιξης και προόδου. Έτσι παρουσιάζονται κοινωνίες με αυστηρή οργάνωση, φαινομενικά ιδανικές, που βασίζονται ωστόσο στην καταπίεση του ατόμου ή κάποιων κοινωνικών ομάδων. Στο πλαίσιο αυτής της θεματικής θα εξετάσουμε διαφορετικές μορφές δυστοπιών στην λογοτεχνία και τον κινηματογράφο, εστιάζοντας στην κριτική τους διάσταση. Ιδιαίτερη σημασία θα δοθεί στον ρόλο που αποδίδεται στην φύση ή / και στην τεχνολογία. Μεταξύ άλλων θα συζητηθούν κείμενα των George Orwell, Margaret Atwood, Philip K. Dick, Michel Faber, Franz Hohler και ταινίες όπως το Metropolis του Fritz Lang, το Fahrenheit 451 του François Truffaut, το Gattaca του Andrew Niccol και το Code 46 του Michael Winterbottom.

Αλ. Ρασιδάκη

Erich Kästner

Πρόκειται χωρίς αμφιβολία για τον γνωστότερο κι επιφανέστερο γερμανόφωνο συγγραφέα παιδικών βιβλίων. Έργα του όπως Emil und die Detektive, Pünktchen und Anton, Das fliegende Klassenzimmer κ.ά. θεωρούνται πλέον κλασικά, έχουν μεταφραστεί σε πάμπολλες γλώσσες, ενώ συνεχίζουν να εκδίδονται και να διασκευάζονται για τον κινηματογράφο ακόμη και σήμερα. Αξιοσημείωτο είναι επίσης ότι η δημιουργική περίοδος του Kästner εκτείνεται σε μια πολιτικά και κοινωνικά ταραγμένη εποχή: Δημοκρατία της Βαϊμάρης, Εθνικοσοσιαλισμός, Μεταπολεμικά Χρόνια. Πρωτοβάθμιος στόχος του σεμιναρίου, λοιπόν, είναι να εξετάσει αυτό το έργο στα ιστορικά του συμφραζόμενα. Θα μας απασχολήσουν όμως παράλληλα και τα εξής πιο εξειδικευμένα ζητήματα: ο Kästner ως „cross- writer“ (η σχέση δηλ. των παιδικών του έργων με τα κείμενά του για ενήλικες), οι κινηματογραφικές μεταφορές των βιβλίων του καθώς και οι μεταφράσεις του έργου του, οι επιδράσεις του σε μη-γερμανόφωνους συγγραφείς κ.ά.

Προϋπόθεση επιτυχούς συμμετοχής: τακτική και ενεργός παρουσία. Αξιολόγηση με εισήγηση και τελική γραπτή εργασία.

Περιορισμένος αριθμός συμμετεχόντων (25 φοιτητές/φοιτήτριες).

Γιάννης Πάγκαλος

Ελεύθερες Επιλογές

Κωδικός	Τίτλος μαθήματος	Διδάσκων/Διδάσκουσα	ΔΜ	ECTS
ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ				
ΕΠ	ΠΑΙ: Ειδικά Θέματα Παιδαγωγικής Ι: Γερμανική και Ελληνική Παιδαγωγική σκέψη	Αντωνίου	3	5
ΕΠ	ΓΕΡ: Γλώσσα και Πολιτισμός Ι	Μπερμπέρογλου	3	5
ΕΠ	ΛΟΓ: Έντεχνο παραμύθι Ι	Κωνσταντινίδου	3	5
ΕΠ	ΓΕΡ: Απαγγελία ποιημάτων	Singer	3	5
ΕΠ	Τι είναι χαρακτηριστικά γερμανικό;	Schiebel	3	5
ΕΠ	ΟΛΛ: Ολλανδική γλώσσα και Πολιτισμός Ι	Bannenberg / Janssens	3	5
ΕΠ	ΟΛΛ: Ολλανδική γλώσσα και Πολιτισμός ΙΙΙ	Bannenberg / Janssens	3	5
ΕΠ	ΟΛΛ: Ολλανδική γλώσσα και Πολιτισμός V	Bannenberg / Janssens	3	5
ΕΠ	ΟΛΛ: Ολλανδική γλώσσα και Πολιτισμός VII	Bannenberg / Janssens	3	5
ΕΑΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ				
ΕΠ	ΠΑΙ: Γερμανική γλώσσα και Γερμανικές Σπουδές στην Ελλάδα	Αντωνίου	3	5
ΕΠ	ΛΟΓ: Έντεχνο παραμύθι ΙΙ	Κωνσταντινίδου	3	5
ΕΠ	ΓΕΡ: Γλώσσα και Πολιτισμός ΙΙ	Μπερμπέρογλου	3	5
ΕΠ	ΠΟΛ: Ο Goethe είναι παντού: «Τι γνωρίζετε για τον Goethe;»	Singer	3	5
ΕΠ	ΛΟΓ: Βιβλιοκρισία	Singer	3	5
ΕΠ	ΟΛΛ: Ολλανδική Γλώσσα και Πολιτισμός ΙΙ	Bannenberg / Janssens	3	5
ΕΠ	ΟΛΛ: Ολλανδική Γλώσσα και Πολιτισμός ΙV	Bannenberg / Janssens	3	5
ΕΠ	ΟΛΛ: Ολλανδική Γλώσσα και Πολιτισμός VI	Bannenberg / Janssens	3	5
ΕΠ	ΟΛΛ: Ολλανδική Γλώσσα και Πολιτισμός VIII	Bannenberg / Janssens	3	5

ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ 2010-11

ΠΑΙ: Ειδικά θέματα Παιδαγωγικής Ι : Γερμανική και Ελληνική Παιδαγωγική Σκέψη

Σκοπός αυτού του σεμιναρίου είναι να διερευνήσει τις επιδράσεις που άσκησε η γερμανική παιδαγωγική σκέψη στην αντίστοιχη ελληνική. Αναλυτικότερα εξετάζονται οι εξής θεματικές: οι βαυαρικές επιδράσεις κατά το 19ο αιώνα στην ελληνική εκπαίδευση και στην Παιδαγωγική, η εξέλιξη της Παιδαγωγικής μετά το 1850, οι πρώτες ουσιαστικές επιρροές της γερμανικής Παιδαγωγικής στην ελληνική πραγματικότητα, η θεμελίωση της Παιδαγωγικής ως Επιστήμης στην Ελλάδα, ο ρόλος των συγκεκριμένων παιδαγωγών στην εξέλιξη της παιδαγωγικής σκέψης στη Γερμανία και την Ελλάδα. Αξιολόγηση:

A) Υποχρεωτική γραπτή εργασία.

B) Γραπτή εξέταση.

Χρ. Αντωνίου

ΓΕΡ: Γλώσσα και Πολιτισμός Ι

Οι φοιτητές/-τριες εξοικειώνονται στην κατανόηση „διαπολιτισμικών κειμένων” και παράλληλα πραγματοποιούνται ασκήσεις για τον εμπλουτισμό του λεξιλογίου. Το μάθημα θα συμπληρωθεί στο Εαρινό εξάμηνο 2011.

Αξιολόγηση: ενεργή συμμετοχή, εισήγηση και γραπτή της επεξεργασία.

Π. Μπερμπέρογλου

ΛΟΓ: Έντεχνο Παραμύθι Ι

Γράφουμε το δικό μας παραμύθι, αφού ασχοληθούμε πρώτα με επιλεγμένα έντεχνα παραμύθια.

Μας ενδιαφέρει κυρίως η ιστορία, η δομή και τα μηνύματα των συγκεκριμένων παραμυθιών.

Αξιολόγηση: Γραπτή εργασία ή προφορικές εξετάσεις.

Θ. Κωνσταντινίδου

ΓΕΡ: Απαγγελία ποιημάτων

Το σεμινάριο νοείται ως συνέχεια του μαθήματος επιλογής του εαρινού εξαμήνου 2010 «Γερμανόφωνη ιστορία της λογοτεχνίας μέσα από την ποίηση», και ως αντικείμενο έχει την ενασχόληση με διάφορες μορφές απαγγελίας ποιημάτων (η συμμετοχή στο πρώτο σεμινάριο είναι επιθυμητή, αλλά όχι προαπαιτούμενη).

Θα εξετάσουμε όσο το δυνατόν περισσότερα είδη ποίησης, από μεσαιωνική γνωμική ποίηση, μπαλάντες, σονέτα, συγκεκριμένη ποίηση, ως και το ραπ. Και βεβαίως θα εξασκηθούμε όχι μόνο σε «υποκριτικές» δεξιότητες, αλλά και στη φωνητική. Παράλληλα θα χρησιμοποιηθούν και ορισμένα οπτικά και ακουστικά βοηθήματα (ταινίες, κασέτες) με σκοπό τη βελτίωση της εκφραστικότητάς μας.

Αξιολόγηση: τακτική κι ενεργός συμμετοχή, σύντομη προφορική παρουσίαση και τελική εργασία.

Απώτερος στόχος του σεμιναρίου είναι μια δημόσια εκδήλωση με απαγγελίες ποιημάτων.

G. Singer

ΠΟΛ: Τι είναι χαρακτηριστικά γερμανικό;

Στόχος αυτού του μαθήματος είναι η κριτική ανάλυση διαπολιτισμικών προσεγγίσεων των πολιτισμικών γνωρισμάτων των „Γερμανών”, δηλαδή η αναζήτηση της απάντησης στο ερώτημα: „Πώς είναι οι Γερμανοί;” Αναλύονται οι όροι στερεότυπο και προκατάληψη και εξετάζεται λεπτομερέστερα και κριτικά η χρήση στερεοτύπων και προκαταλήψεων στη διδασκαλία του πολιτισμού.

Αξιολόγηση: Δύο κατ' οίκον εργασίες (εκθέσεις), γραπτή εξέταση (έκθεση), ενεργή συμμετοχή.

Judith Schiebel

ΟΛΛ: Ολλανδική Γλώσσα και Πολιτισμός I

Μετά από μια εισαγωγή, κατά την οποία γίνεται συζήτηση για τη θέση της ολλανδικής γλώσσας και του πολιτισμού στα πλαίσια της ανάπτυξης της “οικογένειας” των γερμανόφωνων γλωσσών και πολιτισμών, διαμορφώνεται η εικόνα της σημερινής θέσης της ολλανδικής γλώσσας στη σύγχρονη Ευρώπη. Πάνω σε αυτή τη βάση, λαμβάνοντας υπ' όψη και πολιτιστικά στοιχεία, ακολουθεί η εκμάθηση των Ολλανδικών ως ξένη γλώσσα.

Αξιολόγηση: Γραπτές εξετάσεις

Hans Bannenberg / Peter Janssens

ΟΛΛ: Ολλανδική Γλώσσα και Πολιτισμός III

Σε αυτό το εξάμηνο εμπλουτίζονται οι γνώσεις των δυο πρώτων εξαμήνων ενώ η διεύρυνσή τους ακολουθεί στο εαρινό εξάμηνο.

Αξιολόγηση: Γραπτές εξετάσεις

Hans Bannenberg / Peter Janssens

ΟΛΛ: Ολλανδική Γλώσσα και Πολιτισμός V

Οι δομικές και λεξιλογικές βασικές γνώσεις που αποκτήθηκαν κατά τη διάρκεια των τεσσάρων πρώτων εξαμήνων αναπτύσσονται ομόκεντρα. Οι τέσσερις ικανότητες κατανόηση γραπτού και προφορικού κειμένου, παραγωγή γραπτού και προφορικού λόγου εξασκούνται σε μεγαλύτερες ενότητες, ενώ το επίπεδο των θεματικών κύκλων που επεξεργάζονται ανεβαίνει.

Αξιολόγηση: Γραπτές εξετάσεις

Hans Bannenberg / Peter Janssens

ΟΛΛ: Ολλανδική Γλώσσα και Πολιτισμός VII

Σταδιακά το περιεχόμενο των θεμάτων αποκτά ακαδημαϊκό επίπεδο, το οποίο προϋποθέτει ένα αντίστοιχο γλωσσικό επίπεδο, διαφοροποιημένο, ιδιαίτερα στους τομείς έκφραση, σύνδεση προτάσεων και δομή κειμένου.

Αξιολόγηση: Γραπτές εξετάσεις

Hans Bannenberg / Peter Janssens

ΕΑΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ 2011

ΠΑΙ: Γερμανική Γλώσσα και Γερμανικές σπουδές στην Ελλάδα

Σκοπός του σεμιναρίου αυτού είναι να εξετάσει την ένταξη της διδασκαλίας της Γερμανικής Γλώσσας στο ελληνικό σχολείο, όπως και την καθιέρωση πανεπιστημιακών σπουδών της Γερμανικής Γλώσσας στην Ελλάδα. Αναλυτικότερα εξετάζονται οι εξής ενότητες: ελληνική και ευρωπαϊκή γλωσσική εκπαιδευτική πολιτική, εκπαιδευτικό σύστημα και ένταξη της Γερμανικής Γλώσσας στο αναλυτικό πρόγραμμα, ο θεσμός των ξενόγλωσσων πανεπιστημιακών Τμημάτων, η ίδρυση και λειτουργία των Τμημάτων Γερμανικής Γλώσσας. Αξιολόγηση:

A) Υποχρεωτική γραπτή εργασία.

B) Εξέταση: γραπτή.

Χρ. Αντωνίου

ΛΟΓ: Έντεχνο Παραμύθι II

Γράφουμε το δικό μας παραμύθι, αφού ασχοληθούμε πρώτα με επιλεγμένα έντεχνα παραμύθια.

Μας ενδιαφέρει κυρίως η ιστορία, η δομή και τα μηνύματα των συγκεκριμένων παραμυθιών.

Αξιολόγηση: Γραπτή εργασία ή προφορικές εξετάσεις.

Θ. Κωνσταντινίδου

ΓΕΡ: Γλώσσα και Πολιτισμός II

Σε αυτό το μάθημα συνεχίζεται η επιλογή του χειμερινού εξαμήνου με τον ίδιο τίτλο. Η συμμετοχή στο μάθημα Γερμανική Γλώσσα και Πολιτισμός I δεν αποτελεί προϋπόθεση για την παρακολούθηση αυτού του μαθήματος.

Αξιολόγηση: ενεργή συμμετοχή, εισήγηση και γραπτή της επεξεργασία.

Π. Μπερμπέρογλου

ΠΟΛ: Ο Goethe είναι παντού: «Τι γνωρίζετε για τον Goethe;»

Σ' αυτό το σεμινάριο θ' ακολουθήσουμε τα ίχνη του Goethe, του κατά πάσα πιθανότητα γνωστότερου Γερμανού συγγραφέα, και θ' ασχοληθούμε μαζί του όχι μόνο από λογοτεχνικής άποψης, αλλά παράλληλα θα μας απασχολήσουν ζητήματα όπως η εμφάνισή του ως πολιτισμικού συμβόλου της Γερμανίας, η παρουσία του στα Μέσα Μαζικής Επικοινωνίας, καθώς και η σημασία του σε «διαπολιτισμικά» συμφραζόμενα.

Θ' αναζητήσουμε επίσης απαντήσεις στ' ακόλουθα ερωτήματα: «πώς έζησε ο Goethe, ποιον αγάπησε, με τι ασχολήθηκε εκτός από τη συγγραφή, γιατί ενώ είναι παγκοσμίως αναγνωρίσιμος στην ουσία παραμένει ένας άγνωστος...;»

Θα χρησιμοποιηθούν διάφορες προσεγγίσεις, όπως αξιολόγηση πηγών σχετικά με το «φαινόμενο Goethe», συλλογή τρεχουσών στερεοτυπικών απόψεων (κι ενδεχομένως η ανατροπή τους), διενέργεια συνεντεύξεων και ανάλυση ταινιών. Επιπροσθέτως η ανάγνωση αποσπασμάτων από κείμενά του θα συμβάλει σε μια σφαιρική και πολυπρισματική πρόσληψη του έργου του.

Αξιολόγηση: τακτική κι ενεργός συμμετοχή, σύντομη προφορική παρουσίαση και τελική εργασία.

Η γλώσσα του σεμιναρίου είναι η Γερμανική. Επιθυμητή η συμμετοχή φοιτητών/φοιτητριών από το 5. εξάμηνο και πάνω.

Πριν από την έναρξη του σεμιναρίου θα δημοσιοποιηθεί κατάλογος με τα έργα, τα οποία προτείνονται για ανάγνωση.

G. Singer

ΛΟΓ: Βιβλιοκρισία

Ξεχωριστό πεδίο της ενασχόλησης με την λογοτεχνία αποτελεί η βιβλιοκρισία. Η κριτική παρουσίαση λογοτεχνικών έργων σε περιοδικά και τηλεοπτικές εκπομπές παίζει καθοριστικό συχνά ρόλο για την πρόσληψη και διακίνηση τους. Στο μάθημα αυτό θα εξετάσουμε διάφορα είδη κριτικής παρουσίασης λογοτεχνικών, κινηματογραφικών και θεατρικών έργων, θα εστιάσουμε στα γλωσσικά μέσα που χρησιμοποιούνται και θα αναδείξουμε τις διαφορές μεταξύ της επιστημονικής και δημοσιογραφικής λογοτεχνικής κριτικής.

Αξιολόγηση: Η συμμετοχή περιλαμβάνει συστηματική ενεργή παρακολούθηση, προφορική παρουσίαση και γραπτή τελική εργασία

G. Singer

ΟΛΛ: Ολλανδική Γλώσσα και Πολιτισμός II

Το μάθημα Ολλανδική Γλώσσα και Πολιτισμός II του εαρινού εξαμήνου βασίζεται στις στοιχειώδεις γνώσεις που έχουν αποκτηθεί κατά το προηγούμενο εξάμηνο. Πάνω σε αυτή τη βάση, λαμβάνοντας υπ' όψη και πολιτιστικά στοιχεία, συνεχίζεται η εκμάθηση των Ολλανδικών ως ξένη γλώσσα.

Αξιολόγηση: Γραπτές εξετάσεις
Hans Bannenberg / Peter Janssens

ΟΛΛ: Ολλανδική Γλώσσα και Πολιτισμός IV

Στόχος είναι ένα γλωσσικό επίπεδο συγκρίσιμο με αυτό του Πτυχίου Ολλανδικά ως ξένη γλώσσα ΡΤΙΤ (Προφίλ τουριστικής και ανεπίσημης χρήσης της γλώσσας, επίπεδο Α2 του ευρωπαϊκού συστατικού πλαισίου) του Καθολικού Πανεπιστημίου της Λουβαίνης (Βέλγιο) και του Πανεπιστημίου του Αμστερντάμ (Ολλανδία).

Αξιολόγηση: Γραπτές εξετάσεις
Hans Bannenberg / Peter Janssens

ΟΛΛ: Ολλανδική Γλώσσα και Πολιτισμός VI

Κατά τη διάρκεια του μαθήματος Ολλανδική Γλώσσα και πολιτισμός VI οι φοιτητές αποκτούν βαθιές πολιτισμικές γνώσεις και φτάνουν σε ένα επίπεδο γλωσσομάθειας αντίστοιχο του Πτυχίου Ολλανδικά ως ξένη γλώσσα ΡΜΤ (προφίλ κοινωνικής χρήσης της γλώσσας, επίπεδο Β1 του ευρωπαϊκού συστατικού πλαισίου).

Αξιολόγηση: Γραπτές εξετάσεις
Hans Bannenberg / Peter Janssens

ΟΛΛ: Ολλανδική Γλώσσα και Πολιτισμός VIII

Η αποπεράτωση του εξαμήνου στο μάθημα Ολλανδική Γλώσσα και Πολιτισμός VIII αποτελεί τη βάση για τις γλωσσικές ικανότητες αντίστοιχες των απαιτήσεων του Πτυχίου Ολλανδικά ως ξένη γλώσσα ΡΤΗΘ (Προφίλ χρήσης της γλώσσας ανώτερης εκπαίδευσης, επίπεδο Β2 του ευρωπαϊκού συστατικού πλαισίου).

Αξιολόγηση: Γραπτές εξετάσεις
Hans Bannenberg / Peter Janssens

ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ «ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ ΣΤΟ ΓΕΡΜΑΝΟΦΩΝΟ ΧΩΡΟ»

Εσωτερικός Κανονισμός Λειτουργίας του Μεταπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών

Γενικές αρχές

Οι γενικές αρχές του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (Π.Μ.Σ) ρυθμίζονται από τις διατάξεις των άρθρων του **N.3685/2008** και των άρθρων 2-12 του Π.Μ.Σ του Τμήματος Γερμανικής Γλώσσας και Φιλολογίας του ΑΠΘ (Φ.Ε.Κ 808/τ.Β' /4-7-2006). Ο Κανονισμός Μεταπτυχιακών Σπουδών εγκρίνεται από τη Γενική Συνέλευση Ειδικής Σύνοψης (Γ.Σ.Ε.Σ) και μπορεί να αναθεωρείται μια φορά το χρόνο.

Η λειτουργία του Π.Μ.Σ εποπτεύεται από τη Συντονιστική Επιτροπή Μεταπτυχιακών Σπουδών (Σ.Ε.Μ.Σ) του Τμήματος, η οποία απαρτίζεται από 6 μέλη Δ.Ε.Π, 3 από κάθε πρόγραμμα ειδίκευσης (Λογοτεχνία-Πολιτισμός και Γλωσσολογία-Διδακτική), τα οποία ορίζονται από τη Γ.Σ.Ε.Σ. Αλλαγή στη σύνθεση της Σ.Ε.Μ.Σ απαιτεί απόφαση της Γ.Σ.Ε.Σ. Ο Διευθυντής του Π.Μ.Σ προεδρεύει της Σ.Ε.Μ.Σ. και ορίζεται με απόφαση της Γ.Σ.Ε.Σ του Τμήματος, για διετή θητεία με δυνατότητα ανανέωσης.

Γραμματειακή υποστήριξη

Η Γραμματεία του Τμήματος τηρεί το Μητρώο και το Αρχείο των Μεταπτυχιακών Φοιτητών (ΜΦ) καθώς και τα Πρακτικά της Σ.Ε.Μ.Σ, διεκπεραιώνει την σχετική αλληλογραφία και εκδίδει τα σχετικά πιστοποιητικά. Η Γραμματεία Σπουδαστηρίου παρέχει γραμματειακή υποστήριξη και υποστηρίζει την οικονομική διαχείριση.

Μεταπτυχιακό δίπλωμα ειδίκευσης (ΜΔΕ)

Προκήρυξη θέσεων

Η προκήρυξη θέσεων γίνεται από τη Γ.Σ.Ε.Σ, μετά από εισήγηση της Σ.Ε.Μ.Σ, το αργότερο ως τον Ιούνιο κάθε ακαδημαϊκού έτους και δημοσιεύεται στον ημερήσιο τύπο. Η διαδικασία επιλογής για την εισαγωγή των ΜΦ ορίζεται από τη Σ.Ε.Μ.Σ.

Οι υποψήφιοι υποβάλλουν τα εξής δικαιολογητικά:

- Αίτηση για ένα από τα δύο προγράμματα ειδίκευσης
- Γραπτή αιτιολόγηση εκδήλωσης ενδιαφέροντος (περίπου 300 λέξεις)
- Βιογραφικό σημείωμα
- Αντίγραφο πτυχίου (με επίσημη αναγνώριση όπου απαιτείται)
- Πιστοποιητικό αναλυτικής βαθμολογίας
- Πιστοποιητικό επαρκούς γνώσης μιας ακόμη γλώσσας πέραν της γερμανικής και ελληνικής. Αν ο υποψήφιος δεν διαθέτει τα σχετικά πιστοποιητικά υποβάλλεται σε κρίση από το Τμήμα.
- Αντίτυπα δημοσιεύσεων, διπλωματικών εργασιών ή πιστοποιητικά συναφών επιστημονικών δραστηριοτήτων, εφόσον υπάρχουν.

Η προκήρυξη των θέσεων για κάθε ακαδημαϊκό έτος και η ανακοίνωση των ημερομηνιών για την υποβολή των δικαιολογητικών αλλά και τη διενέργεια των εξετάσεων γίνεται τέλος Ιουνίου του προηγούμενου ακαδημαϊκού έτους. Οι ημερομηνίες μπορούν να υπόκεινται σε αλλαγή ανάλογα με τις προκύπτουσες ανάγκες του Τμήματος.

Ο αριθμός των εισακτέων στο ΠΜΣ ορίζεται κατά το ανώτατο όριο σε 7 φοιτητές/τριες ανά πρόγραμμα ειδίκευσης και μπορεί να τροποποιείται προς τα κάτω με απόφαση της ΣΕΜΣ ανάλογα με τα εκάστοτε προκείμενα. Ο ελάχιστος βαθμός για την εισαγωγή των υποψηφίων στο Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών, όπως αυτός συγκεντρώνεται από όλα τα κριτήρια εισαγωγής, είναι το έξι (6).

Επιλογή μεταπτυχιακών φοιτητών

Ως **προϋποθέσεις** συμμετοχής στο Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών νοούνται:

Α. Στην κατεύθυνση Γλωσσολογίας και Διδακτικής:

1. επαρκείς γνώσεις σε βασικές θεωρίες και πρακτικές της θεωρητικής και εφαρμοσμένης γλωσσολογίας

2. βασική θεωρητική επιστημονική γνώση αλλά και επαρκής πρακτική κατάρτιση σχετικά με τη διδασκαλία και την εκμάθηση των ξένων γλωσσών/της γερμανικής ως ξένης γλώσσας
3. εξοικείωση με επιστημονικά κείμενα σε σχέση με τα (1) και (2)

B. Στην κατεύθυνση Λογοτεχνίας-Πολιτισμού:

1. επαρκείς γνώσεις της ιστορίας της γερμανικής λογοτεχνίας
2. μεθοδολογία ανάλυσης λογοτεχνικών κειμένων
3. εξοικείωση με τις βασικές θεωρίες λογοτεχνίας του 20ου αιώνα.

Η επιλογή των ΜΦ γίνεται ανά Πρόγραμμα Ειδίκευσης από αντίστοιχη τριμελής εισηγητική επιτροπή που προτείνει η ΣΕΜΣ και ορίζει η ΓΣΕΣ και μπορεί να απαρτίζεται και από τα μέλη της ΣΕΜΣ.

Στο ΠΜΣ γίνονται δεκτοί πτυχιούχοι, όπως καθορίζει το άρθρο 4 του ΦΕΚ (808/2006 τ.Β') έγκρισης του ΠΜΣ. Όσον αφορά στην παράγραφο 3 του άρθρου 4, ο αριθμός των υποψηφίων πτυχιούχων άλλων συναφών Τμημάτων καθορίζεται κατ'έτος μετά από πρόταση της τριμελούς εισηγητικής επιτροπής και έγκριση της ΣΕΜΣ, είναι δε δυνατόν να υποχρεωθούν σε παρακολούθηση αριθμού προπτυχιακών μαθημάτων ύστερα από εισήγηση της τριμελούς εισηγητικής επιτροπής και έγκριση της ΣΕΜΣ.

Πρόϋποθέσεις για να γίνουν δεκτοί πτυχιούχοι ως υποψήφιοι ΜΦ είναι οι εξής:

- Βαθμός πτυχίου 7 και άνω
- Άριστη γνώση της γερμανικής και ελληνικής γλώσσας
- Πολύ καλή γνώση μιας δεύτερης ξένης γλώσσας

Οι υποψήφιοι ΜΦ που πληρούν τους παραπάνω όρους μετά από έλεγχο των δικαιολογητικών τους καλούνται σε γραπτή εξέταση και προφορική συνέντευξη. Η γραπτή εξέταση διεξάγεται κατά βάση στη γερμανική γλώσσα.

Στόχος της εξέτασης είναι να αξιολογηθούν η ικανότητα κατανόησης και παραγωγής επιστημονικού λόγου στη γερμανική και την ελληνική γλώσσα, η κριτική σκέψη των υποψηφίων καθώς και οι δεξιότητες διαχείρισης επιστημονικών θεμάτων σχετικών με τα αντικείμενα της κάθε κατεύθυνσης.

Στην τελική επιλογή των επιτυχόντων συνυπολογίζονται τα παρακάτω:

• Γραπτή εξέταση	40%
• Βαθμός πτυχίου	10%
• Βαθμολογία στα προπτυχιακά μαθήματα ειδίκευσης	30%
• Συνέντευξη	10%
• Λοιπά προσόντα (ερευνητικό έργο, δημοσιεύσεις, ανακοινώσεις, συμμετοχή σε σεμινάρια, επιπλέον ξένη γλώσσα κλπ)	10%

Οι ισοβαθμούντες με τον τελευταίο επιτυχόντα γίνονται επίσης δεκτοί.

Στο Π.Μ.Σ γίνεται δεκτός ένας (1) υπότροφος του Ι.Κ.Υ. που πέτυχε στο σχετικό διαγωνισμό μεταπτυχιακών σπουδών εσωτερικού του γνωστικού αντικείμενου του Π.Μ.Σ. και ένας αλλοδαπός υπότροφος του Ελληνικού κράτους.

Ο τελικός πίνακας επιτυχόντων επικυρώνεται από τη Γ.Σ.Ε.Σ.

Φοίτηση

Η διάρκεια φοίτησης του Π.Μ.Σ. είναι κατ'ελάχιστον 4 εξάμηνα. Με απόφαση της Γ.Σ.Ε.Σ. είναι δυνατή η αναστολή φοίτησης σε ειδικές περιπτώσεις (π.χ. ασθένεια, εγκυμοσύνη, στρατιωτική θητεία κ.ά.), έως δώδεκα (12) μήνες, ύστερα από αίτηση του/της φοιτητή/τριας. Κατά τη διάρκεια της αναστολής αίρονται όλα τα δικαιώματα του ΜΦ. Ο χρόνος αναστολής δεν προσμετράται στο συνολικό χρόνο φοίτησης. Επίσης, με απόφαση της Γ.Σ.Ε.Σ. μπορεί να παραταθεί κατά ένα (1) έτος ο προβλεπόμενος χρόνος σύνταξης και κατάθεσης της διπλωματικής εργασίας

Η διάρκεια των μαθημάτων είναι 13 εβδομάδες ανά εξάμηνο και κατανέμεται ενδεικτικά ως εξής:

Χειμερινό εξάμηνο: Οκτώβριος – τέλη Ιανουαρίου

Εαρινό εξάμηνο: Μάρτιος – αρχές Ιουνίου

Το ΠΜΣ προσφέρει 9 υποχρεωτικά μαθήματα για κάθε πρόγραμμα ειδίκευσης (στη θέση των 6 κατά τα αναφερόμενα στο άρθρο 6 του ΠΜΣ) τα οποία κατανέμονται ισομερώς στα τρία πρώτα εξάμηνα σπουδών, ενώ στο τέταρτο εξάμηνο εκπονείται η ερευνητική-διπλωματική εργασία. Κατά τη διάρκεια όλων των εξαμήνων φοίτησης, προσφέρονται ειδικά ερευνητικά σεμινάρια

(Κolloquia). Το κάθε υποχρεωτικό μάθημα πιστώνεται με 9 μονάδες ECTS ενώ η εκπόνηση της διπλωματικής εργασίας με 30 ECTS. Η επιτυχής παρακολούθηση των ερευνητικών σεμιναρίων πιστώνεται με 9 ECTS.

Η παρακολούθηση είναι υποχρεωτική. Αδικοιολόγητη απουσία πέραν των 3 συνεδριών οδηγεί στη διαγραφή από το μάθημα, οπότε ο ΜΦ οφείλει να επαναλάβει το μάθημα ή να παρακολουθήσει επιτυχώς και να εξεταστεί σε όποιο άλλο μάθημα προσφέρεται στον τρέχον εξαμήνο.

Τα μαθήματα έχουν κυρίως τη μορφή σεμιναρίων ή και παραδόσεων. Οι διδάσκοντες καθορίζουν τόσο τη μορφή των μαθημάτων όσο και τον τρόπο εξέτασης, τη μορφή και την έκταση των σεμιναριακών εργασιών καθώς και τις προθεσμίες παράδοσής τους. Η βαθμολογία γίνεται με άριστα το 10, και βάση το 6 και κατατίθεται από τον διδάσκοντα στη Γραμματεία του Τμήματος, όπου διατηρείται φάκελος με τα στοιχεία του ΜΦ.

Για κάθε μεταπτυχιακό φοιτητή, ορίζεται από τη Γ.Σ.Ε.Σ., ύστερα από πρόταση της ΣΕΜΣ ένα μόνιμο μέλος Δ.Ε.Π. ή Ε.Π ως επιβλέπων, ο οποίος έχει την ευθύνη παρακολούθησης και ελέγχου των σπουδών του φοιτητή.

Η Σ.Ε.Μ.Σ στην αρχή του ακαδημαϊκού έτους μπορεί να εισηγείται τροποποιήσεις επί του άρθρου 6 του Π.Μ.Σ όσον αφορά σε μαθήματα, ανάλογα με τα εκάστοτε προκείμενα από τις ανάγκες του Τμήματος. Η εισήγηση αυτή πρέπει να εγκρίνεται από την Γ.Σ.Ε.Σ.

Τέλος, οι μεταπτυχιακοί φοιτητές/τριες έχουν το δικαίωμα, σε συνεννόηση με τη Συντονιστική Επιτροπή Μεταπτυχιακών Σπουδών, να επιλέξουν είτε ένα μάθημα από άλλα Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών συναφούς αντικείμενου της ημεδαπής είτε έως δύο (2) μαθήματα από Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών Γερμανόφωνων Πανεπιστημίων ή Γερμανικών Τμημάτων της αλλοδαπής με ταυτόχρονη απαλλαγή από ισάριθμα μαθήματα από το Πρόγραμμα Σπουδών του Π.Μ.Σ. Η Σ.Ε.Μ.Σ. εγκρίνει την επιλογή του μαθήματος αυτού κατά περίπτωση και είναι υπεύθυνη για τον καθορισμό του τρόπου με τον οποίο θα αναπληρώνονται οι μονάδες ECTS σε περίπτωση που υπολείπονται από αυτές των μαθημάτων του οικείου Π.Μ.Σ.

Οι φοιτητές/τριες έχουν το δικαίωμα να παραδώσουν τις εργασίες των μαθημάτων τους στο τέλος του εξαμήνου (χειμερινού ή εαρινού ανάλογα με το πρόγραμμα σπουδών) στο οποίο διδάχτηκε το μάθημα και εναλλακτικά το Σεπτέμβριο του ίδιου ακαδημαϊκού έτους. Εάν ένας/μία φοιτητής/τρια αποτύχει σε ένα μάθημα δεν μπορεί να το επαναλάβει. Οφείλει να το αναπληρώσει με κάποιο άλλο μάθημα σε επόμενο εξάμηνο. Ο ανώτατος αριθμός μαθημάτων στα οποία μπορεί να διαγραφεί ο φοιτητής κατά τη διάρκεια της φοίτησής του είναι δύο (2).

Μεταπτυχιακή διπλωματική εργασία

Η μεταπτυχιακή Διπλωματική εργασία (ΔΕ) είναι ατομική και το θέμα ορίζεται κατά το 3ο εξάμηνο. Για να οριστεί το θέμα της πτυχιακής εργασίας ο/η φοιτητής/τρια θα πρέπει να έχει ολοκληρώσει επιτυχώς τουλάχιστον έξι (6) μαθήματα. Αν ο/η φοιτητής/τρια συμπληρώσει αργότερα από το 3ο εξάμηνο τα 6 απαιτούμενα μαθήματα, μπορεί να πάρει θέμα μόλις συμπληρώσει τον απαιτούμενο αριθμό μαθημάτων. Τέλος, για να μπορέσει να κατατεθεί η βαθμολογία της μεταπτυχιακής Διπλωματικής εργασίας, ο/η φοιτητής/τρια θα πρέπει να έχει ολοκληρώσει και τα εννέα (9) μαθήματα του Π.Μ.Σ., να έχει τουλάχιστον δέκα (10) παρουσίες στο ερευνητικό σεμινάριο (Κolloquium) και να έχει παρουσιάσει την πρόοδο της εργασίας στο πλαίσιο του ερευνητικού σεμιναρίου. Η έκταση της εργασίας ορίζεται ενδεικτικά σε 15000-35000 λέξεις (60-100 σελίδες), συμπεριλαμβανομένων των υποσημειώσεων, εξαιρουμένων όμως της βιβλιογραφίας και λοιπών παραρτημάτων και ως γλώσσα συγγραφής ορίζεται η γερμανική ή η ελληνική.

Για την εξέταση της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας ορίζεται από τη Γ.Σ.Ε.Σ. Τριμελής Επιτροπή στην οποία συμμετέχουν ο επιβλέπων και άλλα δύο (2) μέλη, με ίδια ή συναφή επιστημονική ειδικότητα με το αντικείμενο του προγράμματος. Σε βαθμολογική απόκλιση άνω των τριών βαθμών επιλαμβάνεται η ΣΕΜΣ. Η βαθμολογία, που αποτελεί το μέσο όρο των τριών βαθμολογιών, κατατίθεται στη Γραμματεία του Τμήματος.

Μετά την ολοκλήρωση των υποχρεώσεών τους απονέμεται στους ΜΦ το Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης (ΜΔΕ), ο τελικός βαθμός του οποίου προκύπτει από το βαθμό της ΔΕ σε ποσοστό 40% και τον μέσο όρο των βαθμών των τριών πρώτων εξαμήνων κατά ποσοστό 60%.

Πριν από τη λήψη του ΜΔΕ ο ΜΦ υποχρεούται να καταθέσει στη βιβλιοθήκη του Τμήματος ένα τουλάχιστον αντίτυπο της Διπλωματικής του εργασίας σε έντυπη και σε ηλεκτρονική μορφή.

Διδακτορικό Δίπλωμα Ειδίκευσης (ΔΔ)

Ο/Η υποψήφιος/ια που ενδιαφέρεται για την εκπόνηση διδακτορικής διατριβής υποβάλλει σχετική αίτηση στη Γραμματεία του Τμήματος, προσδιορίζοντας σε γενικές γραμμές το αντικείμενό της. Δικαίωμα υποβολής έχουν κάτοχοι μεταπτυχιακού διπλώματος ειδίκευσης (ΜΔΕ) σε ίδια ή συγγενή επιστημονική περιοχή (που μπορεί να προέρχεται και από ίδρυμα της αλλοδαπής, οπότε απαιτείται επίσημη αναγνώριση), άριστη γνώση της γερμανικής και ελληνικής και πολύ καλή γνώση μιας δεύτερης ξένης γλώσσας. Για τους αλλοδαπούς απαιτείται πολύ καλή γνώση της νεοελληνικής.

Απαιτούμενα δικαιολογητικά :

- Αίτηση
- Βιογραφικό σημείωμα
- Αντίγραφο Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης (ΜΔΕ)
- Πιστοποιητικό αναλυτικής βαθμολογίας ΜΔΕ
- Σύντομο σχέδιο έρευνας (μέχρι 5 σελ.) όπου προτείνεται και επιβλέπων καθηγητής, ο οποίος προσυπογράφει ότι συνηγορεί.
- Πιστοποιητικά γνώσης ξένων γλωσσών
- Αντίτυπο μεταπτυχιακής εργασίας, τυχόν δημοσιεύσεων, συστατικές επιστολές και λοιπά προσόντα.

Για την επιλογή υποψηφίων διδασκόντων συνυπολογίζονται τα κάτωθι:

- Βαθμός μεταπτυχιακού διπλώματος
- Γνώση δύο ξένων γλωσσών
- Βαθμός μεταπτυχιακής εργασίας
- Σχετικές με το αντικείμενο επιστημονικές εργασίες, δημοσιεύσεις ή σχετική εργασιακή εμπειρία
- Συστατικές επιστολές
- Προσωπική συνέντευξη

Αιτήσεις για την εκπόνηση διδακτορικής διατριβής υποβάλλονται στη Γραμματεία του Τμήματος. Οι υποψήφιοι/ες κρίνονται και προτείνονται από την ΣΕΜΣ κατά περίπτωση και γίνονται δεκτοί από την ΓΣΕΣ με την προϋπόθεση ότι το θέμα εμπίπτει στα ερευνητικά ενδιαφέροντα του Τμήματος και ότι υπάρχει δυνατότητα παρακολούθησης της έρευνας του υποψηφίου. Στη συνέχεια η ΓΣΕΣ ορίζει την τριμελή συμβουλευτική επιτροπή. Επόπτης ορίζεται μέλος ΔΕΠ που ανήκει στο ΠΜΣ. Τα υπόλοιπα μέλη ΔΕΠ της επιτροπής προτείνονται από τον επόπτη και εγκρίνονται από την ΓΣΕΣ.

Η χρονική διάρκεια για την εκπόνηση του διδακτορικού διπλώματος δεν μπορεί να είναι μικρότερη από τρία (3) πλήρη ημερολογιακά έτη από την ημερομηνία ορισμού της τριμελούς συμβουλευτικής επιτροπής, ενώ το ανώτατο χρονικό όριο της εκπόνησης δεν μπορεί να υπερβαίνει τα έξι (6) πλήρη ημερολογιακά έτη. Κατά περίπτωση, μπορεί να δίνεται παράταση για ένα (1) ημερολογιακό έτος, μετά από απόφαση της Γ.Σ.Ε.Σ. και ειδικά αιτιολογημένης εισήγησης της συμβουλευτικής επιτροπής.

Κατά τη διάρκεια της εκπόνησης της διατριβής η τριμελής συμβουλευτική επιτροπή σε συνεργασία με τον/την υποψήφιο/α υποβάλλει έκθεση προόδου στο τέλος κάθε χρόνου από τον ορισμό της.

Η εξέταση της διατριβής και η απονομή του ΔΔ ακολουθεί τις διαδικασίες που προβλέπονται από το νόμο. Η έκταση της διατριβής δεν πρέπει να υπερβαίνει τις 100.000 λέξεις (350-400 σελ.), στις οποίες συμπεριλαμβάνονται οι υποσημειώσεις, αλλά εξαιρούνται η βιβλιογραφία και τα τυχόν παραρτήματα.

Μετά την επιτυχή υποστήριξη της ΔΔ και πριν από την καθομολόγηση κατατίθεται στο Τμήμα τουλάχιστον ένα τυπωμένο αντίτυπο της ΔΔ.

Αναλυτική παρουσίαση

Α' Κατεύθυνση: Γλωσσολογία και Διδακτική

Η κατεύθυνση «Γλωσσολογία και Διδακτική» του Μεταπτυχιακού Προγράμματος «Γλώσσα και Πολιτισμός στο γερμανόφωνο χώρο» του Τμήματος Γερμανικής Γλώσσας και Φιλολογίας του Α.Π.Θ. απευθύνεται σε φοιτητές/τριες που επιθυμούν να εμβαθύνουν τις γνώσεις τους στη Γλωσσολογία και τη Διδακτική της Γερμανικής ως ξένης γλώσσας.

Οι σκοποί της κατεύθυνσης βασίζονται σε μια διεπιστημονική προσέγγιση και στην αλληλεπίδραση των επιμέρους στόχων. Ως προς τη Γλωσσολογία γενικός σκοπός είναι με βάση τη γερμανική γλώσσα αλλά και σε σύγκριση με άλλες γλώσσες της οικογένειας των γερμανικών γλωσσών καθώς και με την ελληνική οι φοιτητές/τριες να αποκτήσουν γενικές γλωσσολογικές βάσεις και θεωρητικές γνώσεις καθώς και ερευνητικές δεξιότητες για την ανάλυση και περιγραφή της γερμανικής ως ξένης γλώσσας. Ως προς τη Διδακτική γενικός σκοπός είναι οι φοιτητές/τριες να αποκτήσουν εξειδικευμένες γνώσεις και να αναπτύξουν τις απαραίτητες δεξιότητες στη Διδακτική και Μεθοδολογία που απαιτούνται στη σύγχρονη εκπαίδευση των υφιστάμενων πολυπολιτισμικών και πολυγλωσσικών κοινωνιών.

Στόχος του προγράμματος είναι η εξοικείωση των φοιτητών/τριών με ερευνητικά και μεθοδολογικά εργαλεία, καθώς και η δημιουργία των προϋποθέσεων εκείνων που θα τους καταστήσουν ικανούς/ές να συμβάλλουν αυτόνομα στην επιστημονική έρευνα ή/και να γίνουν δάσκαλοι-ερευνητές της εκπαιδευτικής πράξης. Το πρόγραμμα, δηλαδή, αποσκοπεί στο να μεταφέρει στους/στις φοιτητές/τριες τις εξειδικευμένες γνώσεις και τις μεθόδους που θα τους είναι απαραίτητες για ποικίλες εφαρμογές, γλωσσολογικές, διδακτικές/μεθοδολογικές και παιδαγωγικές.

Πέρα από τις επίσημες προϋποθέσεις που αναφέρονται στον Εσωτερικό Κανονισμό, ως **προϋποθέσεις** συμμετοχής στο Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών της κατεύθυνσης νοούνται:

- άριστη γνώση της γερμανικής και ελληνικής γλώσσας,
- επαρκείς γνώσεις στη θεωρητική και εφαρμοσμένη Γλωσσολογία, καθώς και στη Διδακτική/Μεθοδολογία.

Η εισαγωγή στο πρόγραμμα γίνεται κατόπιν γραπτής εξέτασης και προφορικής συνέντευξης, ώστε να αξιολογηθούν η ικανότητα κατανόησης και παραγωγής επιστημονικού λόγου στην ελληνική και τη γερμανική γλώσσα, η κριτική σκέψη των υποψηφίων, καθώς και οι δεξιότητες διαχείρισης επιστημονικών θεμάτων σχετικών με τα αντικείμενα της κατεύθυνσης.

Β' Κατεύθυνση: Λογοτεχνία και Πολιτισμός

Η κατεύθυνση «Λογοτεχνία και Πολιτισμός» του Μεταπτυχιακού Προγράμματος του Τμήματος Γερμανικής Γλώσσας και Φιλολογίας απευθύνεται σε φοιτητές που επιθυμούν να εμβαθύνουν τις γνώσεις τους στον χώρο της λογοτεχνίας και του πολιτισμού των γερμανόφωνων χωρών τοποθετώντας τις παράλληλα σε ένα ευρύτερο ευρωπαϊκό πλαίσιο. Το συγκριτολογικό άνοιγμα αλλά και η έμφαση στη μετάφραση ως κατεξοχήν διαπολιτισμική επαφή στοχεύει στην μελέτη της γερμανόφωνης λογοτεχνίας και παράδοσης σε σχέση με άλλες ευρωπαϊκές και κυρίως την ελληνική, ενώ επιτρέπει στους φοιτητές να αξιοποιήσουν και τις λοιπές γλωσσικές και φιλολογικές τους γνώσεις.

Ως προϋποθέσεις συμμετοχής στο Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών της κατεύθυνσης «Λογοτεχνίας και Πολιτισμού» νοούνται:

- άριστη γνώση της γερμανικής και ελληνικής γλώσσας
- επαρκείς γνώσεις της ιστορίας της γερμανικής λογοτεχνίας
- εξοικείωση με τη μεθοδολογία ανάλυσης λογοτεχνικών και θεωρητικών κειμένων
- εξοικείωση με τις βασικές θεωρίες λογοτεχνίας του 20ου αιώνα.

Η εισαγωγή στο Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα γίνεται κατόπιν γραπτής εξέτασης και προφορικής συνέντευξης ώστε να αξιολογηθεί η ικανότητα κατανόησης και παραγωγής επιστημονικού λόγου στην ελληνική και τη γερμανική γλώσσα, η κριτική σκέψη των υποψηφίων καθώς και η οι δεξιότητες διαχείρισης επιστημονικών θεμάτων σχετικών με τα αντικείμενα της κατεύθυνσης.

Πρόγραμμα και σύντομη περιγραφή μαθημάτων

Α' Κατεύθυνση: Γλωσσολογία και Διδακτική

Χειμερινό εξάμηνο

Α' και Γ' εξάμηνο:

Ο λόγος της οικονομικής κρίσης και οι ελληνογερμανικές σχέσεις στα ΜΜΕ

- Επιλογή και συστηματική ανάλυση γερμανικών και ελληνικών άρθρων του ειδησεογραφικού και σχολιαστικού λόγου του έντυπου και ηλεκτρονικού τύπου στο θεωρητικό πλαίσιο της κριτικής ανάλυσης λόγου.
- Σύγκριση των ελληνικών και γερμανικών άρθρων: Επεξεργασία των διαφορών, ομοιοτήτων, προκαταλήψεων, στερεοτύπων, όπως επίσης και των μη στερεοτυπικών προσεγγίσεων της οικονομικής κρίσης.

Αξιολόγηση: Ενεργή συμμετοχή στο σεμινάριο, προφορική παρουσίαση επιμέρους ζητημάτων, γραπτή εργασία.

!!Και για φοιτητές/τριες που γράφουν την τελική μεταπτυχιακή τους εργασία στον θεματικό αυτό χώρο.

Ελένη Μπουτουλούση

Ιστορία και Διδακτική της Ιστορίας

Αντικείμενο του μαθήματος αποτελεί η Ιστορία ως επιστήμη αναφοράς στο ξενόγλωσσο μάθημα. Θα μας απασχολήσουν θέματα όπως «Τι είναι η Ιστορία;», Γιατί μαθαίνουμε/διδάσκουμε την Ιστορία;». Ακόμη θα εξετάσουμε τη Διδακτική της Ιστορίας και τη Διδακτική του μαθήματος του Πολιτισμού στο ξενόγλωσσο μάθημα. Για το λόγο αυτό θα ασχοληθούμε και με τη μελέτη και σύγκριση Αναλυτικών Προγραμμάτων για το μάθημα της Ιστορίας και για το μάθημα της Γερμανικής ως ξένης γλώσσας με απώτερο στόχο να διαπιστώσουμε κατά πόσο επηρεάζονται τα ξενόγλωσσα Αναλυτικά Προγράμματα από τα Αναλυτικά Προγράμματα για την Ιστορία.

Αξιολόγηση: Συμμετοχή στο σεμινάριο, προφορική παρουσίαση ενός θέματος, γραπτή εργασία.

Ρενάτε Σιδηροπούλου

Λειτουργική Πραγματολογία και Διδακτική: Η επικοινωνία στο σχολείο

Στόχος του σεμιναρίου: Στόχος του σεμιναρίου αυτού είναι να μελετήσουν οι φοιτητές και φοιτήτριες τη θεωρία της Λειτουργικής Πραγματολογίας των Konrad Ehlich και Jochen Rehbein, η οποία μεταξύ άλλων ασχολείται και με την επικοινωνία στο σχολείο. Επίσης θα γίνουν έρευνες πεδίου σε σχολεία, με στόχο τη διερεύνηση της επικοινωνίας σε πραγματικές σχολικές τάξεις της Γερμανικής ως ξένης γλώσσας. Η προσέγγιση θα είναι διεπιστημονική: επιχειρείται η σύνδεση Πραγματολογίας και Διδακτικής.

Θεωρία και εξάσκηση: Αρχικά γίνεται μια σύντομη εισαγωγή στους στόχους και στο θεωρητικό πλαίσιο της Λειτουργικής Πραγματολογίας, όπως αναπτύχθηκε από το 1972. Στη συνέχεια παρουσιάζονται μελέτες ανάλυσης λόγου που ασχολούνται με την επικοινωνία στο μάθημα. Πρόκειται για εργασίες ανάλυσης αυθεντικού λόγου με βάση σχέδια δράσης (Handlungsmuster), στις οποίες σημαντικό ρόλο παίζουν ο σκοπός δράσης (Handlungszweck) καθώς και οι νοητικές (mentale) δράσεις. Πορίσματα τέτοιων εργασιών συμβάλλουν στην εξέλιξη της Γλωσσοδιδακτικής. Επιπλέον μαθαίνουν οι φοιτητές/τριες να απομαγνητοφωνούν βιντεογραφημένες ομιλίες με τη μέθοδο HIAT των Ehlich/Rehbein, και βασιζόμενοι στα υπάρχοντα σχέδια δράσης να αναλύουν τη διάδραση στο μάθημα.

Έρευνα και παρουσίαση: Οι φοιτητές/τριες του Α' εξαμήνου (σε μικρές ομάδες) θα ασχοληθούν συστηματικά με τη θεωρία και τις ήδη υπάρχουσες έρευνες και θα παρουσιάσουν επιλεγμένα μέρη αυτών στο σεμινάριο.

Οι φοιτητές/τριες του Γ' εξαμήνου (σε ομάδες των 2-3 ατόμων) θα πραγματοποιήσουν έρευνες πεδίου σε σχολεία: Θα βιντεοσκοπήσουν μαθήματα της Γερμανικής ως ξένης γλώσσας, κατόπιν θα απομαγνητοφωνήσουν το υλικό των λήψεών τους με τη μέθοδο HIAT, θα το αναλύσουν σύμφωνα με τις υπάρχουσες θεωρίες και θα το παρουσιάσουν στο σεμινάριο. Επίσης θα συνοψίσουν τα συμπεράσματα της εργασίας τους και θα κάνουν προτάσεις εφαρμογής της θεωρίας και των ερευνητικών αποτελεσμάτων τους σε επιμέρους τομείς της εκπαίδευσης εκπαιδευτικών.

Αξιολόγηση: Ο τελικός βαθμός προκύπτει από τους επιμέρους βαθμούς στα παρακάτω δύο μέρη που υπολογίζονταν κατά ½. Απαραίτητη προϋπόθεση είναι ο/η φοιτητής/τρια να έχει κατοχυρώσει τουλάχιστον το βαθμό έξι (6) σε κάθε μέρος:

- ενεργή συμμετοχή στο σεμινάριο, καθώς επίσης και παρουσίαση της εργασίας (θεωρητικής ή έρευνας πεδίου) (½ του βαθμού),
- γραπτή εργασία, που παραδίδεται στο τέλος του εξαμήνου (σε ομάδες εργασίας) (½ του βαθμού).

Ευαγγελία Καραγιαννίδου

Σημαιολογία: Το Ρήμα

Το μάθημα αυτό έχει ως στόχο να εισαγάγει τους/τις φοιτητές/τριες σε σημασιολογικές θεωρίες της έννοιας του ρήματος. Επιλεγμένες κατηγορίες κατηγορημάτων της Γερμανικής και της Ελληνικής, η Όψη, ο τύπος περίπτωσης, είναι μερικά από τα θέματα που θα μας απασχολήσουν κατά τη διάρκεια του εξαμήνου.

Τρόπος αξιολόγησης: ενεργή συμμετοχή στο μάθημα, ασκήσεις, προφορική παρουσίαση εργασίας, τελική γραπτή εργασία.
Αθηνά Σιούπη

Μόνο για παλαιότερους φοιτητές/τριες*:

Διδακτική της Πολυγλωσσίας: Εγγραμματισμός και οι πρώτες ώρες στο μάθημα της δεύτερης ξένης γλώσσας (στην ελληνική γλώσσα)

Θεωρία και εξάσκηση: Συνήθως η Γερμανική δεν είναι η πρώτη ξένη γλώσσα των μαθητών/τριών. Ήδη έχουν αποκτήσει γνώσεις, δεξιότητες και στρατηγικές μάθησης από την εκμάθηση της μητρικής και της 1ης ξένης γλώσσας. Αυτές πρέπει να αξιοποιηθούν στο μάθημα της τρίτης τους γλώσσας (Γ3), δηλ. της 2ης ξένης γλώσσας, με απώτερο στόχο να αποκτήσουν επίγνωση των ικανοτήτων τους, εφόδιο που συμβάλλει στη διά βίου μάθηση. Βασική προϋπόθεση είναι η καλλιέργεια κατάλληλων συνθηκών για ένα εποικοδομητικό και ενδιαφέρον μάθημα. Με όλα αυτά θα ασχοληθούμε θεωρητικά και πρακτικά στο πρώτο μέρος, ενώ θα επικεντρωθούμε στις πρώτες ώρες του μαθήματος καθώς και στη διαδικασία του εγγραμματισμού.

Παρουσίαση θεωρητικής εργασίας: Οι φοιτητές/τριες (ατομικά) θα ασχοληθούν με μία από τις αρχές της Διδακτικής της Πολυγλωσσίας (ΔΤΠ) και θα την παρουσιάσουν αναλυτικά στο σεμινάριο.

Μικροδιδασκαλίες: Στο δεύτερο μέρος οι φοιτητές/τριες (σε μικρές ομάδες) θα ασχοληθούν με την προετοιμασία των πρώτων μαθημάτων της 2ης ξένης γλώσσας για διαφορετικές μαθησιακές ομάδες και θα διδάξουν σε μορφή Μικροδιδασκαλίας.

Γραπτή εργασία: Στο τέλος οι φοιτητές/τριες θα καταθέσουν γραπτή εργασία για τη Μικροδιδασκαλία τους, στην οποία εργασία σημαντικός είναι και ο αναστοχασμός για τη διαδικασία της μάθησής τους στη διάρκεια όλου του σεμιναρίου.

Αξιολόγηση: Ο τελικός βαθμός προκύπτει από τα παρακάτω μέρη που υπολογίζονται κατά ½:

- α) ενεργή συμμετοχή στο σεμινάριο, β) παρουσίαση ενός μέρους της θεωρίας και γ) διεξαγωγή Μικροδιδασκαλίας (½ του βαθμού),
- γραπτή εργασία της ομάδας για τη Μικροδιδασκαλία της (½ του βαθμού).

Πρέπει να έχει κατοχυρωθεί τουλάχιστον ο βαθμός έξι (6) σε κάθε μέρος.

Ευαγγελία Καραγιαννίδου

*Το σεμινάριο αυτό απευθύνεται μόνο σε φοιτητές/τριες, οι οποίοι/ες στα πρώτα τρία εξάμηνα των σπουδών τους δεν παρακολούθησαν όλα τα απαιτούμενα μαθήματα.

Εαρινό εξάμηνο

Β' εξάμηνο:

Λειτουργική Πραγματολογία και Διδακτική: Η επικοινωνία στην τάξη

Στόχος του σεμιναρίου: Η διερεύνηση της επικοινωνίας στην τάξη μπορεί να φέρει για παράδειγμα στο φως τις αποκλίσεις μεταξύ του σχεδίου μαθήματος και του τι πραγματικά συμβαίνει κατά τη διεξαγωγή του. Ουσιαστική σε τέτοιες έρευνες πεδίου είναι η συμβολή της θεωρίας της Λειτουργικής Πραγματολογίας των Konrad Ehlich και Jochen Rehbein. Στόχος του σεμιναρίου είναι οι φοιτητές και φοιτήτριες του Β' εξαμήνου που έχουν μελετήσει ήδη στο προηγούμενο εξάμηνο στο εισαγωγικό μάθημα της Λειτουργικής Πραγματολογίας και Διδακτικής τη θεωρία αυτή, να ασχοληθούν οι ίδιοι/ίδιες με την έρευνα σε σχολεία. Η προσέγγιση θα είναι διεπιστημονική: επιχειρείται η σύνδεση Πραγματολογίας και Διδακτικής.

Θεωρία και εξάσκηση: Αρχικά γίνεται μια σύντομη επανάληψη και σύνοψη των στόχων και του θεωρητικού πλαισίου της Λειτουργικής Πραγματολογίας, όπως αναπτύχθηκε από το 1972. Επίσης γίνεται εξάσκηση με τη μέθοδο μεταγραφής HIAT και συνοψίζονται οι μελέτες που έχουν γίνει ήδη και ασχολούνται με την ανάλυση του μαθήματος, συμβάλλοντας με τα αποτελέσματά τους στην εξέλιξη της Γλωσσοδιδασκαλίας.

Έρευνα και παρουσίαση: Σε ομάδες των 2-3 ατόμων θα βιντεοσκοπήσουν οι φοιτητές/τριες μαθήματα της Γερμανικής ως ξένης γλώσσας σε αυθεντικές τάξεις. Κατόπιν θα απομαγνητοφωνήσουν τις λήψεις τους με τη μέθοδο μεταγραφής HIAT, θα αναλύσουν το μάθημα και θα το παρουσιάσουν στο σεμινάριο. Τέλος θα συνοψίσουν τα συμπεράσματα της εργασίας τους και

θα κάνουν προτάσεις εφαρμογής της θεωρίας και των ερευνητικών αποτελεσμάτων τους σε επιμέρους τομείς της εκπαίδευσης εκπαιδευτικών.

Αξιολόγηση: Ο τελικός βαθμός προκύπτει από τους επιμέρους βαθμούς στα παρακάτω δύο μέρη που υπολογίζονταν κατά ½. Απαραίτητη προϋπόθεση είναι ο/η φοιτητής/τρια να έχει κατοχυρώσει τουλάχιστον το βαθμό έξι (6) σε κάθε μέρος:

- ενεργή συμμετοχή στο σεμινάριο, καθώς επίσης και η παρουσίαση της εμπειρικής έρευνας (σε ομάδες των 2-3 ατόμων) (½ του βαθμού),
- σχετική με την έρευνα γραπτή εργασία 50 περίπου σελίδων, που παραδίδεται στο τέλος του εξαμήνου (σε ομάδες εργασίας) (½ του βαθμού).

Ευαγγελία Καραγιαννίδου

Σχεσιοδυναμική Παιδαγωγική και εκπαίδευση του αποτελεσματικού εκπαιδευτικού

Τα Σεμινάριο αυτό βασίζεται στην αρχή ότι η αποτελεσματικότητα του εκπαιδευτικού στη σχολική τάξη εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από την συγκροτημένη προσωπικότητα και την επαρκή του παιδαγωγική κατάρτιση.

Μεταξύ των θεματικών ενοτήτων που εξετάζονται στο Σεμινάριο αυτό είναι και οι εξής:

Περιεχόμενα της παιδαγωγικής κατάρτισης, ορισμός του αποτελεσματικού εκπαιδευτικού, οι έννοιες της γνωστικής και της συναισθηματικής νοημοσύνης, οργάνωση της διδακτικής διαδικασίας, σχεσιοδυναμική της τάξης, διαχείριση κρίσεων στη σχολική τάξη, επικοινωνία και αλληλεπίδραση στη σχολική τάξη, στη διδασκαλία και αγωγής, θεωρίες μάθησης και η αξία του προτύπου, εσωτερικά και εξωτερικά κίνητρα μάθησης, προϋποθέσεις σχολικής επίδοσης, αμοιβές και ποινές ως μέσα διαπαιδαγώγησης, θεωρία και διάρθρωση του σύγχρονου Αναλυτικού Προγράμματος, η αξία της αυτομόρφωσης και της επιμόρφωσης, βαθμολόγηση και αξιολόγηση της σχολικής επίδοσης, η ικανότητα για «λήψη αποφάσεων».

Χ. Αντωνίου

Μεθοδολογία της εκπαιδευτικής έρευνας

Χ.Ο. Παπαδοπούλου

Μόνο για παλαιότερους φοιτητές/τριες*:

Διδακτική της Πολυγλωσσίας: Εγγραμματισμός και οι πρώτες ώρες στο μάθημα της δεύτερης ξένης γλώσσας (στη γερμανική γλώσσα)

Θεωρία και εξάσκηση: Συνήθως η Γερμανική δεν είναι η πρώτη ξένη γλώσσα των μαθητών/τριών. Ήδη έχουν αποκτήσει γνώσεις, δεξιότητες και στρατηγικές μάθησης από την εκμάθηση της μητρικής και της 1ης ξένης γλώσσας. Αυτές πρέπει να αξιοποιηθούν στο μάθημα της τρίτης τους γλώσσας (Γ3), δηλ. της 2ης ξένης γλώσσας, με απώτερο στόχο να αποκτήσουν επίγνωση των ικανοτήτων τους, εφόδιο που συμβάλλει στη διά βίου μάθηση. Βασική προϋπόθεση είναι η καλλιέργεια κατάλληλων συνθηκών για ένα εποικοδομητικό και ενδιαφέρον μάθημα. Με όλα αυτά θα ασχοληθούμε θεωρητικά και πρακτικά στο πρώτο μέρος, ενώ θα επικεντρωθούμε στις πρώτες ώρες του μαθήματος καθώς και στη διαδικασία του εγγραμματισμού.

Παρουσίαση θεωρητικής εργασίας: Οι φοιτητές/τριες (ατομικά) θα ασχοληθούν με μία από τις αρχές της Διδακτικής της Πολυγλωσσίας (ΔΤΠ) και θα την παρουσιάσουν αναλυτικά στο σεμινάριο.

Μικροδιδασκαλίες: Στο δεύτερο μέρος οι φοιτητές/τριες (σε μικρές ομάδες) θα ασχοληθούν με την προετοιμασία των πρώτων μαθημάτων της 2ης ξένης γλώσσας για διαφορετικές μαθησιακές ομάδες και θα διδάξουν σε μορφή Μικροδιδασκαλίας.

ραπτή εργασία: Στο τέλος οι φοιτητές/τριες θα καταθέσουν γραπτή εργασία για τη Μικροδιδασκαλία τους, στην οποία εργασία σημαντικός είναι και ο αναστοχασμός για τη διαδικασία της μάθησής τους στη διάρκεια όλου του σεμιναρίου.

Αξιολόγηση: Ο τελικός βαθμός προκύπτει από τα παρακάτω μέρη που υπολογίζονται κατά ½:

- α) ενεργή συμμετοχή στο σεμινάριο, β) παρουσίαση ενός μέρους της θεωρίας και γ) διεξαγωγή Μικροδιδασκαλίας (½ του βαθμού),
- γραπτή εργασία της ομάδας για τη Μικροδιδασκαλία της (½ του βαθμού).

Πρέπει να έχει κατοχυρωθεί τουλάχιστον ο βαθμός έξι (6) σε κάθε μέρος.

Ευαγγελία Καραγιαννίδου

*Το σεμινάριο αυτό απευθύνεται μόνο σε φοιτητές/τριες, οι οποίοι/ες στα πρώτα τρία εξάμηνα των σπουδών τους δεν παρακολούθησαν όλα τα απαιτούμενα μαθήματα.

Β' Κατεύθυνση: Λογοτεχνία και Πολιτισμός

Χειμερινό εξάμηνο

E.T.A. Hoffmann

Στόχος του μαθήματος είναι η εξοικείωση των φοιτητών με το λογοτεχνικό έργο του E.T.A. Hoffmann, ενός από τους πιο πολυσχιδείς συγγραφείς του γερμανικού ρομαντισμού. Θα μελετήσουμε κατά πόσο και με ποιόν τρόπο πραγματεύεται στα κείμενά του βασικές θέσεις της ρομαντικής κοσμοαντίληψης και θα εξετάσουμε τους τρόπους γραφής εκείνους που τον καθιστούν πρόδρομο του μοντερνισμού.

Αλ. Ρασιδάκη

Ηδονικές αναγνώσεις: Περιδιαβάσεις στην Παγκόσμια Λογοτεχνία (Θεματικός κύκλος α: Περί ερώτων)

Οι «περιδιαβάσεις» νοούνται ως μια ευκαιρία ανάγνωσης βασικών κειμένων της παγκόσμιας λογοτεχνίας. Η σειρά εγκαινιάζεται από τον θεματικό κύκλο «Περί ερώτων» και περιλαμβάνει κείμενα από τα ποιήματα της Σαπφούς και το Άσμα Ασμάτων έως τον θάνατο στη Βενετία.

Συντονίστρια: Αλεξάνδρα Ρασιδάκη

Διδάσκων/Διδάσκουσα: Γιάννης Πάγκαλος, Αλεξάνδρα Ρασιδάκη, Ελκε Στουρμ-Τριγωνάκη

Εισαγωγή στη Γερμανική Φιλοσοφία-Γερμανικός Ιδεαλισμός

Μετά από σύντομη ιστορική επισκόπηση της ευρωπαϊκής φιλοσοφίας, προσεγγίζονται θέματα της γερμανικής φιλοσοφικής σκέψης του 18ου-19ου αι. – με έμφαση στην παιδεία-, ιδιαίτερα σε παραδείγματα των Fichte, Schiller, Herder, Kant, Humboldt κλπ.

Ι. Οικονόμου-Αγοραστού

Εαρινό εξάμηνο

Ηδονικές αναγνώσεις: Περιδιαβάσεις στην Παγκόσμια Λογοτεχνία (Θεματικός κύκλος α: Περί ερώτων) – Δεύτερο μέρος

Το μάθημα αυτό εντάσσεται στην σειρά των «περιδιαβάσεων» και αποτελεί το δεύτερο μέρος του θεματικού κύκλου «Περί ερώτων». Περιλαμβάνει μυθιστορήματα, δράματα, διηγήματα και ποιήματα του 20ου αιώνα, που θεωρούνται (πλέον) «κανονικά».

Συντονίστρια: Ελένη Γεωργοπούλου

Διδάσκουσα: Ελένη Γεωργοπούλου, Σιμέλα Δεληανίδου, Κατερίνα Ζάχου

Ο Φάουστ του Γκαίτε. Ένα μνημείο ευρωπαϊκής κληρονομιάς

Αντικείμενο είναι το μνημειώδες έργο του Γκαίτε Φάουστ I & II. Στο σεμινάριο θα μας απασχολήσουν: Η ανάλυση και κατανόησή του έργου, η πρόσληψη του έργου από τότε μέχρι σήμερα στα ευρωπαϊκά γράμματα, αλλά και πόσο επίκαιρος είναι ο Φάουστ σήμερα σε καιρούς παγκοσμιοποίησης και οικονομικής κρίσης.

Συμμετοχή στην ανάλυση και στη συζήτηση του κειμένου, επιμέρους προφορικές παρουσιάσεις προβληματισμών που θέτει το έργο, γραπτή εργασία πάνω σε θέμα που θα επιλεγεί από τον κάθε συμμετέχοντα.

Κατερίνα Ζάχου

Μεθοδολογία της Μετάφρασης

Στόχος του μαθήματος είναι η εισαγωγή στις θεωρητικές προσεγγίσεις της δυτικής μεταφρασεολογικής παράδοσης, οι οποίες παρέχουν τα μεθοδολογικά εργαλεία για την αναγνώριση της μεταφραστικής στρατηγικής και των επί μέρους μεταφραστικών τακτικών, για την εφαρμογή κριτηρίων αξιολόγησης και σύγκρισης μεταφράσεων και τη διερεύνηση του ρόλου της μετάφρασης στη γλώσσα και την κουλτούρα υποδοχής.

Αξιολόγηση: ενεργή συμμετοχή στο μάθημα, προφορική παρουσίαση και γραπτή εργασία.

Ανθή Βηδενμάιερ

Ευρωπαϊκά Εκπαιδευτικά Προγράμματα - Πρόγραμμα Δια Βίου Μάθηση (LLP)/Erasmus

Το Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα Δια Βίου Μάθηση (LLP)/Erasmus αφορά την ευρωπαϊκή συνεργασία στον τομέα της Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης μέσω διμερών διαπανεπιστημιακών συνεργασιών. Δίνει τη δυνατότητα στους/στις φοιτητές/ήτριες του Τμήματος Γερμανικής Γλώσσας και Φιλολογίας του Προπτυχιακού Κύκλου Σπουδών από το 3ο εξάμηνο των σπουδών τους να παρακολουθήσουν μαθήματα διάρκειας ενός ή και δύο εξαμήνων σε Πανεπιστήμια των παρακάτω χωρών: Αυστρίας, Γερμανίας, Γαλλίας, Ισπανίας, Ολλανδίας, Πορτογαλίας, Τουρκίας. Σε ορισμένα από τα παραπάνω Πανεπιστήμια είναι δυνατή η παρακολούθηση μαθημάτων και στο Μεταπτυχιακό Κύκλο Σπουδών.

Πληροφορίες :

- Τμήμα Διεθνών Σχέσεων και Εκπαιδευτικών Προγραμμάτων (1ος όροφος κτηρίου Διοίκησης Α.Π.Θ., τηλ. 99.5291, 11:00π.μ.-13:00μ.μ.)
- Ακαδημαϊκοί υπεύθυνοι των προγραμμάτων του Τμήματος
- Ηλεκτρονική διεύθυνση : <http://www.braintrack.com>, <http://www.eurep.auth.gr>

Σχετικό έντυπο από τη Γραμματεία του Τμήματος ή / και στην ιστοσελίδα του Τμήματος www.del.auth.gr/

Υπεύθυνοι καθηγητές

Συντονίστρια: Αθηνά Σιούπη, τηλ: +30 2310 99 7559, φαξ: +30 2310 99 7542, email: sioupi@del.auth.

Αναπληρωματική: Σιμέλα Δεληανίδου, τηλ: +30 2310 99 8822, φαξ: +30 2310 99 7542, email: simdel@del.auth.gr

Συνεργαζόμενα Πανεπιστήμια

Friedrich-Schiller-Universität Jena	Friedrich-Alexander-Universität Erlangen-Nürnberg
Universität Hamburg	Universität Leipzig
Canakkale Onsekiz Mart University	Universität Bielefeld
Leibniz Universität Hannover	Università degli Studi di Bologna
Universität Regensburg	Kirchliche Pädagogische Hochschule in Krems
Szegedi Tudományegyetem	Johannes-Gutenberg-Universität Mainz
Ruhr-Universität Bochum	Heinrich-Heine-Universität Düsseldorf
Universidad de Santiago de Compostela	Université de Bourgogne
Universität Salzburg	Humboldt-Universität zu Berlin
Universidad del País Vasco	Universidade Católica Portuguesa
Ruprecht-Karls-Universität Heidelberg	Eberhard-Karls-Universität Tübingen

Υπεύθυνοι καθηγητές για τα παραπάνω Πανεπιστήμια

- Ελένη Μπουτουλούση: Università degli Studi di Bologna (Italien), Universität Bielefeld (Deutschland), Universität Hannover (Deutschland)
- Αλεξάνδρα Ρασιδάκη: Ruhr-Universität Bochum (Deutschland) , Heinrich-Heine-Universität Düsseldorf (Deutschland)
- Αθηνά Σιούπη: Universidad de Santiago de Compostela (Spanien), Université de Bourgogne (Frankreich), Humboldt-Universität zu Berlin (Deutschland), Universidad del País Vasco (Spanien), Universität Salzburg (Österreich)
- Elke Sturm-Τριγωνάκη: Universidade Católica Portuguesa (Portugal), Ruprecht-Karls-Universität Heidelberg (Deutschland), Eberhard-Karls-Universität Tübingen
- Αικατερίνη Βρέττα-Πανίδου: Pädagogische Akademie der Diözese Krems (Österreich), Universität Regensburg (Deutschland), Szegedi Tudományegyetem (Ungarn), Johannes-Gutenberg-Universität Mainz (Deutschland)
- Jutta-Anna Wolfrum: Friedrich-Schiller-Universität Jena (Deutschland), Friedrich-Alexander-Universität Erlangen-Nürnberg (Deutschland)
- Αικατερίνη Ζάχου: Universität Hamburg (Deutschland), Universität Leipzig (Deutschland)
- Παράσχος Μπερμπέρογλου: Canakkale Onsekiz Mart University (Türkei)

ΙΚΥ: Υποτροφίες και βραβεία επίδοσης

Για τις προϋποθέσεις επιλογής και τα απαιτούμενα δικαιολογητικά βλ. ιστοσελίδα του Τμήματος!

**ARISTOTELES UNIVERSITÄT THESSALONIKI
ABTEILUNG FÜR DEUTSCHE SPRACHE UND
PHILOGIE**

VORLESUNGSVERZEICHNIS

2010-2011

THESSALONIKI 2010

<http://www.del.auth.gr>

Verwaltung

Abteilungsleiterin: Assoc. Prof. Dr. Eleni Butulussi (Tel.: 2310 997546)

Sekretariat: Eleni Prousalı (Tel.: 2310 995241)

Die Postanschrift der Abteilung ist folgende:

Abteilung für Deutsche Sprache und Philologie

Postfach 82

Aristoteles Universität Thessaloniki

GR-541 24 Thessaloniki, Griechenland

email: info@del.auth.gr

Das Verwaltungssekretariat der Abteilung befindet sich im 2. Stock des Verwaltungsgebäudes der Universität und ist täglich von 12.00 Uhr bis 13.00 Uhr geöffnet.

Leitung: Eleni Prousalı (Tel. 2310 995241)

Personal: Vitoria Karavassili (Tel. 2310 995236, 2310 995237)

Chrysanthi Topaloglou (Tel. 2310 991384) email: chtopal@del.auth.gr

Alexios Kasiolas (Tel.: 2310 995235) email: kazal@del.auth.gr

Fax : 2310 995235, e-mail : info@del.auth.gr.

Sekretariat

Das Sekretariat befindet sich im Raum 314A des 3. Stockes des Alten Gebäudes der Philosophischen Fakultät und erledigt alle akademischen Angelegenheiten der StudentInnen, sorgt für die Erstellung der Fach- und Prüfungspläne, für die Bekanntgabe der Leistungsnoten u.a.

Sprechzeiten: Werktags 11.30 – 13.00 Uhr.

Personal:

Parthena Iordanidou (Tel. 2310 997557) email: piordani@del.auth.

Eleni Kallimani (Tel. 2310 997549) email: ekallima@del.auth.gr

Fax: 2310 997542.

Bibliothek

Die Bibliothek der Abteilung befindet sich im 3. Stock des alten Gebäudes der Philosophischen Fakultät, Raum 314. Die Bibliothek verfügt über ca.16.000 Bände und Drucke (nach Auslagerung von ungefähr 5.300 Büchern in die Zentralbibliothek der Universität), die hauptsächlich die Bereiche Literatur, Sprachwissenschaft, Methodik-Didaktik und Übersetzungswissenschaft abdecken. Außerdem gibt es Bücher zur deutschen Landeskunde, Philosophie und Psychologie sowie weiteres Informationsmaterial, Enzyklopädien und Bibliographien. Es stehen alle Dienste zur Verfügung, die vom Bibliothekssystem der Aristoteles-Universität angeboten werden. Die Bibliothek hat die rückwirkende Katalogisierung abgeschlossen, der ganze Bestand ist also heute im Programm HORIZON gespeichert.

Öffnungszeiten:

Reguläre Öffnungszeiten: Montag – Donnerstag 9.00–17.00 Uhr und Freitag 9.00–14.00 Uhr.

Sonderöffnungszeiten: Montag – Freitag 9.00 – 14.00 Uhr.

Ioanna Tsakiri, Bibliothekarin (Tel.: 2310 997548) email: itsakiri@del.auth.gr

Eleni Koritsa, Bibliothekarin (Tel.: 2310 997558) email: ekoritsa@del.auth.gr

Computerbenutzung

In der Bibliothek befindet sich auch der für Studierende zugängliche PC-Raum der Abteilung mit 14 Computern und einem Drucker.

System Administrator und IT-Beauftragter: George Katsikas (Tel. 2310 997561) email: geokats@del.auth.gr

DaF- und Didaktiklabor

Vretta-Panidou Ekaterini, Leiterin, kala@del.auth.gr, Tel./Fax: 2310 997544

Praktikumsbüro

lehrpraktikum@yahoo.gr, Tel./Fax: 2310 997544

Lehrpersonal

Dorf Müller-Karpusa Ekaterini, Professorin Emeritus für Sprachwissenschaft-Textlinguistik mit Schwerpunkt in der Komparativen Analyse und der Zweisprachigkeit Deutsch-Griechisch, dorkarp@del.auth.gr, 2310 997541

Antoniou Christos, Professor für Pädagogik – Lehrerbildung, antwniou@del.auth.gr, 2310 997508

Kiliari Angeliki, Professorin für Angewandte Sprachwissenschaft – Soziolinguistik, angelkil@del.auth.gr, 2310 997553

Ikonomou-Agorastou Ioanna, Professorin für Neugriechische Philologie und Vergleichende Literaturwissenschaft mit Schwerpunkt in den deutschgriechischen literarischen Beziehungen, tagorast@del.auth.gr, 2310 997543

Vretta – Panidou Ekaterini, Assoc. Professorin für Didaktik der deutschen Sprache als Fremdsprache mit Schwerpunkt in der Übersetzungspraxis und –theorie, kala@del.auth.gr, 2310 997544

Butulussi Eleni, Assoc. Professorin für Angewandte Sprachwissenschaft im Zusammenhang mit der Analyse der deutschen Sprache, butulusi@del.auth.gr, 2310 997546

Zachou Ekaterini, Assist. Professorin für Deutsche Literatur und Kultur, zachu@del.auth.gr, 2310 997534

Karagiannidou Evangelia, Assist. Professorin für Didaktik, ekaragia@del.auth.gr, 2310 997552

Papadopoulou Charis-Olga, Assist. Professorin für Didaktik der deutschen Sprache als Fremdsprache mit Spezialfeld in der Ausbildung in der Primarstufe, olgapa@del.auth.gr, 2310 997550

Rassidakis Alexandra, Assist. Professorin für Deutsche und Vergleichende Literaturwissenschaft, alrasid@del.auth.gr, 2310 997527

Sapiridou Andromachi, Assist. Professorin für Didaktik der deutschen Sprache als Fremdsprache mit Schwerpunkt in der Ausbildung und Fortbildung des Lehrpersonals, sapird@del.auth.gr, 2310 997545

Sioupi Athina, Assist. Professorin für Sprachwissenschaft im Zusammenhang mit der Analyse der deutschen Sprache, sioupi@del.auth.gr, 2310 -997559

Sturm-Trigonakis Elke, Assist. Professorin für Vergleichende Literaturwissenschaft, esturm@del.auth.gr, 2310 997525

Wolfrum Jutta-Anna, Assist. Professorin für Angewandte Sprachwissenschaft – Didaktik der deutschen Sprache mit Spezialfeld Entwicklung von Fertigkeiten in der schriftlichen Sprache, jutta.wolfrum@gmx.de, 2310 997469

Wiedenmayer Anthi, Lecturer für Theorie und Praxis der Literaturübersetzung Deutsch–Griechisch, antwie@del.auth.gr, 2310 997114

Georgopoulou Eleni, Lecturer für Deutschsprachige Nachkriegsliteratur und Kultur des 20. Jhs, elgeorg@del.auth.gr, 2310 997816

Delianidou Simela, Lecturer für Deutschsprachige Literatur und Kultur am Anfang des 20. Jhs, simdel@del.auth.gr, 2310 998822

Pangalos Jannis, Lecturer für Deutsche Literatur und Vergleichende Literaturwissenschaft mit Spezialfeld deutschgriechische literarische Beziehungen, pagkalos@del.auth.gr, 2310 997342

Sidiropoulou Renate, Lecturer für Geschichte des deutschsprachigen Raumes mit Schwerpunkt interkulturelle Erziehung, sidirop@del.auth.gr, 2310 997513

Konstantinidou Theano, Lehrbeauftragte (E.E.DI.P. I) für Deutsche Sprache und Literatur, theanok@del.auth.gr, 2310 997555

Balta - Nikolaidou Dimitra, Lehrbeauftragte (E.E.DI.P. I) für Deutsche Literatur, dimbalta@yahoo.gr, 2310 997554

Berberoglou Paraschos, Lehrbeauftragter (E.E.DI.P. I) für Theoretischen und Angewandten Unterricht der deutschen Sprache, pberber@del.auth.gr, 2310 997560

Perperidis Giorgos, Lehrbeauftragter (E.E.DI.P. I) für die Lehre der deutschen Sprache unter Anwendung der Neuen Technologien, gperp@del.auth.gr, 2310 997540

Schiebel Judith, DAAD-Lektorin, schiebel@del.auth.gr, 2310 997556

Schnedermann Theresa, Sprachassistentin, TheraSchnee@gmx.de, 2310 997556

Singer Gesa, DAAD-Lektorin, gsinger@del.auth.gr, 2310 997556

Bannenberg Hans, Unterricht in niederländischer Sprache und Kultur, ebannenb@del.auth.gr

Janssens Peter, Unterricht in niederländischer Sprache und Kultur, peter@del.auth.gr

Katsaounis Nikolaos, Unterricht in Angewandter Sprachwissenschaft, katsaounis@del.auth.gr

Sekretariat

Iordanidou Parthena, Abteilungssekretärin, piordani@del.auth.gr, 2310 997557

Kasiolas Alexios, Verwaltungsangestellter, kazal@del.auth.gr, 2310 995235

Kallimani Eleni, Studienbüro, ekallima@del.auth.gr, 2310 997549

Karavassili Viktoria, Verwaltungsangestellte, 2310 995236

Prousali Eleni, Verwaltungsleiterin, 2310 995241

Topaloglou Chrysanthi, Verwaltungsangestellte, chtopal@del.auth.gr, 2310 991384

Bibliothek

Koritsa Eleni, Bibliothekarin, ekoritsa@del.auth.gr, 2310 997558

Tsakiri Ioanna, Bibliothekarin, itsakiri@del.auth.gr, 2310 997548

Technische Unterstützung

Katsikas Georgios, System Administrator und IT-Beauftragter, geokats@del.auth.gr, 2310 997561

Studium

Das akademische Jahr besteht aus zwei Semestern, dem Winter- und dem Sommersemester. Das Studium der Deutschen Sprache und Philologie umfasst acht Semester und gliedert sich in ein Grund- und ein Hauptstudium von jeweils vier Semestern. Die StudentInnen müssen zum Erwerb des Diploms mindestens 136 Lehreinheiten (LEI) nachweisen. Davon werden 88 LEI durch Pflichtfächer (73 LEI im Grund- und 15 LEI im Hauptstudium), 24 LEI durch Wahlpflichtfächer im Hauptstudium abgedeckt, 18 LEI durch Wahlfächer und 6 LEI durch eine weitere Fremdsprache am Fremdsprachenzentrum der Universität (K.D.X.G). Die Wahlfächer können in der Abteilung für Deutsche Sprache und Philologie oder aber zum Teil (9 LEI) an anderen Abteilungen der Philosophischen Fakultät oder in den Abteilungen für Theaterwissenschaften und Musikwissenschaften absolviert werden. Alle Veranstaltungen umfassen drei Wochenstunden, wobei jede Stunde einer Lehreinheit (LEI) entspricht. Ausgenommen davon sind die sprachpraktischen Übungen, sowie das Hospitations- und Lehrpraktikum. Fächer aus anderen Abteilungen können absolviert werden, auch wenn sie nicht dreistündig angeboten werden; die Summe aus diesen Fächern muss nur letztlich mindestens 18 LEI ergeben.

Im Grundstudium werden überwiegend Pflichtfächer angeboten, die den Erwerb von Grundkenntnissen auf allen Wissensgebieten der Abteilung für Deutsche Sprache und Philologie sicherstellen sollen (73 LEI). Hierbei wird größter Wert auf die Verbesserung der sprachlichen Fähigkeiten der StudentInnen gelegt. Zu diesem Zweck ist in jedem Semester ein vierstündiges Seminar zur deutschen Sprache vorgesehen, das für Studierende mit unzureichendem Sprachniveau obligatorisch von Nachhilfekursen begleitet wird. Für StudentInnen mit ausreichendem Niveau wird im vierstündigen Seminar der schriftliche und mündliche Ausdruck vertieft. Die erfolgreiche Teilnahme an diesen Seminaren ist Voraussetzung für den Übergang in das Hauptstudium.

Es werden Einführungen in die Benutzung der Bibliothek sowie im Umgang mit dem Computer angeboten.

Das Hauptstudium besteht überwiegend aus Schwerpunktfächern und zielt auf eine Spezialisierung der Studierenden in einem der beiden Schwerpunkte ab, entweder in Literatur- und Kulturwissenschaften oder in Linguistik und Didaktik.

Zu Beginn des 5. Semesters müssen die StudentInnen dem Sekretariat der Abteilung den gewählten Schwerpunkt mitteilen. Daraufhin absolvieren sie mindestens 8 Wahlpflichtfächer (24 LEI) aus dem Schwerpunktbereich. Die Schwerpunktfächer haben meistens die Form von Seminaren. Für beide Schwerpunkte ist die Teilnahme an folgenden Veranstaltungen obligatorisch:

Im 5. Semester muss das Seminar Wissenschaftliches Schreiben (3 LEI) belegt werden.

Für das 7. und das 8. Semester sind die Teilnahme am Microteaching (Didaktik IV, 6 LEI) sowie das Praktikum (Didaktik V, 6 LEI) vorgeschrieben.

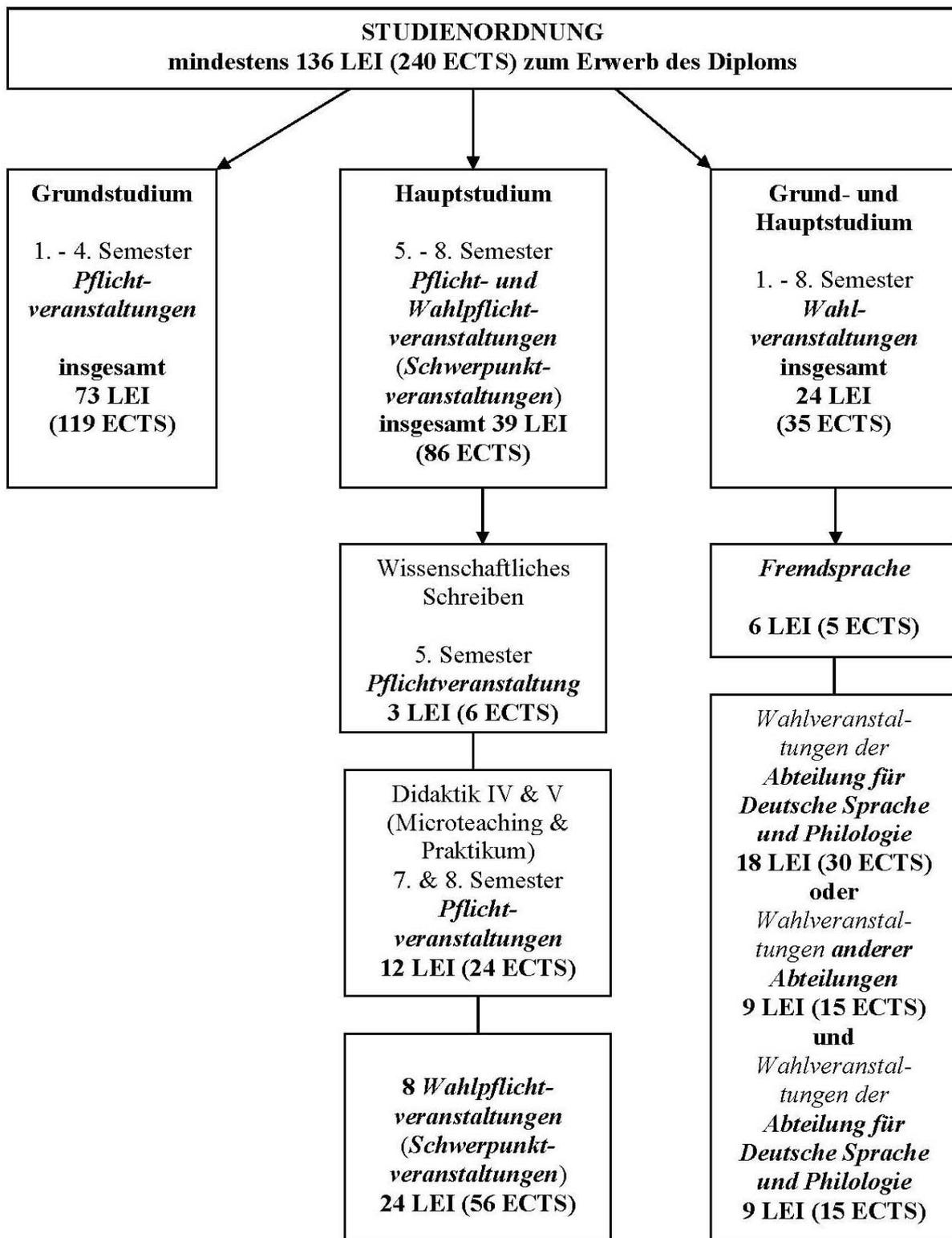
Als Wahlveranstaltungen können nur diejenigen Wahlpflichtveranstaltungen (Schwerpunktveranstaltungen) der Abteilung anerkannt werden, die nicht zum eigenen Schwerpunkt gehören.

Beispiel: Wählt ein Student/ eine Studentin im Hauptstudium Linguistik und Didaktik als Schwerpunkt, so kann er/sie nur eine Wahlpflichtveranstaltungen (Schwerpunktveranstaltung) aus der Fachrichtung Literatur- und Kulturwissenschaften als Wahlveranstaltung belegen und umgekehrt.

Voraussetzung zur Teilnahme am Microteaching im 7. Semester ist die erfolgreiche Teilnahme an den Pflichtfächern DID I, II und III; das Praktikum im 8. Semester wiederum kann nicht ohne erfolgreich absolviertes Microteaching (DID IV) besucht werden.

Auf Grund eines Beschlusses der Vollversammlung der Abteilung (229/ 30.9.2004) steht den StudentInnen nach dem 7. Semester die Möglichkeit offen, eine Diplomarbeit einzureichen, deren Voraussetzungen und Umstände in einer gesonderten Regelung festgehalten sind.

Die Theatergruppe der Abteilung sowie die Veranstaltungen zur niederländischen Sprache und Kultur stehen als Wahlfächer Studierenden aller Semester offen, ebenso können die Wahlfächer anderer Abteilungen der Philosophischen Fakultät sowie der Theater- und Musikwissenschaften jederzeit belegt werden.

Deutsche Sprache

In der Studienordnung wird besonderer Wert auf das sprachliche Niveau der StudentInnen gelegt; zum einen geht es darum, den Anforderungen des Studiums zu genügen, zum anderen sollen sie die für das künftige Berufsleben unentbehrlichen Sprachkenntnisse erwerben. Zunächst nehmen die StudentInnen des ersten Studienjahres vor Beginn der Veranstaltungen an einem Einstufungstest teil. Ziel des Tests ist es, das sprachliche Niveau der StudentInnen zu ermitteln und sie je nach Sprachkenntnissen im ersten Studienjahr in zwei Leistungsgruppen, nämlich A und B, einzuteilen. Bei diesen zwei Leistungsgruppen geht es um Parallel-Sprachkurse, deren Inhalt und Zielsetzung, nämlich das Einüben von Fertigkeiten in der schriftlichen Textproduktion sowie im mündlichen Ausdruck, in allen Veranstaltungen identisch sind. Für die StudentInnen der Leistungsgruppe A, die über ausreichende Deutschkenntnisse verfügen, sind wöchentlich 4 Unterrichtsstunden vorgesehen, während für die StudentInnen der leistungsschwächeren Leistungsgruppe B wöchentlich insgesamt 6 Unterrichtsstunden geplant sind.

Für die Leistungsgruppe B wird zusätzlich ein zweistündiger Sprachunterricht angeboten, der obligatorisch ist.

Zur Intensivierung und Effizienz des Unterrichts wird die Leistungsgruppe B in zwei Sprachkurse gleicher Teilnehmerzahl unterteilt. Der zusätzliche Intensivunterricht ist auch in den nächsten zwei Studiensemestern (3. und 4.) für die StudentInnen der Leistungsgruppe B vorgesehen. Die Lehrenden der Kurse der Leistungsgruppe B entscheiden im ersten Studienjahr darüber, in welche der beiden Leistungsgruppen die StudentInnen im nächsten Studienjahr eingestuft werden. Auch im zweiten Studienjahr werden 4 Unterrichtsstunden für die Leistungsgruppe A und entsprechend 6 Unterrichtsstunden für die Leistungsgruppe B angeboten.

Die Teilnahme an der schriftlichen Prüfung ist nur möglich, nachdem die Studierenden von beiden Leistungsgruppen die vorgesehenen schriftlichen Hausarbeiten abgegeben haben. Die Studierenden der Leistungsgruppe B müssen noch den zusätzlichen Intensivkurs erfolgreich besucht haben. Das erfolgreiche Absolvieren der Seminare Deutsche Sprache I, II, III und IV ist Voraussetzung für den Übergang ins Hauptstudium.

Die Schwerpunkte - Ein Überblick

A. Schwerpunkt Linguistik und Didaktik

Die Veranstaltungen der Linguistik haben die Intention, die Studierenden an das Phänomen der Sprache als menschliche Fähigkeit (langage) heranzuführen und sie sowohl mit den Systemen der deutschen und der griechischen Sprache (langue) als auch mit der Realisierung dieser Sprachsysteme in der Kommunikation in unterschiedlichen kulturellen Kontexten vertraut zu machen (parole). Im Schwerpunkt Linguistik liegt das hauptsächliche Interesse darin, linguistische Ansätze vorzustellen und in der Folge mit der Lehre und dem Erlernen der deutschen Sprache als Erstsprache bzw. Zweit- oder Fremdsprache zu verbinden, da in der Abteilung für Deutsche Sprache und Philologie unter anderem auch LehrerInnen für Deutsch als Fremdsprache ausgebildet werden. Die linguistisch orientierten Fächer tragen darüber hinaus dazu bei, kulturelle Phänomene im deutsch- und griechischsprachigen Raum zu beschreiben und zu interpretieren, weil Sprache nicht nur als System untersucht wird, sondern auch als Mittel der Kommunikation und als Ausdruck von Kultur (Diskurs). Unter diesem Aspekt ist auch ihre Beziehung zum Schwerpunkt Literatur- und Kulturwissenschaften zu sehen.

Im Grundstudium werden fundamentale Prinzipien der linguistischen Forschung analysiert, wie sie im Rahmen der Hauptgebiete der Sprachwissenschaften formuliert werden, d.h. der Phonetik, Phonologie, Morphologie, Syntaktik, Semantik und Pragmatik. Die Studenten treten mit verschiedenen Analyseverfahren von Kommunikation und Fremdsprachenunterricht in Kontakt. Im Hauptstudium stehen verschiedene Schwerpunkt-fächer zur Auswahl, welche die Erweiterung und Vertiefung der durch Prüfung nachgewiesenen Kenntnisse aus dem Grundstudium zum Ziel hat. Die StudentInnen können zwischen Seminaren aus den Hauptgebieten der Linguistik und solchen mit interdisziplinärer Ausrichtung wählen, wobei letztere aus der Zusammenarbeit der Linguistik mit Nachbarwissenschaften resultieren (etwa Morphologie, Syntaktik, Semantik, Diskursanalyse, Soziolinguistik, Psycholinguistik, Linguistische Spezialthemen II: Vereinfachte Codes).

Im Fachgebiet Didaktik befassen sich die Studierenden bereits im Grundstudium mit Fragen der Unterrichtsplanung, den Fertigkeiten Hör- und Leseverstehen, Sprechen und Schreiben sowie mit den Schwerpunkten Lernerautonomie, Grammatikvermittlung, Wortschatzarbeit, Methoden des FSU, der Analyse und Kritik von Lehrwerken, der Interaktion und dem kooperativen Lernen.

Im Hauptstudium werden im Schwerpunkt Didaktik – über die Pflichtveranstaltungen der Didaktik IV und V (Microteaching und Lehrpraktikum) hinaus – Schwerpunktveranstaltungen zu verschiedenen Gebieten der Didaktik angeboten. Dadurch soll das Fachwissen der StudentInnen erweitert werden. Es werden Seminare angeboten, in denen sich die Studierenden mit Forschungsmethoden wie beispielsweise der „Funktionalen Pragmatik“ auseinandersetzen. Hier lernen sie, wie man gesprochene Sprache nach der funktional-pragmatischen Diskursanalyse erforschen kann, damit die Ergebnisse in der Fremdsprachendidaktik Anwendung finden können. Gegenstand anderer Seminare ist „Feldforschung“. Hier lernen sie die Studierenden sowohl theoretisch als auch praktisch unterschiedliche Forschungsmethoden im Bereich der Didaktik des Deutschen als Fremdsprache kennen. Darüber hinaus werden Seminare angeboten, in denen die Studierenden die Möglichkeit zur detaillierten theoretischen und praktischen Beschäftigung mit didaktischen Themen haben. Weitere Themen der Seminare sind zum Beispiel die Projektarbeit, das entdeckende Lernen, die Didaktik der Mehrsprachigkeit, der Deutschunterricht im Primarbereich, die Sprachmittlung etc.

B. Schwerpunkt Literatur- und Kulturwissenschaften

Im Schwerpunkt Literatur- und Kulturwissenschaften soll eine intensive Beschäftigung mit der deutschsprachigen Literatur stattfinden, um dadurch breite Kenntnisse deutscher Sprache und Kultur zu erwerben. Die StudentInnen haben die Möglichkeit, das im Grundstudium vermittelte Basiswissen zu vertiefen, indem sie den Umgang mit wissenschaftlicher Sekundärliteratur, verschiedene Methoden der Textanalyse sowie das eigenständige Abfassen wissenschaftlicher Texte einüben.

Die Schwerpunktveranstaltungen (im Hauptstudium) werden überwiegend in Seminarform abgehalten und decken in Themen und Methoden ein breites Wissensgebiet ab, das in folgende Kategorien eingeteilt wird (Die Kategorie muss zusammen mit dem Titel der Veranstaltung angemeldet werden):

- Epochen, Gattungen, Strömungen
- Autoren
- Vergleichende Literaturwissenschaft
- Kulturwissenschaften
- Theorie und Praxis des Übersetzens
- Literaturtheorie

Die beiden ersten Kategorien befassen sich mit der deutschsprachigen Literaturtradition und thematisieren entweder einen Autor (z. B. Paul Celan) oder eine literarische Strömung, Bewegung oder Epoche (z. B. Romantik, Dada, Liebeslyrik nach 1945).

Die Vergleichende Literaturwissenschaft bewegt sich in einem räumlich wesentlich größeren Gebiet und untersucht genetische und typologische Beziehungen anhand sowohl europäischer als auch nicht-europäischer Texte (z. B. Der Kriminalroman der Gegenwart).

Unter dem Oberbegriff Kulturwissenschaften werden Seminare zu bestimmten Epochen der europäischen Geschichte (z. B. Die Reformation in Deutschland, Europäische Aufklärung) oder zu spezifischen, für die westliche Mentalitätsgeschichte entscheidende Strömungen (z. B. Der Melancholie-Diskurs, Utopie als Tradition) zusammengefasst. Unter diese Kategorie fallen auch diachronisch angelegte literaturwissenschaftliche Veranstaltungen (z. B. Träume in der Literatur, Phantastische Literatur).

Übersetzungstheorie und Praxis beinhalten Seminare und Übersetzungs-Workshops, in denen sowohl ins Deutsche als auch aus dem Deutschen übersetzt wird (aus literarischen, wissenschaftlichen und journalistischen Texten), Übersetzungen verglichen werden und Spezialgebiete der Übersetzung behandelt werden (z. B. Übersetzung und Film, Übersetzung von Theaterstücken).

Die letzte Kategorie schließlich, Literaturtheorie, soll den Studierenden Gelegenheit zu einer Annäherung an verschiedene literaturtheoretische Diskurse geben (z. B. Strukturalismus, Theorie der Postmoderne).

Diplomarbeit

1. Die Diplomarbeit wird im Rahmen des von den StudentInnen erwählten Studienschwerpunktes erstellt, bevorzugt im Rahmen eines Wahlpflichtfaches/Schwerpunktfaches. Sie wird nicht mit Lehreinheiten (LEI) bewertet, sondern als fakultative Zusatzarbeit im Nachweis der Einzelnoten aufgeführt, in dem Note und Thema der Diplomarbeit Erwähnung finden.

2. Die Diplomarbeit wird von einem Gremium aus zwei Mitgliedern des wissenschaftlichen Lehrpersonals der Universität (DEP) betreut, wobei der Erstgutachter/die Erstgutachterin zwingend zu dieser Personalkategorie gehören muss, während der oder die ZweitgutachterIn auch Lehrbeauftragte (EEDIP) sein können. Das Thema der Diplomarbeit wird entweder in Absprache des Diplomanden mit den beiden Gremiumsmitgliedern oder vom Erstgutachter festgelegt. Der oder die ErstgutachterIn schlägt zudem den oder die ZweitgutachterIn vor. Das Thema sowie Erst- und ZweitgutachterIn müssen von der Vollversammlung der Abteilung bestätigt werden. Die DozentenInnen haben die Möglichkeit, die Zusammenarbeit mit einem Studenten oder einer Studentin abzulehnen. Jeder Dozent betreut gleichzeitig maximal zwei Diplomarbeiten als Erstgutachter und zwei als Zweitgutachter. Die Angehörigen des wissenschaftlichen Hilfspersonals können bis zu vier Diplomarbeiten als Zweitgutachter betreuen.

3. Die mündliche Verteidigung der Diplomarbeit ist öffentlich; sie dauert 15 Minuten und erfolgt in Anwesenheit des Gutachtergremiums. Der Vortrag der Kandidatin/ des Kandidaten wird mit einer Note bewertet, die in die Endnote der Diplomarbeit mit einfließt. Nach der mündlichen Verteidigung muss das Gremium das Gutachten zur Diplomarbeit und die Endnote im Sekretariat hinterlegen.

Falls bei der Bewertung der schriftlichen Diplomarbeit eine Notendifferenz von mehr als drei Noteneinheiten zwischen Erst- und ZweitgutachterIn auftritt, wird ein/e DrittgutachterIn hinzugezogen. Diese/r benotet sowohl die Diplomarbeit als auch deren mündliche Verteidigung. Der Notendurchschnitt aus allen drei Gutachten ergibt dann die Endnote.

Die mündliche Verteidigung der Diplomarbeit kann im Verlaufe des gesamten Studienjahres erfolgen, der Termin wird vom Gremium festgelegt. Die Arbeit muss spätestens 45 Tage vor der mündlichen Verteidigung hinterlegt worden sein.

Der/die ErstgutachterIn und der/die ZweitgutachterIn haben die Aufgabe, innerhalb dieser 45 Tage die Diplomarbeit zu begutachten. Innerhalb dieser Zeitspanne sind sie des Weiteren verpflichtet, das Datum der mündlichen Verteidigung der Diplomarbeit festzulegen, oder in Absprache mit dem/der StudentIn eventuell anfallende Korrekturen oder Ähnliches zuzulassen, auch wenn das ursprünglich festgesetzte Datum für die mündliche Verteidigung dadurch eine Verzögerung erfährt.

Die Diplomarbeit muss innerhalb von zwei Semestern nach ihrer Annahme durch die Vollversammlung der Abteilung vollendet und abgegeben werden. Eine Fristverlängerung um ein Semester ist nach schriftlicher Befürwortung des/der ErstgutachtersIn und deren Genehmigung durch die Vollversammlung der Abteilung möglich.

4. Der/die StudentIn kann die Ausarbeitung der Diplomarbeit ab dem 7. Studiensemester beginnen und muss als Voraussetzung

4.1 bis zum 6. Studiensemester die bis dahin angebotenen Veranstaltungen des Schwerpunktes, welche thematisch in Bezug zur Diplomarbeit stehen, bestanden haben, sowie die Pflichtveranstaltung „Wissenschaftliches Schreiben“ erfolgreich abgeschlossen haben,

4.2 einen Antrag auf Zulassung zur Diplomarbeit bei der Vollversammlung des Abteilung stellen, in welchem das Thema und das Einverständnis des/der DozentenIn zur Betreuung der Arbeit enthalten ist.

5. Die Diplomarbeit wird in zweifacher Ausführung maschinengeschrieben und gebunden (ein Exemplar für den/die ErstgutachterIn, ein Exemplar für den/die ZweitgutachterIn) sowie in elektronischer Form (2 CDs) im Sekretariat abgegeben. Ein drittes korrigiertes Exemplar (mit CD) für die Bibliothek wird nach der mündlichen Verteidigung der Arbeit im Sekretariat vorgelegt. Die Diplomarbeit muss folgende formale Vorgaben erfüllen:

Sprache: Deutsch (gemäß der neuen Rechtschreibung) oder griechisch. Die Entscheidung bezüglich der Sprache der Diplomarbeit erfolgt in Absprache mit dem/der ErstgutachterIn.

Umfang: ca. 50 Seiten

Schriftart und Größe: Times New Roman, 12 pt

Zeilenabstand: 1,5 fach

Seitliche Ränder und Abstände: je 3 cm (rechts/links, oben/unten)

Diese Vorgaben sind verbindlich!

Vorlesungsverzeichnis

Grundstudium

Bezeichnungen

Jede Lehrveranstaltung der Abteilung für Deutsche Sprache und Philologie wird mit Hilfe eines Codes und eines Kurztitels bezeichnet. Der erste Teil des Codes besteht aus drei Buchstaben, die der Fachrichtung entsprechen, der die Lehrveranstaltung gehört. Der zweite Teil des Codes besteht aus einer Zahl mit drei Ziffern, welche die Fächer des Grundstudiums von denen des Hauptstudiums unterscheidet.

Die Buchstaben und die Ziffern der Codes entsprechen folgenden Fächern:

1. Deutsche Sprache = DEU
2. Linguistik = LIN
3. Didaktik = DID
4. Pädagogik = PAE
5. Literatur = LIT
6. Übersetzung = TRA
7. Informatik = INF
8. Theater = THE
9. Niederländisch = NDL
10. Landeskunde = LAN

Numerierung

Die Hunderter (1-8) zeigen das Semester an.

Die Zehner zeigen die Disziplin an, gemäss der oben angeführten Liste.

Die letzte Zahl zeigt die laufende Zahl der Veranstaltung an.

1. Semester *			LEI	ECTS
DEU	101	Deutsche Sprache I	4	6
LIN	102	Linguistik I: Einführung in die Linguistik	3	5
PAE	103	Einführung in die Pädagogik	3	5
LIT	104	Geschichte der deutschen Literatur I	3	5
LIT	105	Einführung in die Neugriechische Literatur	3	5
2. Semester				
DEU	201	Deutsche Sprache II	4	6
LIN	202	Einführung in die Linguistik II: Phonetik - Phonologie	3	5
DID	207	Didaktik I: Einführung in die Didaktik und Methodik – GERS – Leseverstehen	3	5
PAE	203	Lehrerbildung	3	5
LIT	204	Geschichte der deutschen Literatur II	3	5
LIT	208	Kulturgeschichte I	3	5
3. Semester				
DEU	301	Deutsche Sprache III	4	6
LIN	302	Linguistik III (Morphologie-Syntax)	3	5
DID	307	Didaktik II: Hörverstehen – Grammatik – Autonomes Lernen	3	5
LIT	304	Geschichte der deutschen Literatur III	3	5
TRA	303	Einführung ins Übersetzen und Dolmetschen I	3	5
LIT	308	Kulturgeschichte II	3	5
4. Semester				
DEU	401	Deutsche Sprache IV	4	6
LIN	402	Linguistik IV: Semiotik – Semantik – Pragmatik: Am Beispiel der (sprachlichen) Kommunikation in der Schule	3	5
DID	407	Didaktik III: Methoden des FSU – Lehrwerkanalyse und -kritik	3	5

LIT	409	Literaturtheorie	3	5
LIT	410	Einführung in die Vergleichende Literaturwissenschaft	3	5
TRA	403	Einführung ins Übersetzen und Dolmetschen II	3	5

* Es werden Einführungen in die Benutzung der Bibliothek sowie im Umgang von Computer angeboten.

Hauptstudium

Pflichtveranstaltungen für alle StudentInnen (unabhängig vom gewählten Schwerpunktbereich) :

CODE	TITEL	DOZENT/IN	LEI	ECTS
5. Semester				
DEU 501	Einführung in das wissenschaftliche Schreiben	Wolfrum	3	6
6. Semester				
7. Semester				
DID 707	Didaktik IV: Unterrichtsbeobachtung und -planung – Microteaching	Vretta Papadopoulou Sidiropoulou	6	12
8. Semester				
DID 807	Didaktik V: Unterrichtsanalyse – Hospitations- und Lehrpraktikum	Vretta Papadopoulou Sidiropoulou	6	12

1. Semester

DEU 101: Deutsche Sprache I (4 Std.)

In diesen beiden Semestern steht die Entwicklung des mündlichen und schriftlichen Ausdrucks im Mittelpunkt. Mit Hilfe von diversen Lerntechniken werden Texte zu den inhaltlichen Schwerpunkten des Seminars bearbeitet. Dabei werden Aufgaben zum Wortschatz und zum Leseverständnis durchgeführt. Ferner werden grammatische Phänomene eingeführt und vermittelt, die hinsichtlich der neuen grammatischen Schwerpunkte relevant sind. In Bezug auf den mündlichen und schriftlichen Ausdruck werden zu den inhaltlichen Schwerpunkten verschiedene Arbeitsformen eingesetzt und geübt.

Th. Konstantinidou / G. Singer

LIN 102: Linguistik I: Einführung in die Linguistik

Das Seminar soll die Studentinnen und Studenten in das Studium der Linguistik einführen und bietet Basiswissen zur Sprachwissenschaft an. Grundsätzliche linguistische Fragen, wie Ursprung, Wesen und Funktion der Sprache, Sprachsystem und Sprachverwendung werden erläutert oder jeweils ausführlich thematisiert. Einen wichtigen Schwerpunkt der Diskussion stellt die soziolinguistische Dimension der Kommunikation dar. Engagement und aktive Teilnahme aller TeilnehmerInnen sind erwünscht.

Prüfung: schriftlich.

A. Kiliari

PAE 103: Einführung in die Pädagogik

Ziel dieser Vorlesung ist einerseits allgemeine Themen der Pädagogik und spezielle Themen des pädagogischen Prozesses zu erörtern. Im ersten Teil werden folgende Themen untersucht: die Pädagogik, Forschungsmethoden der Pädagogik, Mittel der Erziehung und der Lehre, interkulturelle Ausbildung. Im zweiten Teil werden folgende Einheiten erörtert: die Schule, der Lehrer und der Schüler, der Schüler in der Schulklasse und die Voraussetzungen für seine schulische Leistung, Probleme in der Schulklasse und ihre pädagogischen Lösungen während des Unterrichts, das Curriculum, das Lehrbuch, Evaluierung und Benotung der schulischen Leistung des Schülers.

Bewertung: Schriftliche Prüfung.

Chr. Antoniou

LIT 104: Geschichte der deutschen Literatur I (7.- 18 Jh.)

Gegenstand dieser Vorlesung ist die deutschsprachige Literatur im Zeitraum vom 7. bis zum Ende des 18. Jahrhunderts in ihren jeweiligen historischen Kontexten. Mit Hilfe von Texten, Filmen und Musikbeispielen werden Gesellschaft und Künste ferner Zeiten veranschaulicht werden.

Bewertung: Abschlussklausur.

E. Sturm-Trigonaki

LIT 105: Einführung in die neugriechische Literatur

Historischer Überblick über die wesentlichen Stationen der neugriechischen Literatur des 18.- 19. Jhs. mit gleichzeitiger Analyse ausgewählter Texte jeder einzelnen Epoche.

J. Ikonomou-Agorastou

2. Semester

DEU 201: Deutsche Sprache II

In diesem Semester steht die Entwicklung des mündlichen und schriftlichen Ausdrucks im Mittelpunkt. Mit Hilfe von diversen Lerntechniken werden Texte zu den inhaltlichen Schwerpunkten des Seminars bearbeitet. Dabei werden Aufgaben zum Wortschatz und zum Leseverständnis durchgeführt. Ferner werden grammatische Phänomene eingeführt und vermittelt, die hinsichtlich der neuen grammatischen Schwerpunkte relevant sind. In Bezug auf den mündlichen und schriftlichen Ausdruck werden zu den inhaltlichen Schwerpunkten verschiedene Arbeitsformen eingesetzt und geübt.

Bewertung: Prüfung schriftlich und mündlich.

Th. Konstantinidou / G. Singer

LIN 202: Einführung in die Linguistik II: Phonetik - Phonologie

In diesem Seminar werden grundlegende Themen zur Phonetik und Phonologie behandelt. Wichtige Schwerpunkte stellen das "Internationale Phonetische Alphabet" (IPA), die phonetische Transkription und die Haupteigenschaften des phonetischen und phonologischen Systems der griechischen und deutschen Sprache dar. Ausspracheprobleme der StudentInnen werden unter Einsatz neuer Lehrmaterialien behandelt.

Bewertung: Schriftliche Abschlussklausur.

N. Katsaounis

DID 207: Didaktik I: Einführung in die Didaktik und Methodik – GERS – Leseverstehen

In dieser Lehrveranstaltung geht es um die Erschließung der Begriffe Didaktik und Methodik des Fremdsprachenunterrichts und um das Lehren und Lernen des Deutschen als Fremdsprache, sowohl weltweit, als auch in Griechenland. Es folgt eine theoretische und praktische Auseinandersetzung mit den Grundelementen des Unterrichts wie Unterrichtsplanung, Lernzielbestimmung, Unterrichtsphasen, Fertigkeiten u.ä. und die Bezugnahme auf den Gemeinsamen Europäischen Referenzrahmen für Sprachen (GERS). Im Weiteren wird die Fertigkeit Lesen und Verstehen im fremdsprachendidaktischen Rahmen behandelt.

Bewertung: Schriftliche Prüfung.

Renate Sidiropoulou

PAE 203: Lehrerausbildung

Ziel dieser Vorlesung ist das Thema der Lehrerausbildung als solche zu untersuchen. Insbesondere werden folgende Einheiten erörtert: Internationale Tendenzen, die Rolle des Lehrers Heute, die Fachausbildung, die Pädagogische Ausbildung, die Didaktische Ausbildung, die Praktische Übung, die Werte und der Inhalt des Studiums, die Weiterbildung.

Bewertung: Schriftliche Prüfung.

Chr. Antoniou

LIT 204: Geschichte der deutschen Literatur II

In dieser Veranstaltung werden die literarischen Strömungen von der Mitte des 18. bis zum

Ende des 19. Jahrhunderts behandelt: Sturm Und Drang, Weimarer Klassik, Romantik, Vormärz, Junges Deutschland und Realismus. Es sollen allgemeine Charakterzüge der einzelnen Literaturepochen gezeigt werden, wobei die Einbettung der Literatur in dem geistes- und kulturgeschichtlichen Ablauf deutlich gemacht werden soll.

Prüfung: mündlich.

D. Nikolaidou-Balta

LIT 208: Kulturgeschichte I

Diese Vorlesung ist als Einführung in die Kulturgeschichte des „langen“ 19. Jahrhunderts konzipiert (von der Französischen Revolution bis zum Ersten Weltkrieg). Zentrale Fakten der deutschen Geschichte werden in einen breiteren sozialpolitischen und kulturgeschichtlichen Kontext eingebettet, wobei Errungenschaften in Naturwissenschaften und Technik ebenso zur Sprache kommen wie Entwicklungen im Bereich der Künste, der Philosophie und der politischen Theorie.

Alexandra Rassidakis

3. Semester

DEU 301: Deutsche Sprache III (4 Std.)

Im Vordergrund steht die Beschäftigung mit geisteswissenschaftlichen journalistischen Texten, anhand derer die Produktion studienrelevanter Textsorten (Textzusammenfassung, Kommentar, Bericht, Erörterung) entwickelt und geübt wird. Im Bereich des mündlichen Ausdrucks werden Diskussionen zu aktuellen Themen geführt, wobei auch Videobeiträge und Hörtexte zum Einsatz kommen. Darüber hinaus ist die Präsentation von Kurzreferaten vorgesehen. Studierende, die regelmäßig am Unterricht teilnehmen, haben die Möglichkeit, den Kurs durch Zwischentests und Hausarbeiten zu bestehen.

Bewertung: Prüfung schriftlich und mündlich.

P. Berberoglu / J. Schiebel

LIN 302: Linguistik III (Morphologie - Syntax)

Diese Vorlesung vermittelt einen Überblick über die Morphologie und die Syntax des Deutschen. Sie bietet vielfältige Übungsmöglichkeiten für Segmentierung von Wörtern und ihre Klassifizierung nach Wortarten. Im Mittelpunkt steht die Beschreibung von Kompositions- und Derivationsmodellen deutscher Substantive, Adjektive und Verben. Dabei sollen unter anderem die Zusammenhänge zwischen Wörtern und Phrasenkategorien, der topologische Aufbau bei den drei Verbstellungstypen und die Stellungsfelder beschrieben werden.

Bewertung: Klausur.

A. Sioupi

DID 307: Didaktik II: Hörverstehen – Grammatik – Autonomes Lernen

Zunächst werden wir die theoretischen Grundlagen des Hörverstehens in einem handlungsorientierten Fremdsprachenunterricht erarbeiten. Darüber hinaus werden wir verschiedene Übungsmöglichkeiten zur Schulung des Hörverstehens kennen lernen. Im Mittelpunkt stehen dabei die Benennung der Ziele sowie die Vermittlung von Hörverstehensstrategien. Danach werden wir uns mit der Grammatikbehandlung befassen. Dazu werden diverse Aufgaben, die das autonome Lernen fördern, vorgestellt und diskutiert. Wichtig dabei sind das selbstentdeckende Lernen sowie die Vermittlung von Lernstrategien. Abschließend werden wir uns mit weiteren Strategien und Möglichkeiten zur Förderung der Lernerautonomie befassen.

Bewertung: schriftliche Prüfung (Klausur)

Evangelia Karagiannidou

LIT 304: Geschichte der deutschen Literatur III (20. Jahrhundert)

In dieser Vorlesung wird ein Überblick über die deutschsprachige Literatur etwa von 1900 bis zur Gegenwart gegeben, wobei die Literaturen der DDR, der Schweiz und Österreichs ebenso behandelt werden wie die multikulturellen Texte der letzten beiden Dekaden. Wir werden zentrale Begriffe wie zum Beispiel Impressionismus, Expressionismus oder Existentialismus klären und untersuchen, wie aus der Moderne die Postmoderne geworden ist.

Bewertung: Klausur.

(Da diese Veranstaltung durch die Kulturgeschichte II ergänzt wird, sollten unbedingt beide zusammen besucht werden!).

S. Delianidou

TRA 303: Einführung ins Übersetzen und Dolmetschen I

Einführung in die Übersetzungspraxis mit Betonung der intersprachlichen und interkulturellen Unterschiede sowie der kommunikativen Funktion der Übersetzung. Intensive Beschäftigung mit der für Übersetzer notwendigen Recherche und vertraut machen mit Wörterbüchern, Datenbanken, Internet und Paralleltextrn. Regelmäßige Übersetzung von Texten, Besprechung von Übersetzungsproblemen und ihren Lösungsansätzen.

Es wird dringend empfohlen, an den Vorlesungen regelmäßig und aktiv teilzunehmen sowie die Übersetzungsaufgaben stets vorzubereiten.

Bewertung: Schriftliche Prüfung.

A. Wiedenmayer

LIT 308: Kulturgeschichte II

Gegenstand des Seminars sind die wichtigsten Stationen in der Kulturgeschichte Deutschlands vom Ersten Weltkrieg bis zur Gegenwart. Wir werden uns unter anderem mit folgenden Themenfeldern befassen:

- Erster Weltkrieg in Literatur und bildender Kunst
- Die Goldenen Zwanziger Jahre
- Nationalsozialismus und Nachkriegszeit
- Von der Gründung der beiden Staaten Deutschlands bis zur Wiedervereinigung
- Oppositionelle Strömungen und alternative Kultur
- Kunst-, Film- und Musikszene

Der Kurs schließt mit einer Klausur ab.

Da diese Veranstaltung durch die Geschichte der Deutschen Literatur III ergänzt wird, wird dringend empfohlen, dass beide parallel besucht werden!

Eleni Georgopoulou

4. Semester

DEU 401: Deutsche Sprache IV (4 Std.)

Fortsetzung des Kurses vom Wintersemester.

Bewertung: wie Deutsche Sprache III.

P. Berberoglu / J. Schiebel

LIN 402: Linguistik IV: Semiotik – Semantik – Pragmatik: Am Beispiel der (sprachlichen) Kommunikation in der Schule

Ziel dieses Seminars ist es, das komplexe Phänomen der (sprachlichen) Kommunikation speziell im schulischen Kontext zu beleuchten. Wir konzentrieren uns dabei auf kleine Einheiten, die zur Produktion und Rezeption der (sprachlichen) Kommunikation beitragen, z.B. auf das (sprachliche) Zeichen, den Satz, den Sprechakt und beschäftigen uns kritisch mit den Grundlagen und Methoden der Semiotik, der Semantik und der Pragmatik. Die theoretischen Ausführungen werden anhand von Beispielen in der deutschen und griechischen Sprache veranschaulicht.

Bewertung: Teilnahme an einem Projekt oder/und Test oder/und schriftliche Abschlussklausur.

E. Butulussi

DID 407: Didaktik III: Methoden des FSU – Lehrwerkanalyse und -kritik

Um ein Lehrwerk für den Unterricht DaF analysieren und beurteilen zu können, muss man in der Lage sein, die Methode zu erkennen und zu beurteilen. Voraussetzung dafür ist die Kenntnis der gängigen methodischen Ansätze des Fremdsprachenunterrichts (FSU). Die Lehrveranstaltung bewegt sich daher um diese vier Schwerpunkte: Analyse und Kritik von Methoden des FSU sowie Lehrwerkanalyse und -kritik. Darüber hinaus erfolgt eine Auseinandersetzung mit dem Bereich Lernen/Lehren von Wortschatz als einen der Bereiche, die diese Analyse/Kritik betreffen.

Bewertung: Schriftliche Prüfung (Klausur)

Andromachi Sapiridou

LIT 409: Literaturtheorie

Was ist Literatur? Welche sind die literarischen Gattungen? Was ist die Literaturtheorie? Welche Literaturtheorien gibt es? Warum gibt es überhaupt Literaturtheorien? Was bedeutet für die Literaturwissenschaft Strukturalismus, Hermeneutik, Rezeptionstheorie, Semiotik, Psychoanalyse? Was bedeutet Text und Werk, Erzählstruktur und Erzählstrategie?

Bewertung: Test und Klausur.

J. Pangalos

LIT 410: Einführung in die Vergleichende Literaturwissenschaft

Historischer Überblick über die wesentlichen Stationen der Vergleichenden Literaturwissenschaft von ihren Anfängen im 19. Jh., wobei besonderer Wert auf die Darstellung der verschiedenen gegenwärtigen Theorierichtungen gelegt wird.

J. Ikonomou-Agorastou

TRA 403: Einführung ins Übersetzen und Dolmetschen II

Übersetzen von unterschiedlichen Texttypen, Besprechung von Übersetzungsproblemen und ihren Lösungsansätzen, intensive Beschäftigung mit der Stilistik. Einführung ins Dolmetschen, in repräsentative Übersetzungstheorien sowie in die Geschichte der Übersetzung.

Es wird dringend empfohlen, an den Vorlesungen regelmäßig und aktiv teilzunehmen sowie die Übersetzungsaufgaben stets vorzubereiten.

Bewertung: Schriftliche Prüfung.

A. Wiedenmayer

5. Semester

DEU 501: Wissenschaftliches Schreiben

In dem Seminar werden Wege von der diffusen Schreibidee zum überarbeiteten Text, vom Arbeitstitel zur fertigen Hausarbeit, vom unbefriedigenden Rohentwurf zum inhaltlich, sprachlich und stilistisch überzeugenden Text als Endprodukt aufgezeigt und gemeinsam besprochen.

Unter dem Einsatz von Techniken zum Recherchieren, Planen, Entwerfen und Strukturieren von wissenschaftlichen Texten sollen die Ziele, die eigenen schriftsprachlichen Kompetenzen zu verbessern und wissenschaftlich effektiv schreiben zu lernen erreicht werden.

Leistungsnachweis durch Klausur.

J. Wolfrum

7. Semester

DID 707 Didaktik IV: Unterrichtsbeobachtung und -planung – Microteaching (6 Std.)

Voraussetzung: Das Bestehen der Sprachprüfungen (I bis IV) im Grundstudium sowie die erfolgreiche Teilnahme an den Lehrveranstaltungen Didaktik I, II und III. Die Studierenden (STN) müssen sich für einen der drei parallelen Kurse eingeschrieben haben.

Kursform: In der 1. Semesterwoche als Blockseminar (5 Tage à 4 Stunden) und anschließend bis zum Semesterende einmal wöchentlich 4stündig.

Theorie und Übungen: Im ersten Teil werden zunächst die Prinzipien des FSU zusammengefasst. Dann erfolgt eine Einführung in die Bedingungs-, Sach- und Didaktische Analyse. Im Rahmen der Auseinandersetzung mit der fachrelevanten Literatur erarbeiten die STN in Arbeitsgruppen selbstständig Hausarbeiten zur Theorie, die im Kurs diskutiert werden. Außerdem erhalten sie die Gelegenheit zur Unterrichtsbeobachtung anhand von Videomitschnitten. Dieser Unterricht wird protokolliert und analysiert. Darüber hinaus planen die STN selbstständig Unterricht zur Vorbereitung auf das Microteaching.

Microteaching: Im zweiten Teil planen die Studierenden in Gruppen von 4-5 Personen eine Unterrichtseinheit und erstellen dazu eigene Übungen. Danach unterrichten sie die geplante Unterrichtseinheit in Form von Microteaching (MT). Die MT finden während des Seminars statt; dabei übernehmen 12 STN die Rolle der „Schüler“ und alle anderen sind „Beobachter“. Das Microteaching wird auf Video aufgezeichnet. Im Anschluss an das MT findet ein erstes Feedback statt, danach erfolgt das Vorspielen des Videomitschnitts, während dessen die STN ein Beobachtungsprotokoll ergänzen. Zum Abschluss findet eine zweite Diskussion (Feedback) statt.

Bewertung: Die Abschlussnote setzt sich wie folgt zusammen:

- Anwesenheit und aktive Teilnahme, inkl. Hausarbeiten zur Theorie (1/6 der Note)
- Microteaching (in Arbeitsgruppen) (2/6 der Note)
- schriftlicher Test zur Unterrichtsplanung zu Semesterende (2/6 der Note)
- schriftliche Arbeit (Bericht über den Verlauf des Seminars und des eigenen Microteachings) (ebenfalls in Arbeitsgruppen) (1/6 der Note)

Es muss in allen vier Teilbereichen mindestens die Note 5 erreicht werden.

(Weiteres unter Informationen zu Microteaching und Lehrpraktikum).

Katerina Vretta-Panidou

Charis-Olga Papadopoulou

Renate Sidiropoulou

8. Semester

DID 807: Didaktik V (Unterrichtsanalyse, Hospitations- und Lehrpraktikum) (6 Std.)

Voraussetzung: Erfolgreiche Teilnahme am Seminar Didaktik IV. Die Kurszusammensetzung ist dieselbe wie im 7. Semester. Einschreiben müssen sich nur Studierende (STN), die Didaktik IV in früheren Jahren absolviert haben. Auch im 8. Semester sind drei parallele Kurse geplant.

Kursform: In der 1. Semesterwoche als Blockseminar (5 Tage à 4 Stunden) und dann wieder einmal 4stündig am Semesterende nach dem 2monatigen Hospitations- und Lehrpraktikum.

Theorie und Übungen: Im ersten Teil werden wir uns mit der Unterrichtsanalyse anhand von Videomitschnitten befassen sowie mit weiteren relevanten Theorien. Bei der Beschäftigung mit der Unterrichtsanalyse und -planung erarbeiten und diskutieren die STN eigene Vorschläge zum Unterricht. Außerdem werden sie auf das Hospitations- und Lehrpraktikum vorbereitet.

Hospitations- und Lehrpraktikum: Im zweiten Teil hospitieren und unterrichten die STN unter Betreuung von erfahrenen Lehrkräften in „realen“ DaF-Klassen sowohl in einer öffentlichen als auch in einer privaten Schule. In kleinen Arbeitsgruppen analysieren sie die beobachteten Unterrichtsstunden. Dabei benutzen sie Kriterien der Unterrichtsbeobachtung, die im Blockseminar erarbeitet wurden. Abschließend planen sie in beiden Schulen eine eigene Unterrichtseinheit, die sie dann im Unterricht erproben. Ihre Erfahrungen aus dem Blockseminar und dem Praktikum dokumentieren sie in einem schriftlichen Bericht, in dem auch der eigene Lernprozess reflektiert wird.

Bewertung: Die Abschlussnote setzt sich wie folgt zusammen:

- Anwesenheit und aktive Teilnahme am Seminar (1/3 der Note)
- schriftlicher Bericht über den Seminarverlauf, die Hospitation und den Lehrversuch, sowie Reflexion über eigene Lernprozesse in Gruppenarbeit (2/3 der Note)

Es muss in beiden Teilbereichen mindestens die Note 5 erreicht werden.

(Weiteres unter Informationen zu Microteaching und Lehrpraktikum)

Katerina Vretta-Panidou

Charis-Olga Papadopoulou

Renate Sidiropoulou

SCHWERPUNKTFÄCHER

A. Schwerpunkt Linguistik und Didaktik

CODE	TITEL	DOZENT/IN	LEI	ECTS
WINTERSEMESTER				
	LIN: Syntax	Sioupi	3	7
	Spracherwerbsforschung	Schiebel	3	7
	Wortschatzarbeit	Singer	3	7
	DEU: Einführung in das Kreative Schreiben	Wolfrum	3	7
	LIN: Textlinguistik: Analyse von Texten	Katsaounis	3	7
	Theater-AG	Zachou	3	7
SOMMERSEMESTER				
	LIN: Soziolinguistik	Kiliari	3	7
	LIN: Deutsche Grammatik	Sioupi	3	7
	LIN: Verbklassen und Aspekt	Sioupi	3	7
	DID: Deutsch als Fremdsprache im Primarbereich	Sapiridou	3	7
	DEU: Kulturprägtheit beim Schreiben	Wolfrum	3	7
	DEU: „Grenzüberschreitungen: Von Schriftlichkeit zur Mündlichkeit. Poetry Slam im fremdsprachlichen Kontext“	Wolfrum	3	7
	Phonetik/Phonologie und Aussprachetraining	Schiebel	3	7
	Didaktik der Landeskunde	Schiebel	3	7
	DID: Didaktik der Mehrsprachigkeit: Alphabetisierung und die ersten Stunden im Tertiärsprachenunterricht	Karagiannidou	3	7
	Theater-AG	Zachou	3	7
	LIN: Europa und die Anderen: Sprache und Kultur vom Zeitalter der „Entdeckungen“ zum Kolonialismus	Trigonakis	3	7
	LIN: Semantik und Mentales Lexikon	Katsaounis	3	7

WINTERSEMESTER 2010-11

LIN: Syntax

Dieses Seminar soll am Beispiel des Deutschen – auch im Vergleich zu anderen germanischen Sprachen – und des Griechischen, die in der Pflichtfachveranstaltung Linguistik III eingeführten Inhalte vertiefen. Unter anderem werden wir betrachten: (i) das Verhältnis von Grammatikalität und Akzeptabilität, (ii) die lexikalischen, die phrasalen und die funktionalen Kategorien, (iii) das X'-Schema, (v) die Transformationsregeln, (vi) Verb-Zweit-Phänomene im Deutschen und vieles mehr.

Leistungsnachweis: Neben der regelmäßigen und aktiven Teilnahme am Seminar, das erfolgreiche Präsentieren eines Kurzreferats mit ausführlichem Handout und das Bestehen zweier begleitenden Tests im Laufe des Seminars.

A. Sioupi

Spracherwerbsforschung

Diese Veranstaltung behandelt die Grundlagen der Erst- und Zweitspracherwerbsforschung.

Regelmaessige Teilnahme, 2 Stundenprotokolle, Klausur

J. Schiebel

Wortschatzarbeit

In diesem Seminar werden die Studierenden Techniken und Hilfsmittel kennenlernen und erproben, die dabei helfen können, den deutschen Wortschatz zu erschließen, zu erweitern und zu festigen. Es wird dabei um verschiedene Arten des Alltags- und Spezialwortschatzes gehen, sowie idiomatische Wendungen und feste Verbindungen. Darüber hinaus werden wir uns auch mit einigen typischen Interferenzfehlern beschäftigen, die bei griechischen Lernern häufig auftreten.

Die Studierenden sollen darüber hinaus verschiedene didaktische Herangehensweisen ans Wortschatzlernen und Mnemotechniken ausprobieren und analysieren sowie einige Lehrwerke im Hinblick auf die Bearbeitung des Wortschatzes näher untersuchen. Voraussetzung für die erfolgreiche Teilnahme ist die regelmäßige und aktive Mitarbeit, die Präsentation eines Kurzreferats sowie das Bestehen des Abschlußtests.

Unterrichtssprache ist Deutsch. Erwünscht ist die Teilnahme ab 5. Semester.

G. Singer

DEU: Einführung in das Kreative Schreiben

In diesem Einführungsseminar werden die wichtigsten Techniken des Kreativen Schreibens vermittelt. Die SeminarteilnehmerInnen werden sowohl zum Schreiben und zur Reflexion über den eigenen Schreibprozess als auch zur kollektiven wie individuellen Überarbeitung ihrer Texte angeleitet.

Leistungsnachweis: Aktive (regelmäßige) Teilnahme, Textproduktion, Überarbeitung der Texte und Reflexion über den eigenen Schreibprozess (Hausarbeit).

Maximal 20 KursteilnehmerInnen!

J. Wolfrum

LIN: Textlinguistik: Analyse von Texten

Was macht einen Text zu einem Text? Um diese übergeordnete Frage zu beantworten wird zunächst definiert was ein Text ist und woraus sich Texte zusammensetzen. Das Seminar befasst sich mit zentralen textlinguistischen Ansätzen. Es werden u.a. die Textstruktur und –funktion analysiert aber auch verschiedene Textsorten. Die theoretischen Modelle werden anhand diverser Textbeispiele verdeutlicht.

Leistungsnachweis: Regelmäßige und aktive Teilnahme am Seminar, Referat (inkl. Handout) und schriftliche Hausarbeit.

N. Katsaounis

Theater-AG

Am Anfang beschäftigen wir uns mit Theaterübungen, Improvisationen, u.ä. und anschließend wird ein Theaterstück eines deutschsprachigen Schriftstellers gewählt, welches aufgeführt wird. Unbedingte Voraussetzung: Anwesenheit während beider Semester; die Anwesenheitsstunden vermehren sich nach Januar.

Aufführung am Ende des Sommersemesters (6 LEI insgesamt)

K. Zachou

SOMMERSEMESTER 2011

LIN: Soziolinguistik

Im Mittelpunkt des Seminars steht zunächst ein Überblick über grundsätzliche Begriffe, Fragestellungen und Methoden der Soziolinguistik. Ausgehend von der Diskussion soziolinguistischer Schwerpunktsetzung werden verschiedene soziolinguistische Richtungen im jeweiligen gesellschaftspolitischen und theoretischen Rahmen dargestellt. Im Mittelpunkt der Diskussion stehen sprachliche und außersprachliche Parameter, welche die Variation in der Sprache determinieren.

Leistungsnachweis durch regelmäßige und aktive Teilnahme, Kurzreferate und Abgabe einer schriftlichen Hausarbeit.

Teilnehmerzahl: begrenzt (max. 20)

A. Kiliari

LIN: Deutsche Grammatik

Das Seminar behandelt ausgewählte Themen der deutschen Syntax. Gegenstände sind das Lexikon und die Lexikoneinträge, die Argumentstruktur, das Theta-Kriterium, die syntaktischen Funktionen und vieles mehr.

Leistungsnachweis: neben der regelmäßigen und aktiven Teilnahme, das Bestehen zweier seminarbegleitender Tests und die Abgabe von Hausaufgaben (nähere Angaben zu Seminarbeginn).

A. Sioupi

LIN: Verbklassen und Aspekt

Das Seminar beschäftigt sich mit Grundzügen der Semantik der Kategorien des deutschen Verbs. Verbklassen, Verbalalternationen, aspektuelle Eigenschaften von Verben und die semantische Argumentstruktur bilden die Schwerpunkte des Seminars. Im Laufe des Seminars werden wir uns einigen ausgewählten Verbgruppen des Deutschen zuwenden.

Leistungsnachweis: Hausaufgaben (setzen Lektüre voraus), erfolgreiche Präsentation eines Artikels mit ausführlichem Handout und das Bestehen eines abschließenden Tests.

A. Sioupi

DID: Deutsch als Fremdsprache im Primarbereich

Seit 2006 wird in Griechenland das Fach Deutsch als Fremdsprache (DaF) auch an den öffentlichen Schulen des Primarbereichs (also bei zehn- bis elfjährigen Kindern) als 2. Fremdsprache angeboten.

Kinder sind keine „kleinen Erwachsenen“. Es gelten für sie andere, besondere Regeln, was das Lernen allgemein und spezieller das Erlernen einer Fremdsprache angeht. Es stellen sich also die Fragen:

- Wie lernt der Mensch – wie lernen Kinder überhaupt?
- Wie lernen Kinder eine Fremdsprache bzw. die 2. Fremdsprache?
- Welche Prinzipien sollten im Unterricht beachtet werden, damit Kindern das Erlernen einer Fremdsprache leichter fällt?
- Wie sollte ein Lehrwerk gestaltet werden, in dem diese Prinzipien Berücksichtigung finden?

Diese und ähnliche Fragen werden in unserem Kurs erarbeitet. Die Teilnehmer sollen am Ende des Kurses Kenntnisse in den oben erwähnten Bereichen erworben haben und in der Lage sein, Unterrichtsmaterialien danach zu analysieren, inwieweit sie die zur Zeit geltenden Prinzipien für effizienten Unterricht bei 10-11jährigen Kindern berücksichtigen.

Von den Teilnehmern wird erwartet, dass sie

- die empfohlene Literatur studieren und die Hausaufgaben während des Kurses bearbeiten.
- ein Lehrwerk bzw. Unterrichtsmaterialien für DaF im Primarbereich analysieren und ihre Analyse sowohl im Kurs vortragen, als auch in einem schriftlichen Bericht festhalten.
- einen kurzen Test am Ende des Semesters schreiben.

A. Sapiridou

DEU: Kulturgeprägtheit beim Schreiben

In diesem Seminar wird die Kulturgeprägtheit von Schreiben untersucht. An Hand von Texten Schreibender mit unterschiedlichen Muttersprachen werden Analysen angestellt, welche die kulturellen Einflüsse auf den Schreibprozess aufzeigen.

Es soll jedoch nicht nur auf die Kulturspezifität von Texten aufmerksam gemacht werden, sondern auch für das - von Schreibtraditionen und Kultur geprägte - eigene Schreiben in der Fremdsprache sensibilisiert werden und dem Ziel „korrekte fremdsprachliche Texte“ zu produzieren näher gekommen werden.

Leistungsnachweis: Aktive (regelmäßige) Teilnahme, Referate, Textproduktion (Hausarbeit).

Maximal 25 KursteilnehmerInnen!

J. Wolfrum

DEU: „Grenzüberschreitungen: Von Schriftlichkeit zur Mündlichkeit. Poetry Slam im fremdsprachlichen Kontext“

Im Mittelpunkt dieses Seminars steht Slam Poetry, die an Hand von verschiedenen Texten analysiert wird. Die Analyseergebnisse und Kenntnisse über Poetry Slam weltweit sollen anschließend zur Produktion von eigener Slam Poetry sowie zur Veranstaltung eines Poetry Slam Wettbewerbs führen. Reflektierend wird zudem über die Chancen von Poetry Slam für den Fremdsprachenunterricht diskutiert.

Leistungsnachweis: Aktive (regelmäßige) Teilnahme, Textproduktion, Teilnahme am Wettbewerb (Hausarbeit).

(Hausarbeit).

Maximal 25 KursteilnehmerInnen!

J. Wolfrum

Phonetik/Phonologie und Aussprachetraining

Diese Veranstaltung der Phonetik widmet sich aktuellen empirischen Forschungen aus allen Bereichen der Phonetik/Phonologie. Seminar begleitend wird individuelles Aussprachetraining angeboten.

Teilnahmevoraussetzung ist der Besuch des Linguistik II Seminars.

Bewertung: regelmäßige Teilnahme, Referat, Klausur.

J. Schiebel

Didaktik der Landeskunde

Verschiedene Konzepte der Landeskundevermittlung werden vorgestellt und anhand unterschiedlicher Themenbereiche (Kultur, Geschichte, Literatur, Musik ...) ausprobiert und diskutiert.

Bewertung: regelmäßige Teilnahme, Referat, Klausur.

J. Schiebel

DID: Didaktik der Mehrsprachigkeit: Alphabetisierung und die ersten Stunden im Tertiärsprachenunterricht

Theorie und Übungen: Für die meisten KursteilnehmerInnen (TN) ist Deutsch nicht ihre 1. Fremdsprache. Sie haben schon eigene Lernerfahrungen aus dem Erwerb einer anderen FS. Kenntnisse, Kompetenzen und Strategien, die sie beim Erlernen der Muttersprache und der 1. FS erworben haben, sollten im Tertiärsprachenunterricht berücksichtigt werden. Die Entwicklung von Bewusstheit über ihre Kompetenzen sowie weitere Möglichkeiten, um den Alphabetisierungsprozess und die ersten Unterrichtsstunden interessant und effektiv zu gestalten, stehen im Mittelpunkt des Seminars.

Microteaching: Im zweiten Teil planen die StudentInnen (max. 25) in Arbeitsgruppen den Anfangsunterricht für diverse Altersgruppen und führen ihn in Form von Microteaching durch.

Schriftliche Arbeit: Am Ende des Semesters legen die StudentInnen (in Arbeitsgruppen) eine schriftliche Arbeit vor. In der Arbeit wird das eigene Microteaching beschrieben und die einzelnen vorgenommenen Schritte begründet; darüber hinaus sollte die Arbeit eine Reflexion über ihre Erkenntnisse und den eigenen Lernprozess während des gesamten Seminars beinhalten.

Bewertung: Die Abschlussnote setzt sich wie folgt zusammen:

- Anwesenheit und aktive Teilnahme am Seminar sowie Microteaching (½ der Note)
- schriftliche Arbeit der Arbeitsgruppe am Semesterende (½ der Note)

Es muss in beiden Teilbereichen mindestens die Note 5 erreicht werden.

Evangelia Karagiannidou

Theater-AG

Am Anfang beschäftigen wir uns mit Theaterübungen, Improvisationen, u.ä. und anschließend wird ein Theaterstück eines deutschsprachigen Schriftstellers gewählt, welches aufgeführt wird. Unbedingte Voraussetzung: Anwesenheit während beider Semester; die Anwesenheitsstunden vermehren sich nach Januar.

Aufführung am Ende des Sommersemesters (6 LEI insgesamt)

K. Zachou

LIN: Europa und die Anderen: Sprache und Kultur vom Zeitalter der „Entdeckungen“ zum Kolonialismus

Im Mittelpunkt des Seminars steht das Verhältnis der europäischen Völker zu den Bewohnern Asiens, Amerikas und Afrikas etwa zwischen dem ausgehenden Mittelalter und der Mitte des 20. Jahrhunderts in Bezug auf Sprache und Kultur. Anhand von Dokumenten und fiktionalen Texten soll untersucht werden, wie „das Fremde“ von unterschiedlichen Standpunkten jeweils wahrgenommen wurde, wobei die SeminarteilnehmerInnen den Schwerpunkt in der ersten Sitzung selbst festlegen können.

Referat und schriftliche Hausarbeit.

E. Sturm-Trigonakis

LIN: Semantik und Mentales Lexikon

Das Seminar setzt sich mit zentralen Fragen der Semantik auseinander und mit theoretischen Modellen zum Mentalen Lexikon. Es werden besonders grundlegende Ansätze der Wortsemantik, Semantische Relationen zwischen Wörtern und Semantische Netze analysiert.

Leistungsnachweis: Regelmäßige und aktive Teilnahme am Seminar, Referat (inkl. Handout) und Abschlussklausur.

N. Katsaounis

B. Schwerpunkt Literatur- und Kulturwissenschaft

CODE	TITEL	DOZENT/IN	LEI	ECTS
WINTERSEMESTER				
	LIT: Literaturtheorie: Narrative Strategien im zeitgenössischen Kriminalroman	Trigonakis	3	7
	LIT: Kulturwissenschaften: Der kritische Blick des Melancholikers	Rassidakis	3	7
	LIT: Literaturtheorien in der Praxis: Die „Neue Frau“ in der Literatur der Weimarer Republik	Delianidou	3	7
	LIT: Autor: Bertolt Brecht: Drama und Theorie	Georgopoulou	3	7
	LIT: Grenzübergänge in der deutschen Literatur	Zachou	3	7
	Theater-AG	Zachou	3	7
	LIT: Epochen, Gattungen, Strömungen: Epische Kurzformen und Gattungen.	Nikolaidou-Balta	3	7
	TRA: Theorie und Praxis des Übersetzens: Übersetzung von Literarischen Texten: Anna Seghers im Exil	Nikolaidou-Balta	3	7
	TRA: Theorie und Praxis des Übersetzens: Übersetzung von Texten mit ausgeprägten deutschen Kulturspezifika	Wiedenmayer	3	7
	LIT: Kinderliteratur der Romantik	Pangalos	3	7
	Die Erzählungen Thomas Manns	Pangalos	3	7
SOMMERSEMESTER				
	LIT: Kulturwissenschaften: Der Topos des Übergangs in Film und Literatur	Georgopoulou	3	7
	LIT: Theorie: Kulturwissenschaften: Eine Einführung	Georgopoulou	3	7
	LIT: Autor: Gerhart Hauptmann: Die soziale Frage im Naturalismus	Delianidou	3	7
	LIT: Epochen, Gattungen, Strömungen: Prosa des Expressionismus	Delianidou	3	7
	TRA: Theorie und Praxis des Übersetzens: Literaturübersetzung. Übersetzung literarischer Kurzformen.	Nikolaidou-Balta	3	7
	TRA: Theorie und Praxis des Übersetzens: Untertitelung deutscher Filme	Wiedenmayer	3	7
	Theater-AG	Zachou	3	7
	LIT: Kulturwissenschaft: Europa und die Anderen: Vom Zeitalter der „Entdeckungen“ zum Kolonialismus	Trigonakis	3	7
	LIT: Kulturwissenschaft: Die Poetik der Österreichkritik in der österreichischen Literatur nach dem Zweiten Weltkrieg	Trigonakis	3	7
	LIT: Vergleichende Literaturwissenschaft: Dystopien in Literatur und Film	Rassidakis	3	7
	Erich Kästner	Pangalos	3	7

WINTERSEMESTER 2010-11

LIT: Literaturtheorie: Narrative Strategien im zeitgenössischen Kriminalroman

Am Beispiel von Kriminalromanen aus aller Welt werden Fragen literarischer Inszenierung von Wirklichkeit erörtert, zum Beispiel, wie fiktive Räume und Personen geschaffen oder politische und ideologische Kontexte der Realität narrativ verarbeitet werden. Des Weiteren stehen Überlegungen zum Genre im Vordergrund, vor allem das ästhetische Spiel zwischen Gattungskonventionen und deren Verletzung. Da die Mehrheit der Romane aus nicht-europäischen Ländern stammt (Südafrika, Angola, China etc.), werden wir uns auch mit der Klärung der Beobachterposition und der Rezeption zu beschäftigen haben. Eine Liste der in der Bibliothek vorhandenen Primärliteratur wird ab September im Internet veröffentlicht; vor Beginn des Seminars sollten ein bis zwei Romane gelesen worden sein!

Bewertung: Referat und schriftliche Interpretation.

E. Sturm - Trigonakis

LIT: Kulturwissenschaften: Der kritische Blick des Melancholikers

Neben der Vorstellung der Melancholie als Krankheit, Sünde, oder Zeichen von Genialität besteht im abendländischem Denken die Ansicht, dass Melancholie zu Klarsicht führt und der Melancholiker demnach derjenige ist, der in der Lage ist, der Gesellschaft den Spiegel vorzuhalten. Das Seminar wird sich diesen Aspekt der Melancholietradition widmen, die

Voraussetzungen und die Rhetorik des desillusionierenden und kritischen Melancholikers untersuchen, sowie dessen Anwendung als Textstrategie in literarischen Texten des 19en und 20en Jahrhunderts.

A. Rassidakis

LIT: Literaturtheorien in der Praxis: Die „Neue Frau“ in der Literatur der Weimarer Republik

In diesem Seminar werden Texte des Endes der Weimarer Republik behandelt, in denen die Protagonistinnen Vorbilder für eine neue Generation von Frauen sind und dem Modetypus der „Neuen Frau“ („femme nouvelle“) entsprechen. Diese Frauen haben ein neues Aussehen, wirken selbstbewusst und emanzipiert und bestehen auf das Recht der vorehelichen Liebesbeziehung. Sind sie jedoch wirklich auch in Bezug auf ihre Geschlechterrollen und Geschlechterbeziehungen so modern wie sie vorgeben? Als Textgrundlage dienen: Irmgard Keun Das kunstseidene Mädchen (1932), Gilgi, eine von uns (1931), Marieluise Fleißer Mehltreisende Frieda Geier (1931), Mascha Kaléko Mädchen an der Schreibmaschine (Erzählung aus: Kleines Lesebuch für Große) (1934) und Gabriele Tergit Käsebier erobert den Kurfürstendamm (1931).

Leistungsnachweis: regelmäßige und aktive Teilnahme am Seminar, Referat und schriftliche Hausarbeit.

S. Delianidou

LIT: Autor: Bertolt Brecht: Drama und Theorie

In diesem Seminar steht das dramatische Werk Brechts im Vordergrund. Unterschiedliche Phasen seiner Literaturproduktion sollen aufgezeigt werden. Dabei werden sowohl seine Dramentheorie vorgestellt, als auch ausgewählte Werke interpretiert: Der gute Mensch von Sezuan, Leben des Galilei, Der Ja-Sager und der Nein-Sager, Mutter Courage und ihre Kinder.

Leistungsnachweis: ein Kurzreferat und eine schriftliche Hausarbeit.

El. Georgopoulou

LIT: Grenzübergänge in der deutschen Literatur

Wie wird die Veränderung der Grenze in der deutschen Literatur behandelt? Die Vereinigung Deutschlands brachte eine ganze Reihe von Veränderungen der Lebensgewohnheiten besonders seitens der Ostdeutschen mit sich. In den Geschichten reagiert man mit Wut, mit Angst, aber auch mit Hoffnung auf die neue Situation. Wie geht man mit der Tatsache der neuen Ordnung der Literatur um? Wie nah zueinander stehen - 20 Jahre nach dem Mauerfall - die Ost- und die Westdeutschen?

Bibliographie wird den Teilnehmern des Seminars am Anfang des Semesters bekanntgegeben.

Bewertung: Referat und Hausarbeit.

K. Zachou

Theater-AG

Am Anfang beschäftigen wir uns mit Theaterübungen, Improvisationen, u.ä. und anschließend wird ein Theaterstück eines deutschsprachigen Schriftstellers gewählt, welches aufgeführt wird. Unbedingte Voraussetzung: Anwesenheit während beider Semester; die Anwesenheitsstunden vermehren sich nach Januar.

Aufführung am Ende des Sommersemesters (6 LEI insgesamt)

K. Zachou

LIT: Epochen, Gattungen, Strömungen: Epische Kurzformen und Gattungen.

In diesem Seminar werden die epischen Kurzformen und Gattungen behandelt. Anhand von ausgewählten Texten werden die Merkmale der verschiedenen Formen und Gattungen der Epik dargestellt sowie ihre Funktion im literarischen Gefüge.

Leistungsnachweis durch aktive Teilnahme am Unterricht, mündliches Kurzreferat sowie eine schriftliche Hausarbeit.

Begrenzte Teilnahmezahl: 30 Studierende.

D. Nikolaidou-Balta

TRA: Theorie und Praxis des Übersetzens: Übersetzung von Literarischen Texten: Anna Seghers im Exil

In diesem Seminar werden Texte übersetzt, die Anna Seghers im Exil, in Mexiko, geschrieben hat. Anhand von ausgewählten Erzählungen, die die Erlebnisse der Schriftstellerin reflektieren, werden Übersetzungsstrategien analysiert und herausgearbeitet.

Leistungsnachweis durch aktive Teilnahme am Unterricht durch Hausarbeiten und durch Schlussprüfung.

Begrenzte Teilnahmezahl: 20 Studierende.

D. Nikolaidou – Balta

TRA: Theorie und Praxis des Übersetzens: Übersetzung von Texten mit ausgeprägten deutschen Kulturspezifika

Im Seminar werden essayistische und politische Texte mit ausgeprägten deutschen Kulturspezifika übersetzt. Dabei wird einerseits auf die Recherche in Datenbanken, Paralleltextrn u.ä. und andererseits auf die Wiedergabe von Kulturspezifika eingegangen. Voraussetzung: sehr gute Sprachkenntnisse im Griechischen und Deutschen sowie Computer- und Internetkenntnisse.

Bewertung: Regelmäßige Anwesenheit und aktive Teilnahme am Seminar, schriftliche Prüfung.

Max. Teilnehmerzahl: 25 Personen, da der Unterricht im Computerraum der Fakultät stattfindet.

Anthi Wiedenmayer

LIT: Kinderliteratur der Romantik

Die Epoche der Romantik ist literaturgeschichtlich sehr interessant und fruchtbar- auch was den Bereich der Kinderliteratur betrifft. Die Aufwertung der Kindheit, (die sich in der Frühphase unter anderem im Konzept vom „göttlichen Kind“ manifestiert und die mit einer Abkehr von den „didaktischen“ Bestrebungen der Aufklärung einhergeht), zieht als Konsequenz mit sich, dass dem Kinde „schwierige“ literarische Strukturen und Inhalte zugemutet werden- eine Auffassung die zur Auflockerung, gar Verwischung, der Grenzen zwischen Kinder- und Allgemeinliteratur führt. Mit dem heutigen theoretischen Instrumentarium wird dieses Phänomen als „Doppeladressiertheit“, „Doppelsinnigkeit“ oder „cross-writing“ umschrieben und bezeichnet zwar eine epochenübergreifende Traditionslinie in der KJL, gewinnt jedoch besonders an Bedeutung in der zur Untersuchung stehenden Periode. Darüber hinaus entstehen während der Romantik einige wichtige „Hypertexte“, wie z.B. die Grimmschen Märchen oder E.T.A Hoffmanns „Das fremde Kind“; es handelt sich um Werke, deren deutliche Spuren in der KJL (und nicht nur) bis in den heutigen Tag hinein anzutreffen sind.

Ziel des Seminars ist es einen Überblick über die Epoche zu vermitteln, die Teilnehmenden mit ihren wichtigsten Texten vertraut zu machen und sie anzuregen sich mit einigen relevanten theoretischen und literaturgeschichtlichen Fragen der heutigen Forschung auseinanderzusetzen.

Leistungsnachweis: regelmäßige und aktive Teilnahme, Referat und schriftliche Hausarbeit.

Begrenzte Teilnehmerzahl (max. 25 StudentInnen)

Jannis Pangalos

Die Erzählungen Thomas Manns

Thomas Mann- ein Zauberer der Erzählkunst, nicht nur im Bereich des Romans, sondern auch was die „kleine Form“ betrifft. Neben seinen großen Werken hat der Schriftsteller auch zahlreiche Erzählungen und Novellen verfasst, von denen einige als Meisterstücke der Weltliteratur gelten- man denke nur an Tonio Kröger oder an Tod in Venedig. Ziel des Seminars ist es, einen Überblick über dieses Werk zu vermitteln, die wichtigsten Erzählungen und Novellen Manns zu analysieren und, nicht zuletzt, eine allgemeine Einführung in die epischen Kurzformen anzubieten.

Leistungsnachweis: regelmäßige und aktive Teilnahme am Seminar, Referat und schriftliche Hausarbeit.

Jannis Pangalos

SOMMERSEMESTER 2011

LIT: Kulturwissenschaften: Der Topos des Übergangs in Film und Literatur

In diesem Seminar geht es um den Topos des Übergangs in Film und Literatur im deutschsprachigen Raum. Theoretischen Rahmen liefert dabei das Hauptwerk des französischen Ethnologen Arnold van Gennep Übergangsriten. Untersucht werden unter anderem: Filme: Good Bye, Lenin; Im Juli (Fatih Akin). Literatur: Thomas Mann, Tod in Venedig; Hermann Hesse, Demian; Heinrich Böll; Wanderer kommst du nach Spa...

Leistungsnachweis: ein mündliches Kurzreferat sowie eine schriftliche Hausarbeit.

Eleni Georgopoulou

LIT: Theorie: Kulturwissenschaften: Eine Einführung

Ziel des Seminars ist es, eine Einführung in die Kulturwissenschaft zu leisten. Dabei soll sowohl eine diachrone Ebene im Seminar erarbeitet werden, indem die klassischen Basistexte erörtert werden, als auch eine synchrone Ebene, wobei die unterschiedlichen Konzepte der Kulturwissenschaften vorgestellt werden.

Leistungsnachweis: regelmäßige Hausaufgaben, die auch im Plenum vorgestellt werden, und eine Abschlussklausur.

Eleni Georgopoulou

LIT: Autor: Gerhart Hauptmann: Die soziale Frage im Naturalismus

Europäische Krise, soziale Frage und Gesellschaftskritik sind keine spezifischen Phänomene des 21. Jahrhunderts. Gesellschaftsfragen wie Armut, Alkoholismus, Probleme des Proletariats, das Hässliche, Kranke und Perverse – diese und andere Themen behandelt bereits der Naturalismus (1880-1900), die erste Generation der literarischen Moderne. Gerhart Hauptmanns soziale Dramen Vor Sonnenaufgang (1889), Die Weber (1892), Der Biberpelz (1893), Rose Bernd (1903) und Die Ratten (1911) dienen neben der „Traumdichtung“ Hanneles Himmelfahrt (1897) und das „Glashüttenmärchen“ Und Pippa tanzt (1906) als Untersuchungsgegenstand und demonstrieren, wie die literarische Milieustudie mit Poesie, Traum und Märchen verbunden werden kann.

Bewertung: regelmäßige und aktive Teilnahme am Seminar, Referat und schriftliche Hausarbeit.

S. Delianidou

LIT: Epochen, Gattungen, Strömungen: Prosa des Expressionismus

Wie vielschichtig und vielgestaltig z.B. die Themen, Motive und ästhetischen Stilmittel des Expressionismus (ca. 1910-1925) – der zweiten Generation der literarischen Moderne – sind, demonstrieren die Prosawerke, die dieses Seminar untersuchen wird: Gottfried Benn Rönne-Novellen (Gehirne (1914), Die Eroberung (1915)), Alfred Döblin Die Ermordung einer Butterblume (1910), Georg Heym Der Dieb. Ein Novellenbuch (1913) (Der fünfte Oktober (1911), Der Irre (1911)), Franz Kafka Das Urteil (1913), Die Verwandlung (1912), Ein Bericht für eine Akademie (1917), Alfred Döblin Die drei Sprünge des Wang-lun. Chinesischer Roman (1915), Berlin Alexanderplatz (1929).

Bewertung: regelmäßige und aktive Teilnahme am Seminar, Referat und schriftliche Hausarbeit.

S. Delianidou

TRA: Theorie und Praxis des Übersetzens: Literaturübersetzung. Übersetzung literarischer Kurzformen.

In diesem Semester werden wir uns mit der Übersetzung von epischen Kurzformen anhand von Texten verschiedener Autoren des 19. und 20. Jahrhunderts befassen. Die Texte werden besprochen und in unsere Sprache übertragen. Ausserdem, werden Übersetzungsstrategien herausgearbeitet.

Leistungsnachweis durch aktive Teilnahme am Unterricht, durch Hausarbeiten und durch Schlussprüfung.

Maximale Teilnehmerzahl: 20

D. Nikolaidou-Balta

TRA: Theorie und Praxis des Übersetzens: Untertitelung deutscher Filme

Gegenstand des Seminars ist die Untertitelung deutscher in Griechenland noch nicht aufgeführter Filme. Die StudentInnen transkribieren die Dialoge und übersetzen sie ins Griechische. Anschließend folgt das Spotting des übersetzten Textes und die Untertitelung des Films. Der untertitelte Film wird zunächst in den Klassen zur gemeinsamen Korrektur und dann im KinoKlub der Abteilung vorgeführt. Bewertung: Anwesenheit und aktive Teilnahme am Seminar sowie Abgabe einer schriftlichen Hausarbeit und des untertitelten Films.

Das Seminar richtet sich an StudentInnen ab dem 6. Semester mit sehr guten Kenntnissen der deutschen und griechischen Sprache und Computerkenntnissen.

Anthi Wiedenmayer

Theater-AG

Am Anfang beschäftigen wir uns mit Theaterübungen, Improvisationen, u.ä. und anschließend wird ein Theaterstück eines deutschsprachigen Schriftstellers gewählt, welches aufgeführt wird. Unbedingte Voraussetzung: Anwesenheit während beider Semester; die Anwesenheitsstunden vermehren sich nach Januar.

Aufführung am Ende des Sommersemesters (6 LEI insgesamt)

K. Zachou

LIT: Kulturwissenschaft: Europa und die Anderen: Vom Zeitalter der „Entdeckungen“ zum Kolonialismus

Im Mittelpunkt des Seminars steht das Verhältnis der europäischen Völker zu den Bewohnern Asiens, Amerikas und Afrikas etwa zwischen dem ausgehenden Mittelalter und der Mitte des 20. Jahrhunderts. Anhand von Dokumenten und fiktionalen Texten soll untersucht werden, wie „das Fremde“ von unterschiedlichen Standpunkten jeweils wahrgenommen wurde, wobei die SeminarteilnehmerInnen den Schwerpunkt in der ersten Sitzung selbst festlegen können.

Bewertung: Referat und schriftliche Hausarbeit.

E. Sturm – Trigonakis

LIT: Kulturwissenschaft: Die Poetik der Österreichkritik in der österreichischen Literatur nach dem Zweiten Weltkrieg

Die österreichische Literatur zeichnet sich aus durch einen besonders heimatkritischen Diskurs, der sich gegen die fehlende Aufarbeitung der Nazi-Vergangenheit, das Proporzsystem, die Sozialpartnerschaft und den Reformstau bis weit in die 80er Jahre wendet. Gerade dadurch gewinnt die österreichische Literatur ihr spezifisches Profil, durch das sie sich von Schweizer und deutschen Texten abgrenzen lässt. Im Seminar begeben wir uns in den Werken von Thomas Bernhard, Peter Turrini oder Josef Haslinger auf die Spuren der Austriazität und untersuchen, wie sich die von oben verordnete Identität der Alpenrepublik in eine Rhetorik des Desillusionismus, der Satire und der Übertreibung übersetzt. Eine Liste der in der Bibliothek vorhandenen Primärliteratur wird ab Februar im Internet veröffentlicht; vor Beginn des Seminars sollten ein bis zwei Romane gelesen worden sein!

Bewertung: Referat und schriftliche Hausarbeit.

E. Sturm – Trigonakis

LIT: Vergleichende Literaturwissenschaft: Dystopien in Literatur und Film

Seit der Antike entwerfen Philosophen und Dichter alternative Gesellschaftsordnungen, deren irrealer Charakter in der Bezeichnung u-topie zum Ausdruck kommt. Seit dem 20. Jahrhundert weisen derartige Visionen in zunehmendem Maße Albtraumcharakter auf. Die zentralen Merkmale der Utopie kommen auch in diesen Anti-utopien oder Dystopien zum tragen, allerdings mit negativem Vorzeichen. Es werden gesellschaftliche Entwürfe beschrieben, die streng organisiert und durch eine alles bestimmende Ideologie gekennzeichnet sind, die sich oftmals in dem besonderen Sprachgebrauch manifestiert. Hinter dem auf dem ersten Blick ideal anmutenden Konzept verbirgt sich eine Machtstruktur, die auf Ausbeutung und Unterdrückung basiert. Das Seminar soll dystopische Konzepte in Literatur und Film untersuchen und sie auf ihr kritisches Potential hin befragen, wobei ins besondere auf die Rolle der Technologie bzw. Natur eingegangen werden soll. Untersucht werden unter anderem Texte von George Orwell, Margaret Atwood, Philip K. Dick, Michel Faber, Franz Hohler und Filme wie Metropolis von Fritz Lang, Fahrenheit 451 von François Truffaut, Gattaca von Andrew Niccol und Code 46 von Michael Winterbottom.

Alexandra Rassidakis

Erich Kästner

Zweifelsohne handelt es sich um den prominentesten deutschsprachigen Kinderbuchautor: Emil und die Detektive, Pünktchen und Anton, Das fliegende Klassenzimmer usw. gelten heute noch als unübertreffliche Klassiker der KJL, ihre Übersetzungen liegen in vielen Sprachen vor und sie werden noch immer verlegt und verfilmt. Bemerkenswert ist auch dass die Schaffensphase von Kästner einen turbulenten Epochenwandel umfasst: von der Weimarer Republik, über die Zeit des Nationalsozialismus, bis zur Nachkriegszeit. Hauptanliegen des Seminars ist es also einen Überblick über sein Werk in den verschiedenen Schaffensperioden zu vermitteln. Darüber hinaus werden uns folgende speziellere Fragen beschäftigen: Kästner als „cross-writer“ (die Verschränkung seines kinderliterarischen Werks mit seinen- ebenfalls bedeutenden aber nicht kanonisierten- erwachsenliterarischen Texten), Kästner intermedial (Verfilmungen seiner Bücher), Kästner in komparatistischem Kontext (Übersetzungen, seine Einflüsse auf nicht- deutschsprachige Kinderbücher usw.).

Leistungsnachweis: regelmäßige und aktive Teilnahme am Seminar, Referat und schriftliche Hausarbeit.

Begrenzte Teilnehmerzahl (max. 25 StudentInnen).

Jannis Pangalos

Freie Wahlfächer

CODE	TITEL	DOZENTIN	LEI	ECTS
WINTERSEMESTER				
EP	PAE: Spezielle Themen der Pädagogik: deutsches und griechisches pädagogisches Denken	Antoniou	3	5
EP	DEU: Sprache und Landeskunde I	Berberoglu	3	5
EP	LIT: Kunstmärchen I	Konstantinidou	3	5
EP	DEU: Lyrik rezitieren	Singer	3	5
EP	LAN: Was ist typisch Deutsch?	Schiebel	3	5
EP	NDL: Niederländische Sprache und Kultur I	Bannenber / Janssens	3	5
EP	NDL: Niederländische Sprache und Kultur III	Bannenber / Janssens	3	5
EP	NDL: Niederländische Sprache und Kultur V	Bannenber / Janssens	3	5
EP	NDL: Niederländische Sprache und Kultur VII	Bannenber / Janssens	3	5
SOMMERSEMESTER				
EP	PAE: Deutsche Sprache und deutschsprachige Universitätstudien in Griechenland	Antoniou	3	5
EP	LIT: Kunstmärchen II	Konstantinidou	3	5
EP	DEU: Sprache und Landeskunde II	P. Berberoglu	3	5
EP	LAN: Goethe ist überall: „Was wissen Sie über Goethe?“	G. Singer	3	5
EP	LIT: Literaturkritik	G. Singer	3	5
EP	NDL: Niederländische Sprache und Kultur II	Bannenber / Janssens	3	5
EP	NDL: Niederländische Sprache und Kultur IV	Bannenber / Janssens	3	5
EP	NDL: Niederländische Sprache und Kultur VI	Bannenber / Janssens	3	5
EP	NDL: Niederländische Sprache und Kultur VIII	Bannenber / Janssens	3	5

WINTERSEMESTER 2010-11

PAE: Spezielle Themen der Pädagogik: deutsches und griechisches pädagogisches Denken

Ziel dieses Seminars ist die Einflüsse der deutschen Pädagogik auf das griechische pädagogische Denken zu untersuchen. Insbesondere werden folgende Themen erörtert: die bayerischen Einflüsse auf das griechische Bildungswesen und auf die Pädagogik, die Entwicklung der griechischen Pädagogik nach 1850, die ersten Einflüsse der deutschen Pädagogik in Griechenland, der Rolle der Pädagogen bei der Entwicklung des pädagogischen Denkens in Deutschland und in Griechenland.

Bewertung:

- A) Obligatorische schriftliche Arbeit.
- B) Schriftliche Prüfung.

Chr. Antoniou

DEU: Sprache und Landeskunde I

In diesem freien Wahlfach werden Aufgaben zur Erweiterung des Wortschatzes und zum Leseverständnis so genannter „interkultureller Texte“ durchgeführt. Diese Veranstaltung wird im Sommersemester 2011 ergänzt.

Bewertung: Aktive Teilnahme, Referat und schriftliche Ausarbeitung.

P. Berberoglu

LIT: Kunstmärchen I

Wir schreiben unser eigenes Märchen. Vorher aber werden ausgewählte Kunstmärchen von verschiedenen Schriftstellern bearbeitet. Im Mittelpunkt stehen die Geschichte, die Botschaft und die Erzählstruktur jedes Märchens.

Hausarbeit oder mündliche Prüfung.

Th. Konstantinidou

DEU: Lyrik rezitieren

Anschließend an mein Wahlfach ‚Deutschsprachige Literaturgeschichte anhand von Gedichten‘ (Sommersemester 2010, Teilnahme keine Voraussetzung, aber willkommen) werden wir in diesem Seminar Lyrik vortragen lernen und dabei verschiedene Formen der Rezitation ausprobieren.

Wir werden uns mit möglichst vielen lyrischen Spielarten wie Spruchdichtung, Balladen, Sonetten, Konkreter Poesie, bis hin zum Rap beschäftigen.

Hierbei werden selbstverständlich nicht nur gestalterische, sondern auch phonetische Fähigkeiten geschult. Wir werden auch einige Vorlagen (Film- und Tondokumente) untersuchen und zur Verbesserung unseres eigenen Ausdrucks nutzen.

Voraussetzung für die erfolgreiche Teilnahme ist die regelmäßige und aktive Mitarbeit, die Präsentation eines Kurzreferats sowie deren mediale Ausarbeitung.

Ziel des Seminars ist eine öffentliche Lyriklesung!

G. Singer

LAN: Was ist typisch Deutsch?

Das Ziel dieser Veranstaltung ist die kritische Auseinandersetzung mit interkulturellen Betrachtungsweisen von kulturellen Merkmalen der „Deutschen“, d.h. die Suche nach der Antwort auf die Frage: „Wie sind die Deutschen?“ Die Begriffe Stereotyp und Vorurteil werden analysiert und die Verwendung von Stereotypen und Vorurteilen in der Landeskundevermittlung kritisch hinterfragt.

Bewertung: regelmäßige Teilnahme, 2 Hausaufgaben (Aufsätze), Klausur (Aufsatz).

J. Schiebel

NDL: Niederländische Sprache und Kultur I

Nach einer Einführung, in der die Position der niederländischen Sprache und Kultur im Rahmen der historischen Entwicklung der germanischen Sprach- und Kulturfamilie erörtert wird, entsteht ein Bild über die Position des Niederländischen im modernen Europa. Auf dieser Basis wird anschließend unter Berücksichtigung kultureller Aspekte Niederländisch als Fremdsprache unterrichtet.

Bewertung: schriftliche Prüfung.

H. Bannenber / P. Janssens

NDL: Niederländische Sprache und Kultur III

In diesem Kurs werden die in den ersten beiden Semestern erworbenen elementaren Kenntnisse erweitert.

Bewertung: schriftliche Prüfung

H. Bannenber / P. Janssens

NDL: Niederländische Sprache und Kultur V

Die in den ersten vier Semestern erworbenen strukturellen und lexikalischen Basiskenntnisse werden konzentrisch ausgebaut. Alle vier Fertigkeiten Lesen, Hören, Schreiben und Sprechen werden in größeren Einheiten geübt, wobei das Niveau der zu behandelnden Themenkreise anspruchsvoller wird.

Bewertung: schriftliche Prüfung.

H. Bannenber / P. Janssens

NDL: Niederländische Sprache und Kultur VII

Im Kurs Niederländisch VII werden allmählich akademische Inhalte thematisiert, die ein differenzierteres Sprachniveau vor allem im Bereich des Registers, der Satzverknüpfungen und Textstrukturen voraussetzen.

Bewertung: schriftliche Prüfung.

H. Bannenber / P. Janssens

SOMMERSEMESTER 2011

PAE: Deutsche Sprache und deutschsprachige Universitätsstudien in Griechenland

Ziel dieses Seminars ist die Einordnung des Unterrichts der deutschen Sprache in das griechische Schulsystem und die Einführung der deutschsprachigen Universitätsstudien in Griechenland. Insbesondere werden folgende Einheiten erörtert: Griechische und europäische sprachliche Ausbildungspolitik, Ausbildungssystem und Einordnung der deutschen Sprache in das Curriculum, Studienplan für das Fach Deutsche Linguistik und Literatur in den Universitäten Thessalonikis und Athens.

Bewertung:

- A) Obligatorische schriftliche Arbeit
- B) Schriftliche Prüfung.

Ch. Her. Antoniou

LIT: Kunstmärchen II

Wir schreiben unser eigenes Märchen. Vorher aber werden ausgewählte Kunstmärchen von verschiedenen Schriftstellern bearbeitet. Im Mittelpunkt stehen die Geschichte, die Botschaft und die Erzählstruktur jedes Märchens.

Hausarbeit oder mündliche Prüfung.

Th. Konstantinidou

DEU: Sprache und Landeskunde II

In dieser Veranstaltung wird das Seminar vom Wintersemester mit demselben Titel fortgesetzt. Die Teilnahme an Sprache und Landeskunde I ist nicht Voraussetzung für das Besuchen dieser Veranstaltung!

Bewertung: Aktive Teilnahme, Referat und schriftliche Ausarbeitung.

P. Berberoglu

LAN: Goethe ist überall: „Was wissen Sie über Goethe?“

In diesem Seminar wollen wir den Spuren des wohl bekanntesten deutschen Dichters nachgehen und uns mit Goethe nicht nur in literarischer, sondern auch in landeskundlicher, interkultureller und medienkommunikativer Weise auseinandersetzen.

Wir wollen auch Antworten auf folgende Fragen zu finden versuchen: „Wie hat Goethe gelebt, wen hat er geliebt, was hat er – neben dem Schreiben – gemacht, wieso kennt man ihn überall auf der Welt und wieso doch nicht, ...?“

Geplant sind verschiedene Herangehensweisen, wie die Auswertung von Quellen zum ‚Phänomen Goethe‘, die Sammlung gängiger Klischees und ggfs. ihre Aufklärung, die Durchführung von Interviews und die Analyse von Filmen. Parallel soll die Lektüre von Textbeispielen aus Goethes Werk zu einer multimedialen Werkrezeption beitragen.

Voraussetzung für die erfolgreiche Teilnahme ist die regelmäßige und aktive Mitarbeit, die Präsentation eines Kurzreferats sowie deren mediale Ausarbeitung.

Unterrichtssprache ist Deutsch. Erwünscht ist die Teilnahme ab 5. Semester.

Empfohlene Literatur zur Vorbereitung: Wird vor Seminarbeginn bekanntgegeben.

G. Singer

LIT: Literaturkritik

Ein wichtiger und lebendiger Bereich der Beschäftigung mit Literatur ist die Literaturkritik. Für die Entwicklung des literarischen Marktes sowie der öffentlichen Wahrnehmung von zeitgenössischer deutschsprachiger Literatur hatten Phänomene wie die ‚Gruppe 47‘, ‚Das literarische Quartett‘, Persönlichkeiten wie Marcel Reich-Ranicki, Elke Heidenreich und viele andere entscheidende Funktion. Die Studierenden werden Publikationen der Literaturkritik in den Printmedien, im Fernsehen sowie in Online-Foren kennenlernen, die den Interessierten auch Möglichkeiten zur eigenen Kritik bieten. Wir werden in diesem Seminar verschiedene Formen der Rezension (besonders der Literatur-, aber auch Film- und Theaterkritiken) studieren, ihre verschiedenen sprachlichen Mittel und Aussageabsichten analysieren, sowie die Unterschiede von wissenschaftlicher und journalistischer Literaturbetrachtung herausarbeiten.

Leistungsnachweis: neben der regelmäßigen aktiven Teilnahme sind in Absprache mit der Dozentin die Präsentation eines Themenbereichs sowie deren schriftliche Ausarbeitung der Nachweis für die erfolgreiche Teilnahme an diesem Seminar.

Unterrichtssprache ist Deutsch.

G. Singer

NDL: Niederländische Sprache und Kultur II

Der Kurs Niederländische Sprache und Kultur II baut im Sommersemester auf den im Wintersemester erworbenen elementaren Kenntnissen auf.

Bewertung: schriftliche Prüfung.

H. Bannenberg / P. Janssens

NDL: Niederländische Sprache und Kultur IV

Das Ziel des Kurses Niederländisch IV ist ein Sprachniveau vergleichbar mit dem des Zertifikats Niederländisch als Fremdsprache PTIT (Profil touristischer und informeller Sprachbeherrschung, Niveaustufe A2 des Europäischen Referenzrahmens) der Katholischen Universität Löwen (Belgien) und der Universität Amsterdam (Niederlande).

Bewertung: schriftliche Prüfung

H. Bannenberg / P. Janssens

NDL: Niederländische Sprache und Kultur VI

Im Laufe des Kurses Niederländische Sprache und Kultur VI sollten die Teilnehmer über ein gediegenes landeskundliches Wissen verfügen und eine Sprachbeherrschung erreichen, die dem Niveau des Zertifikats Niederländisch als Fremdsprache PMT (Profil gesellschaftlicher Sprachbeherrschung, Niveaustufe B1 des Europäischen Referenzrahmens) entsprechen.

Bewertung: schriftliche Prüfung.

H. Bannenberg / P. Janssens

NDL: Niederländische Sprache und Kultur VIII

Ein erfolgreicher Abschluss des Kurses Niederländische Sprache und Kultur VIII sollte die Basis für Sprachkenntnisse entsprechend der Anforderungen des Zertifikats Niederländisch als Fremdsprache PTHO (Profil Sprachbeherrschung Höherer Bildung), Niveaustufe B2 des Europäischen Referenzrahmens) darstellen.

Bewertung: schriftliche Prüfung.

H. Bannenberg / P. Janssens

Master- und Promotionsstudiengang „Sprache und Kultur im deutschsprachigen Raum“

Präsentation des Schwerpunktes

A. Schwerpunkt Linguistik und Didaktik

Der Schwerpunkt Linguistik und Didaktik des Masterstudiengangs „Sprache und Kultur im deutschsprachigen Raum“ der Abteilung für deutsche Sprache und Philologie der Aristoteles Universität Thessaloniki richtet sich an Studierende, die ihre Kenntnisse in den Bereichen Linguistik und Didaktik des Deutschen als Fremdsprache vertiefen möchten.

Am Beispiel des Deutschen – auch im Vergleich zu anderen germanischen Sprachen – und des Griechischen vermittelt das Studium den Studierenden einerseits allgemeine linguistische Grundlagen sowie theoretische und empirische Kenntnisse für die Analyse und Beschreibung des Deutschen als Fremdsprache. Andererseits zielt das Studium auf die Vermittlung von Fachwissen und die Entwicklung von Fertigkeiten im Bereich Didaktik und Methodik ab, die – angesichts der heutzutage existierenden multikulturellen und mehrsprachigen Gesellschaften – unentbehrlich und von besonderer Wichtigkeit sind.

Studierende des M.A.-Studiengangs sollen in ihrem Studium mit aktuellen Forschungsinhalten und -methoden vertraut gemacht werden, so dass sie in der Lage sind, selbständig zu forschen. Darüber hinaus sollen sie aber auch dazu befähigt werden, als forschende LehrerInnen in der Klasse tätig zu werden. Ziel ist es also, den Studierenden diejenigen Fachkenntnisse und Methoden zu vermitteln, die sie für diverse linguistisch, didaktisch/methodisch und pädagogisch fundierte Anwendungen benötigen.

Zusätzlich zu den offiziellen Bestimmungen, die in der Studienordnung aufgeführt werden, gelten für die Teilnahme am Magisterstudiengang mit Schwerpunkt Linguistik und Didaktik folgende Voraussetzungen:

- hervorragende Kenntnisse der deutschen und der griechischen Sprache,
- gute Kenntnisse in Bezug auf die theoretische und angewandte Linguistik sowie die Didaktik/Methodik.

Die Zulassung zum Studium erfolgt nach erfolgreicher Teilnahme an einer schriftlicher Prüfung und einem Vorstellungsgespräch. Geprüft werden das Lesen und Verstehen eines wissenschaftlichen Textes sowie die Fähigkeit zur wissenschaftlichen Textproduktion in griechischer und deutscher Sprache. Darüber hinaus werden die Fähigkeit zum kritischen Denken, der Umgang mit wissenschaftlichen Themen aus allen Bereichen des Studiengangs sowie die selbständige Anwendung wissenschaftlicher Methoden bewertet.

B. Schwerpunkt Literatur- und Kulturwissenschaft

Der Schwerpunkt Literatur und Kultur des Magisterstudienganges der Abteilung für Deutsche Sprache und Philologie richtet sich an Studierende, die ihre Kenntnisse der Literatur und Kultur der deutschsprachigen Länder im Kontext des europäischen Raumes vertiefen möchten. Dieser komparatistische Ansatz wird dadurch unterstützt, dass der Übersetzung als paradigmatischem kulturellem Kontaktpunkt besonderer Stellenwert eingeräumt wird. Auf dieser Basis werden deutschsprachige Literaturen und Überlieferungen im Zusammenhang mit europäischen und insbesondere griechischen erforscht, wobei Kenntnisse der Studierenden in anderen europäischen Sprachen oder Philologien gewinnbringend eingesetzt werden können.

Als Voraussetzungen für eine Teilnahme am Magisterstudiengang mit Schwerpunkt Literatur und Kultur gelten:

- Hervorragende Kenntnisse der deutschen und der griechischen Sprache
- Kenntnisse der deutschsprachigen Literaturgeschichte
- Beherrschung der Methodologie im Bereich der Analyse theoretischer und literarischer Texte
- Vertrautheit mit den wichtigsten Literaturtheorien des 20. Jahrhunderts

Die Zulassung zum Studiengang erfolgt nach erfolgreicher Teilnahme an einer schriftlichen Prüfung und einem Auswahlgespräch, wobei Fertigkeiten wie Textverständnis und Fähigkeit zur wissenschaftlichen Textproduktion in deutscher und griechischer Sprache, kritisches Denken sowie die Fähigkeit zum Umgang mit wissenschaftlichen Themen aus dem Bereich des Studienganges bewertet werden.

Vorlesungsverzeichnis

A. Schwerpunkt Linguistik und Didaktik

WINTERSEMESTER 2010-11

1. und 3. Semester:

Der Diskurs der Finanzkrise und die deutsch-griechischen Beziehungen in den Massenmedien

- Auswahl und systematische Analyse von deutschen und griechischen Zeitungsberichten (Printmedien, Internetquellen) im theoretischen Rahmen der kritischen Diskursanalyse.
- Vergleich der griechischen und deutschen Berichterstattung: Herausarbeiten von Differenzen, Gemeinsamkeiten, Vorurteilen, Stereotypen, sowie von nicht stereotypischen Sichtweisen.

Bewertung: aktive Teilnahme am Seminar, mündliche Präsentation von Teilaspekten der Problematik, schriftliche Seminararbeit.

!!Auch für StudentInnen, die zu dieser Thematik ihre Abschlussarbeit schreiben.

Butulussi Eleni

Geschichte und Geschichtsdidaktik

In dieser Lehrveranstaltung geht es um die Geschichte als Bezugswissenschaft des Fremdsprachenunterrichts. Auf wissenschaftlicher Basis werden die Fragen ‚Was ist Geschichte?’ und ‚Wozu lernen/lehren wir Geschichte?’ diskutiert. Des Weiteren werden Theorien der Fachdidaktik der Geschichte und der Landeskundendidaktik erörtert. Zu diesem Zweck erfolgt u.a. ein Vergleich von Lehrplänen für den DaF- und den Geschichtsunterricht. Untersucht wird weiters, inwieweit die Umsetzung geschichtsdidaktischer Aspekte Eingang in die Fremdsprachen-Curricula gefunden haben.

Bewertung: Mitarbeit im Seminar, mündliche Präsentation eines Themas, schriftliche Seminararbeit.

Renate Sidiropoulou

Funktionale Pragmatik und Didaktik: Schulkommunikation

Ziel des Seminars: In diesem Seminar sollen sich die Studierenden mit der Theorie der Funktionalen Pragmatik von Konrad Ehlich und Jochen Rehbein auseinandersetzen, deren Gegenstand u.a. die Schulkommunikation ist. Darüber hinaus sollen Fallstudien durchgeführt werden, um Kommunikation in realen Schulklassen des Deutschen als Fremdsprache zu erforschen. Das Vorgehen dabei ist interdisziplinär: Es wird der Versuch unternommen, eine Verbindung zwischen Pragmatik und Didaktik herzustellen.

Theorie und Übungen: Im ersten Teil werden zunächst die wichtigsten theoretischen Grundlagen der Funktionalen Pragmatik, wie sie seit 1972 entwickelt wurde, erörtert. Danach werden funktional-pragmatische Arbeiten präsentiert, deren Gegenstand die Schulkommunikation ist und die zur Entwicklung der Didaktik beigetragen haben. Es handelt sich um die Analyse authentischer Diskurse auf der Basis von Handlungsmustern, bei denen der Handlungszweck sowie die mentalen Handlungen eine wichtige Rolle spielen. Außerdem lernen die Studierenden Videoaufzeichnungen nach den von Ehlich/Rehbein entwickelten Transkriptionsverfahren HIAT zu transkribieren und auf der Basis von vorhandenen Handlungsmustern die Interaktion in der Klasse zu analysieren.

Theoretische/Empirische Arbeit und ihre Präsentation: Im zweiten Teil des Seminars befassen sich die Studierenden des 1. Semesters (in kleinen Gruppen) systematisch mit der Theorie sowie mit ausgewählten Untersuchungen zur Schulkommunikation und präsentieren diese im Seminar.

Die Studierenden des 3. Semesters (auch in kleinen Gruppen) betreiben Feldforschung, indem sie eine Fallstudie durchführen: Sie nehmen realen Deutschunterricht in einer Schulklasse auf Video auf, danach transkribieren sie ihre Aufzeichnungen, analysieren diese nach den bestehenden Theorien und präsentieren ihre Arbeit im Seminar. Außerdem fassen sie ihre Ergebnisse zusammen und machen Vorschläge für deren Umsetzung in der Unterrichtspraxis bzw. für deren Eingang in die Lehreraus- und -fortbildung.

Bewertung: Die Abschlussnote ergibt sich aus den folgenden beiden Teilen, die jeweils zu ½ zählen. Dabei muss unbedingt in jedem Teil mindestens die Note sechs (6) erreicht werden:

- aktive Teilnahme am Seminar sowie Referat über die durchgeführte theoretische oder empirische Arbeit (½ der Note),
- schriftliche Arbeit am Semesterende (als Gruppenarbeit) (½ der Note).

Evangelia Karagiannidou

Verbsemantik

Das Seminar führt in verschiedene Theorien der semantischen Beschreibung der Verbbedeutung ein und wendet ausgewählte Themen auf deutsche bzw. griechische verbale Prädikate an. Zusammen mit verbalen Prädikaten bilden Aspekt und die Zeitkonstitution die Schwerpunkte des Seminars. Dabei werden Theorien der aspektuellen Komposition behandelt.

Leistungsnachweis: Aktive Teilnahme am Seminar, erfolgreiche Erarbeitung und Präsentation von Referaten.

Athina Sioupi

Nur für Studierende älterer Jahrgänge*:

Didaktik der Mehrsprachigkeit: Alphabetisierung und die ersten Stunden im Tertiärsprachenunterricht (in griechischer Sprache)

Theorie und Übungen: Für die meisten Fremdsprachenlernenden ist Deutsch nicht die erste Fremdsprache. Die meisten Deutschlernenden verfügen schon über eigene Lernerfahrungen durch den Erwerb anderer (Fremd-)Sprachen. Kenntnisse, Kompetenzen und Strategien, die sie beim Erlernen der Muttersprache und der ersten (und evtl. zweiten) FS erworben haben, sollten daher im Tertiärsprachenunterricht berücksichtigt werden. Die Entwicklung von Bewusstheit über ihre Kompetenzen sowie weitere Möglichkeiten, um den Alphabetisierungsprozess und die ersten Unterrichtsstunden interessant und effektiv zu gestalten, stehen im Mittelpunkt des Seminars.

Referat zur Theorie: Die Studierenden beschäftigen sich in Einzelarbeit mit einem Prinzip der Didaktik der Mehrsprachigkeit (DDM) und referieren darüber.

Microteaching: Im zweiten Teil des Seminars planen die Studierenden in Arbeitsgruppen den Anfangsunterricht für diverse Altersgruppen und erproben ihn in Form von Microteaching.

Schriftliche Arbeit: Am Ende des Semesters legen die Studierenden eine schriftliche Arbeit (als Gruppenarbeit) vor. In dieser Arbeit wird das eigene Microteaching beschrieben und die vorgenommenen Schritte begründet; darüber hinaus soll diese Arbeit eine Reflexion über ihre Erkenntnisse und den eigenen Lernprozess während des gesamten Seminars beinhalten.

Bewertung: Die Abschlussnote ergibt sich aus den folgenden beiden Teilen, die jeweils zu ½ zählen. Dabei muss unbedingt in jedem Teil mindestens die Note sechs (6) erreicht werden:

- a) aktive Teilnahme am Seminar, b) Referat über ein Prinzip der DDM und c) Microteaching (½ der Note),
- schriftliche Arbeit (in Arbeitsgruppen) über das eigene Microteaching (½ der Note).

Evangelia Karagiannidou

* An diesem Seminar dürfen nur Studierende älterer Jahrgänge teilnehmen, die in den ersten drei Semestern nicht alle erforderlichen Seminare belegt hatten.

SOMMERSEMESTER 2011

2. Semester:

Funktionale Pragmatik und Didaktik: Unterrichtskommunikation

Ziel des Seminars: Die Untersuchung von Unterrichtskommunikation beleuchtet u.a. die Abweichungen zwischen Unterrichtsplanung und dem, was sich bei der Durchführung tatsächlich ereignet, und trägt somit zur Verbesserung der Unterrichtspraxis bei. Linguistische Verfahren wie die der Funktionalen Pragmatik von Konrad Ehlich und Jochen Rehbein können bei dieser Art Feldforschung einen großen Beitrag leisten. Ziel des Seminars ist es, dass die Studierenden des 2. Semesters, die sich schon im letzten Semester bei der Einführung in die Funktionale Pragmatik mit dieser Theorie und deren Analyseverfahren vertraut gemacht haben, nun selbst Untersuchungen in Schulklassen machen. Bei diesen Fallstudien wird der Versuch unternommen, eine Verbindung zwischen Pragmatik und Didaktik herzustellen.

Theorie und Übungen: Zunächst werden die wichtigsten theoretischen Grundlagen der Funktionalen Pragmatik, wie sie seit 1972 entwickelt wurde, zusammengefasst. Im Anschluss daran üben die Studierenden wieder das Transkribieren nach den HIAT-Verfahren. Des Weiteren wird auf schon durchgeführte funktional-pragmatische Arbeiten hingewiesen, deren Gegenstand die Unterrichtskommunikation ist und die zur Entwicklung der Didaktik beigetragen haben.

Empirische Arbeit und ihre Präsentation: Im zweiten Teil des Seminars führen die Studierenden in Gruppen von 2-3 Personen eine Fallstudie durch. Sie nehmen realen Deutschunterricht in einer Schulklasse auf Video auf, transkribieren danach ihre Aufzeichnungen, analysieren diese nach den vorhandenen Theorien und präsentieren ihre Arbeit im Seminar. Außerdem fassen sie ihre Ergebnisse zusammen und machen Vorschläge für deren Umsetzung in der Unterrichtspraxis bzw. für deren Eingang in die Lehreraus- und -fortbildung.

Bewertung: Die Abschlussnote ergibt sich aus den folgenden beiden Teilen, die jeweils zu ½ zählen. Dabei muss unbedingt in jedem Teil mindestens die Note sechs (6) erreicht werden:

- aktive Teilnahme am Seminar sowie Referat über die durchgeführte empirische Arbeit (in Gruppen von 2-3 Personen) (½ der Note),
- schriftliche Arbeit (ca. 50 Seiten lang), die am Ende des Semesters vorgelegt wird (als Gruppenarbeit) (½ der Note).

Evangelia Karagiannidou

Nur für Studierende älterer Jahrgänge*:

Didaktik der Mehrsprachigkeit: Alphabetisierung und die ersten Stunden im Tertiärsprachenunterricht (in deutscher Sprache)

Theorie und Übungen: Für die meisten Fremdsprachenlernenden ist Deutsch nicht die erste Fremdsprache. Die meisten Deutschlernenden verfügen schon über eigene Lernerfahrungen durch den Erwerb anderer (Fremd-)Sprachen. Kenntnisse, Kompetenzen und Strategien, die sie beim Erlernen der Muttersprache und der ersten (und evtl. zweiten) FS erworben haben, sollten daher im Tertiärsprachenunterricht berücksichtigt werden. Die Entwicklung von Bewusstheit über ihre Kompetenzen sowie weitere Möglichkeiten, um den Alphabetisierungsprozess und die ersten Unterrichtsstunden interessant und effektiv zu gestalten, stehen im Mittelpunkt des Seminars.

Referat zur Theorie: Die Studierenden beschäftigen sich in Einzelarbeit mit einem Prinzip der Didaktik der Mehrsprachigkeit (DDM) und referieren darüber.

Microteaching: Im zweiten Teil des Seminars planen die Studierenden in Arbeitsgruppen den Anfangsunterricht für diverse Altersgruppen und erproben ihn in Form von Microteaching.

Schriftliche Arbeit: Am Ende des Semesters legen die Studierenden eine schriftliche Arbeit (als Gruppenarbeit) vor. In dieser Arbeit wird das eigene Microteaching beschrieben und die vorgenommenen Schritte begründet; darüber hinaus soll diese Arbeit eine Reflexion über ihre Erkenntnisse und den eigenen Lernprozess während des gesamten Seminars beinhalten.

Bewertung: Die Abschlussnote ergibt sich aus den folgenden beiden Teilen, die jeweils zu ½ zählen. Dabei muss unbedingt in jedem Teil mindestens die Note sechs (6) erreicht werden:

- a) aktive Teilnahme am Seminar, b) Referat über ein Prinzip der DDM und c) Microteaching (½ der Note),
- schriftliche Arbeit (in Arbeitsgruppen) über das eigene Microteaching (½ der Note).

Evangelia Karagiannidou

* An diesem Seminar dürfen nur Studierende älterer Jahrgänge teilnehmen, die in den ersten drei Semestern nicht alle erforderlichen Seminare belegt hatten.

B. Schwerpunkt Literatur- und Kulturwissenschaft

WINTERSEMESTER 2010-11

E.T.A. Hoffmann

Als Komponist, Dichter und Zeichner verkörpert E.T.A. Hoffmann den Prototyp des romantischen Künstlers. In seinen Texten, die meisterhaft Spannung und Witz kombinieren, finden sich die zentralen Forderungen und Konzepte der Frühromantik kritisch reflektiert wieder. Das Seminar versteht sich als Einführung in das literarische Oeuvre Hoffmanns, das einerseits in den zeitgeschichtlichen Kontext seiner Entstehungszeit situiert, andererseits in seiner autoreflektiven Geste als Wegbereiter der Moderne betrachtet werden soll.

Alexandra Rassidakis

Lust am Text: Einblicke in die Weltliteratur (Von der Liebe)

Diese Seminarreihe ist als Lektürekurs konzipiert und soll den Studenten die Gelegenheit bieten, jeweils unter einem anderen thematischen Schwerpunkt, Grundtexte der Weltliteratur (wieder) zu entdecken. Der erste thematische Zyklus handelt von der Liebe und umfasst Texte von den Gedichte Sapphos und dem Hohen Lied bis hin zum Tod in Venedig.

Koordination: Alexandra Rassidakis

Dozent/in : Pangalos, Rassidakis, Sturm-Trigonakis

Einführung in die deutsche Philosophie : Deutscher Idealismus

Nach einem kurzen historischen Überblick der europäischen Philosophie, werden Themen des deutschen philosophischen Denkens des 18-19 Jhs näher betrachtet, insbesondere an Hand von Texten von Fichte, Herder, Kant, Humboldt u.a.

J. Ikonomou-Agorastou

SOMMERSEMESTER 2011

Lust am Text: Einblicke in die Weltliteratur (Von der Liebe)

Der zweite Teil der Seminarreihe „Lust am Text“ behandelt die Thematik der Liebe in der Literatur des 20. Jahrhunderts. Behandelt werden dabei sowohl Romane als auch Dramen, Novellen, Erzählungen und Gedichte, die sich mittlerweile als „kanonisch“ herauskristallisiert haben.

Koordination: Eleni Georgopoulou

Dozent/in: Zachou, Delianidou, Georgopoulou

Goethes Faust: Ein Monument europäischer Literatur

Gegenstand des Seminars ist das Werk Goethes Faust I und II. Schwerpunkte des Seminars sind Analyse und Hermeneutik des Werks, die Rezeption Fausts in der europäischen Literatur und die Aktualität Fausts in den Zeiten der Globalisierung und der Wirtschaftskrise.

Leistungsnachweis: Rege Teilnahme, Referat und anschließend ausführliche Ausarbeitung des selbst gewählten Themas zu einer Hausarbeit.

Ekaterini Zachou

Methodologie des Übersetzens

Ziel des Seminars ist die Einführung in die theoretischen Ansätze der westlichen übersetzungswissenschaftlichen Tradition, welche das methodologische Instrumentarium zur Feststellung der Übersetzungsstrategie und der jeweiligen Übersetzungstaktiken, zur Anwendung von Bewertungs- und Vergleichskriterien für Übersetzungen und zur Untersuchung der Rolle der Übersetzung in der Zielsprache und -kultur liefern.

Leistungsnachweis: aktive Beteiligung am Unterricht, mündliches Referat und schriftliche Hausarbeit.

A. Wiedenmayer

Europäische Austauschprogramme

Europäische Austauschprogramme LLP/Erasmus

Die Europäischen Austauschprogramme ermöglichen den Studierenden an der Abteilung für Deutsche Sprache und Philologie den Studienaufenthalt für ein oder auch zwei Semester in folgenden Ländern: Deutschland, Frankreich, Italien, Österreich, Portugal, Spanien, Türkei und Ungarn. Es können Studierende ab dem dritten Studiensemester daran teilnehmen. An einigen Partneruniversitäten sind auch Plätze für Studierende des Masterstudiengangs vorgesehen.

Informationen:

- Akademischer Austauschdienst und Europäische Austauschprogramme LLP/Erasmus (1. Etage des Verwaltungsgebäudes der Aristoteles Universität Thessaloniki, Tel.: 99.5291, Öffnungszeiten: 11-13 Uhr)
- Koordinatorinnen der Abteilung für Deutsche Sprache und Philologie
- Informationen aus dem Internet: <http://www.braintrack.com>, <http://www.eurep.auth.gr>

Anträge und Formulare sind im Sekretariat der Abteilung für deutsche Sprache und Philologie bzw. über folgende Adresse erhältlich: www.del.auth.gr/

Ansprechpartner

ERASMUS-Koordinatorin: Prof. Dr. Athina Sioupi, Tel: +30 2310 99 7559, Fax +30 2310 99 7542, email: sioupi@del.auth.gr

Stellvertretende Koordinatorin: Dr. Simela Delianidou, Tel: +30 2310 99 8822, Fax: +30 2310 99 7542, email: simdel@del.auth.gr

ERASMUS-Partneruniversitäten:

Friedrich-Schiller-Universität Jena	Friedrich-Alexander-Universität Erlangen-Nürnberg
Universität Hamburg	Universität Leipzig
Canakkale Onsekiz Mart University	Universität Bielefeld
Leibniz Universität Hannover	Università degli Studi di Bologna
Universität Regensburg	Kirchliche Pädagogische Hochschule in Krems
Szegedi Tudományegyetem	Johannes-Gutenberg-Universität Mainz
Ruhr-Universität Bochum	Heinrich-Heine-Universität Düsseldorf
Universidad de Santiago de Compostela	Université de Bourgogne
Universität Salzburg	Humboldt-Universität zu Berlin
Universidad del País Vasco	Universidade Católica Portuguesa
Ruprecht-Karls-Universität Heidelberg	Eberhard-Karls-Universität Tübingen

ERASMUS-Kooperationspartner

- Eleni Butulussi: Università degli Studi di Bologna (Italien), Universität Bielefeld (Deutschland), Universität Hannover (Deutschland)
- Alexandra Rassidakis: Ruhr-Universität Bochum (Deutschland), Heinrich-Heine-Universität Düsseldorf (Deutschland)
- Athina Sioupi: Universidad de Santiago de Compostela (Spanien), Université de Bourgogne (Frankreich), Humboldt-Universität zu Berlin (Deutschland), Universidad del País Vasco (Spanien), Universität Salzburg (Österreich)
- Elke Sturm-Trigonakis: Universidade Católica Portuguesa (Portugal), Ruprecht-Karls-Universität Heidelberg (Deutschland), Eberhard-Karls-Universität Tübingen
- Ekaterini Vretta-Panidou: Pädagogische Akademie der Diözese Krems (Österreich), Universität Regensburg (Deutschland), Szegedi Tudományegyetem (Ungarn), Johannes-Gutenberg-Universität Mainz (Deutschland)
- Jutta Wolfrum: Friedrich-Schiller-Universität Jena (Deutschland), Friedrich-Alexander-Universität Erlangen-Nürnberg (Deutschland)
- Katerina Zachu: Universität Hamburg (Deutschland), Universität Leipzig (Deutschland)
- Paraschos Berberoglu: Canakkale Onsekiz Mart University (Türkei)

IKY-Stipendien

Informationen über die Voraussetzungen und die Auswahlkriterien finden sich auf der Webseite der Abteilung für deutsche Sprache und Philologie.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Κανονισμός Βιβλιοθήκης

I. Βιβλιοθήκη

Η βιβλιοθήκη του Τμήματος στεγάζεται στον 3ο όροφο του παλαιού κτιρίου της Φιλοσοφικής Σχολής, γραφείο 314. Η βιβλιοθήκη έχει περίπου 16.000 βιβλία και έντυπα (υλικό που έχει απομείνει στη βιβλιοθήκη μας μετά την απόσυρση 5.300 περίπου τόμων στην Κεντρική Βιβλιοθήκη του Α.Π.Θ.), τα οποία καλύπτουν κυρίως τους τομείς της Λογοτεχνίας, Γλωσσολογίας, Μεθοδολογίας-Διδακτικής, Μετάφρασης. Υπάρχουν ακόμα βιβλία για τον Γερμανικό πολιτισμό, Φιλοσοφία και Ψυχολογία καθώς και πληροφοριακό υλικό, εγκυκλοπαίδειες, βιβλιογραφίες. Παρέχονται όλες οι υπηρεσίες που προσφέρονται από το Σύστημα Βιβλιοθηκών του Α.Π.Θ. Η συλλογή της βιβλιοθήκης διαχειρίζεται από το βιβλιοθηκονομικό πρόγραμμα HORIZON όπως και όλου του συστήματος βιβλιοθηκών του Α.Π.Θ.

Ώρες λειτουργίας για το κοινό :

Χειμερινό ωράριο: Δευτέρα - Πέμπτη 9.00-17.00, και Παρασκευή 09.00-14.00.

Θερινό ωράριο: Δευτέρα - Παρασκευή 09.00-14.00.

I. Τσακίρη, βιβλιοθηκονόμος (τηλ. 2310 997548) email:: itsakiri@del.auth.gr

Ελ. Κορίτσα, βιβλιοθηκονόμος (τηλ. 2310 997558) email: ekoritsa@del.auth.gr

Διεύθυνση συστήματος βιβλιοθηκών Α.Π.Θ: www.lib.auth.gr

Ηλεκτρονικός κατάλογος βιβλιοθήκης : nebula.lib.auth.gr.

II. Ταξινόμικό σύστημα

A. Η βιβλιοθήκη του Τμήματος Γερμανικής Γλώσσας και Φιλολογίας ακολουθεί το ταξινόμικό σύστημα της βιβλιοθήκης του Κογκρέσσου (LC), το οποίο έχει υιοθετήσει όλο το σύστημα βιβλιοθηκών του Α.Π.Θ. και σύμφωνα με το οποίο τα βιβλία καταχωρούνται κατά θέμα.

Η γενική ταξινόμηση των Επιστημών είναι :

A	General Works
B - BJ	Philosophy, Psychology
B - BX	Religion
BL, BM, BP, BQ	Religion : Religions, Hinduism, Judaism, Islam, Buddhism
BX	Religion : Christian Denominations
C	Auxiliary Sciences of History
D	History : General and Old World (Eastern Hemisphere)
E-F	History : America (Western Hemisphere)
G	Geography. Maps. Anthropology. Recreation/
H - HJ	Social Sciences : Economics
HM - HX	Social Sciences : Sociology
J	Political Sciences
K	Law (General)
KD	Law of the United Kingdom and Ireland
KDZ, KG - KH	Law of the Americas, Latin America and the West Indies
KE	Law of Canada
KF	Law of the United States
KJV - KJW	Law of France
KK - KKC	Law of Germany
L	Education
M	Music
N	Fine Arts
P - PA	General Philology and Linguistics Classical Languages and Literatures
PA Supplement	Byzantine and Modern Greek Literature
PB - PH	Modern European Languages (PF 3000-3693 German Language)
PG	Russian Literature
PJ - PM	Languages and Literatures of Asia, Africa, Oceania American Indian Languages. Artificial Languages
P - PM Suppl.	Index to Languages and Dialects
PN, PR, PS, PZ	General Literature, English and American Literature, Fiction in English. Juvenile Belles Lettres
PQ, Part 1	French Literature
PQ, Part 2	Italian, Spanish and Portuguese Literatures

PT, Part 1	German Literature
PT, Part 2	Dutch and Scandinavian Literatures
P - PZ	Language and Literature Tables
Q	Science
R	Medicine
S	Agriculture
T	Technology
U	Military Science
V	Naval Science
Z	Bibliography, Library Science

B. Η Γερμανική Λογοτεχνία (PT) ταξινομείται σε επιμέρους υποδιαιρέσεις ως εξής:

1-4897	German Literature
1-80	Literacy history and criticism
83-(873)	History of German literature
175-230	Medieval
236-405	Modern
500-597	Poetry
605-709	Drama
711-871	Prose
881-951	Folk literature
923-937	Faust legend
1100-1479	Collections
1100-1141	General
1151-1241	Poetry
1251-1299	Drama
1301-1360	Prose
1371-(1374)	Early to 1500. Old and Middle High German
1375-1479	Middle High German, 1050-1450/1500
1501-2688	Individual authors and works
1501-1695	Middle High German
1701-1797	1500-ca. 1700
1799-2592	1700-ca. 1860/70
1891-2239	Goethe
1891-2017	Works
2026-(2039)	Translations
(2044)-2239	Biography and criticism
2600-2653	1860/70-1960
2660-2688	1961-
701-3971	Provincial, local, colonial, etc.
3701-3746	Germany (Democratic Republic, 1949-)
4801-4897	Low German literature

Γ. Ο αριθμός που συνοδεύει την πρώτη υποδιαίρεση καθορίζει ειδικότερα το θέμα, τον κωδικό του συγγραφέα και, τέλος τον τόμο και το έτος έκδοσης. Λ.χ. το βιβλίο «Hermann Hesse, Der Steppenwolf» ταξινομείται ως εξής:

PT	Γερμανική Λογοτεχνία
2617.E85	Κωδικός συγγραφέα
S5	Κωδικός τίτλου
1955	Ημερομηνία έκδοσης

Επίσης το βιβλίο «Themen I, Lehrwerk für Deutsch als Fremdsprache» ταξινομείται ως εξής:

PF	Teutonic Languages
3066	Κωδικός για γερμανική γλώσσα και φιλολογία
.T53	Κωδικός για τον τίτλο
1983	Ημερομηνία έκδοσης

III. Οδηγός ηλεκτρονικού προγράμματος Βιβλιοθήκης «Horizon»

A. Επιχειρείτε είσοδο στο «Horizon» μέσω του World Wide Web.

B. Απαραίτητη προϋπόθεση για την προσπέλαση είναι η χρησιμοποίηση ενός Web browser.

Γ. Είναι δυνατή η προσπέλαση μέσω του WWW browser πληκτρολογώντας <http://nebula.lib.auth.gr>, ή μέσω της διαδικασίας σύνδεσης με telnet, δηλαδή telnet://nebula.lib.auth.gr, οπότε ανάλογα με τους καθορισμούς στον browser ενεργοποιείται και ο ανάλογος telnet browser

Βήματα για την προσπέλαση του καταλόγου:

1. Ενεργοποιείτε τον Web browser.
2. Πληκτρολογείτε τη διεύθυνση (ή και την πλήρη διαδρομή) του διαθέτει στη θέση Address (Διεύθυνση) με τη μορφή

<http://nebula.lib.auth.gr>, και πιέζετε Enter.

3. Επιλέγετε τον Ηλεκτρονικό Κατάλογο του Α.Π.Θ (OPAC) και πραγματοποιείτε την αναζήτηση.

IV. Φωτοτυπίες - Δανεισμός - Έλεγχος

A. Φωτοτυπίες

Στη διάθεση των χρηστών της βιβλιοθήκης υπάρχει ένα φωτοτυπικό μηχάνημα. Η φωτοτύπηση πραγματοποιείται από τους ίδιους τους χρήστες.

Η φωτοτύπηση επιτρέπεται, στο πλαίσιο του Κανονισμού της Βιβλιοθήκης του Τμήματος Γερμανικής Γλώσσας και Φιλολογίας, μόνο για το βιβλιακό υλικό που εντάσσεται σ' αυτήν, με ειδικές κάρτες φωτοτύπησης των 20, 50 και 100 φωτοτυπιών, τις οποίες προμηθεύεται ο χρήστης από το προσωπικό της βιβλιοθήκης.

B. Δανεισμός

Τρόπος δανεισμού:

1. Ο δανεισμός γίνεται με ειδική κάρτα δανεισμού.
2. Η βιβλιοθήκη μπορεί να ζητήσει την επιστροφή των δανεισμένων βιβλίων και πριν τη λήξη της προθεσμίας που έχει δοθεί, αν αυτό κριθεί απαραίτητο, για γενικότερους λόγους.
3. Ο δανειζόμενος είναι υποχρεωμένος να τηρεί τα βιβλία που δανείζεται σε άριστη κατάσταση, να μη τα δανείζει αλλού και να μη προκαλεί οποιεσδήποτε φθορές σ' αυτά (επισήματα, υπογραμμίσεις, μουντζούρες, σημειώσεις, κ.λ.π.)
4. Σε περίπτωση απώλειας κάποιου βιβλίου, ο δανειζόμενος υποχρεούται να καταβάλει την τρέχουσα τιμή αντικατάστασής του (αγορά και έξοδα αποστολής), αν το βιβλίο υπάρχει στην αγορά. Αν δεν υπάρχει, υποχρεούται να καταβάλει το κόστος αντικατάστασής του (δανεισμός από άλλη βιβλιοθήκη, φωτοτύπηση και βιβλιοδεσία)
5. Αν ο δανειζόμενος ή ο χρήστης προκαλέσει φθορά σε κάποιο βιβλίο, υποχρεούται να καταβάλει το κόστος επιδιόρθωσης του και, αν δεν επιδιορθώνεται, το κόστος αντικατάστασής του.
6. Τα περιοδικά στεγάζονται στο Τμήμα Περιοδικών της Θεματικής Βιβλιοθήκης της Φιλοσοφικής Σχολής που βρίσκεται στη Νέα Πτέρυγα και δε δανείζονται. Επίσης μη δανειζόμενα είναι και τα πληροφοριακά βιβλία, όπως λεξικά, εγκυκλοπαίδειες κ.λ.π. και τα διδακτικά βιβλία της γερμανικής γλώσσας.
7. Η παράβαση των κανόνων δανεισμού από τον δανειζόμενο συνεπάγεται τη στέρηση του δικαιώματος παραπέρα δανεισμού βιβλίων από τη βιβλιοθήκη. Ειδικά στην περίπτωση παραβίασης του χρόνου επιστροφής, η στέρηση της δυνατότητας νέου δανεισμού είναι αυτόματη μέχρι την επιστροφή όλων των βιβλίων που έχουν δανειστεί.

Μικροδιδασκαλίες και Πρακτική Άσκηση

Η παρακολούθηση των μαθημάτων της Διδακτικής/Μεθοδολογίας της Γερμανικής ως ξένης γλώσσας είναι υποχρεωτική για όλους τους φοιτητές/τις φοιτήτριες και των δύο κατευθύνσεων, δηλαδή Α. Γλωσσολογίας και Διδακτικής και Β. Λογοτεχνίας και Πολιτισμού.

Από το Β' έως το Η' εξάμηνο οι φοιτητές/τριες αποκτούν στον Α' και Β' Κύκλο Σπουδών αφενός γνώσεις γενικές και ειδικές από όλες τις περιοχές της Διδακτικής των γλωσσών και αφετέρου διδακτικές δεξιότητες. Επίσης εξειδικεύονται σε μεθόδους έρευνας στον τομέα της Διδακτικής της Γερμανικής ως ξένης γλώσσας.

Για την εφαρμογή των θεωρητικών γνώσεων στην πράξη, οι φοιτητές/τριες προετοιμάζονται στο Ζ' εξάμηνο με τις **Μικροδιδασκαλίες (ΜΔ)** καθώς και στο εντατικό σεμινάριο στην αρχή του Η' εξαμήνου. Η εξοικείωση των φοιτητών/τριών με το μελλοντικό τους επαγγελματικό πεδίο ολοκληρώνεται στο Η' εξάμηνο με την **Πρακτική Άσκηση (ΠΑ)**. Η συμμετοχή στα παραπάνω αποτελεί προϋπόθεση για την απόκτηση του πτυχίου για όλους τους φοιτητές/όλες τις φοιτήτριες.

Υπεύθυνες για την προετοιμασία για τις Μικροδιδασκαλίες και τις Μικροδιδασκαλίες (στο Ζ' εξ.) και την Πρακτική Άσκηση (στο Η' εξ.) είναι κάθε χρόνο τρία από τα παρακάτω μέλη Δ.Ε.Π. της Διδακτικής. Οι υπεύθυνες ορίζονται στην αρχή κάθε ακαδημαϊκής χρονιάς και φροντίζουν για την εξεύρεση θέσεων Πρακτικής Άσκησης σε εκπαιδευτικά ιδρύματα ιδιωτικού και δημοσίου τομέα καθώς και για την κατανομή των θέσεων στους/στις φοιτητές/τριες.

Υπεύθυνες είναι τρία από τα μέλη Δ.Ε.Π. της Διδακτικής:

- Αικατερίνη Βρέττα-Πανίδου
- Ανδρομάχη Σαπιρίδου
- Ευαγγελία Καραγιαννίδου
- Χάρις-Όλγα Παπαδοπούλου
- Ρενάτε Σιδηροπούλου

Μαθήματα Διδακτικής Β' Κύκλου Σπουδών

	ΔΙΔ 707: Διδακτική V	ΔΙΔ 807: Διδακτική VI
Προϋποθέσεις συμμετοχής	Κατοχύρωση βαθμού στα 4 μαθήματα Γερμανικής Γλώσσας στα 3 μαθήματα Διδακτικής I, II, III του Α' Κύκλου Σπουδών	Κατοχύρωση βαθμού στο μάθημα της Διδακτικής IV
Δήλωση συμμετοχής	Εγγραφή στην αρχή του εξαμήνου σε ένα από τα τρία παράλληλα τμήματα της Διδακτικής IV	Εγγραφή στην αρχή του εξαμήνου (τρία παράλληλα τμήματα)
Διδακτικές Μονάδες	6 Δ.Μ. (12 ECTS)	6 Δ.Μ. (12 ECTS)
Παρουσίες	υποχρεωτικές	υποχρεωτικές

Στόχοι/Περιεχόμενα

Διδακτική IV	<p>Παρακολούθηση και προγραμματισμός του μαθήματος της Γερμανικής ως ξένης γλώσσας – Μικροδιδασκαλίες</p> <ul style="list-style-type: none"> - συστηματική μελέτη και ενασχόληση με την απαραίτητη βιβλιογραφία (σε ομάδες) για κάθε σεμινάριο σε μορφή κατ' οίκον εργασιών - σύνδεση θεωρίας και πράξης - εξάσκηση στο σχεδιασμό μαθημάτων, επί τόπου στα σεμινάρια αλλά και ως κατ' οίκον εργασίες - προετοιμασία για τις Μικροδιδασκαλίες - σχεδιασμός μαθημάτων - δημιουργία κατάλληλων ασκήσεων για το μαθήματα της Γερμανικής - διεξαγωγή διδακτικών ενοτήτων της Γερμανικής ως ξένης γλώσσας σε μορφή Μικροδιδασκαλίας στο πανεπιστημιακό εργαστηριακό περιβάλλον - συγγραφή τελικής γραπτής εργασίας (έκθεσης πεπραγμένων και αναστοχαστικών διεργασιών)
Διδακτική V	<p>Ανάλυση του μαθήματος – Πρακτική άσκηση</p> <p>Εντατικό σεμινάριο:</p> <ul style="list-style-type: none"> - προετοιμασία στο Πανεπιστήμιο για την Πρακτική άσκηση

	<p>Πρακτική Άσκηση:</p> <ul style="list-style-type: none"> - παρακολούθηση μαθημάτων βάσει πρωτοκόλλων παρατήρησης - σχεδιασμός διδακτικών ενοτήτων - διεξαγωγή μαθημάτων της Γερμανικής ως ξένης γλώσσας σε σχολικές τάξεις - εφαρμογή της θεωρίας στην πράξη <p>Τελική γραπτή εργασία:</p> <ul style="list-style-type: none"> - συγγραφή έκθεσης πεπραγμένων στα πανεπιστημιακά σεμινάρια και σχολεία, συμπεριλαμβανομένων και των αναστοχαστικών διεργασιών του κάθε φοιτητή καθ' όλη τη διάρκεια του προγράμματος
--	--

Υποχρεώσεις και δικαιώματα των φοιτητών/φοιτητριών

Οι φοιτητές/τριες έχουν τις ακόλουθες **υποχρεώσεις**:

1. Τη δήλωση συμμετοχής τους σε ένα από τα παράλληλα τμήματα Διδακτικής IV και V.
2. Την παρακολούθηση των προκαταρκτικών θεωρητικών μαθημάτων για τις ΜΔ και την Π.Α. στον εργαστηριακό χώρο του πανεπιστημίου.
3. Την απόλυτη τήρηση των ωραρίων του εκάστοτε σχετικού εκπαιδευτικού ιδρύματος όπου ασκούνται.
4. Την τήρηση κανόνων που διέπουν το σχολικό περιβάλλον.
5. Την ενημέρωση των υπεύθυνων μελών Δ.Ε.Π. του Τμήματος και του επόπτη καθηγητή/της επόπτης καθηγήτριας για τις ημερομηνίες έναρξης και λήξης της παρουσίας τους στο σχολείο.
6. Την ενημέρωση, για τυχόν προβλήματα που θα προκύψουν, των υπεύθυνων μελών Δ.Ε.Π. της Πρακτικής Άσκησης.
7. Την καλή συνεργασία με τους επόπτες καθηγητές/τις επόπτες καθηγήτριες.
8. Τη σύνταξη έκθεσης εμπειριών και αυτοαξιολόγησης στο τέλος της Πρακτικής Άσκησης με βάση τις οδηγίες που θα τους έχουν δοθεί.

Οι φοιτητές/τριες έχουν τα ακόλουθα **δικαιώματα**:

1. Την εξασφάλιση μιας θέσης Π.Α. σε συνεργασία με 1 ή 2 συμφοιτητές/τριες.
2. Την Πρακτική Άσκηση στους συνεργαζόμενους εκπαιδευτικούς φορείς, υπό την προϋπόθεση ότι δεν βλάπτεται η ομαλή λειτουργία των εκάστοτε προγραμμάτων της διδασκαλίας της Γερμανικής.
3. Την αρωγή του υπεύθυνου μέλους Δ.Ε.Π. της Πρακτικής Άσκησης για κάθε πρόβλημα και εμπόδιο που θα τύχει να προκύψει κατά τη διάρκεια της Πρακτικής Άσκησης.
4. Τη συμμετοχή τους στην αξιολόγηση της Πρακτικής Άσκησης για τη συνεχή βελτίωσή της.

Microteaching und Lehrpraktikum

Informationen zu Microteaching und Lehrpraktikum

Der Besuch von Lehrveranstaltungen in Methodik und Didaktik für Deutsch als Fremdsprache (DaF) ist für alle Studierenden der Fachrichtung Didaktik und Linguistik und der Fachrichtung Literatur und Kulturwissenschaften vom 2. bis zum 8. Semester Pflicht. Im Grund- und Hauptstudium erwerben die Studierenden allgemeines Fachwissen in allen Bereichen der Sprachdidaktik und beschäftigen sich mit den fachwissenschaftlichen und methodischen Grundlagen und Forschungsmethoden von DaF.

Das Pflichtseminar zum Microteaching findet im 7. Semester statt und bereitet die Studierenden (STN) auf die Umsetzung dieses Fachwissens in der realen schulischen Umgebung vor. Die Teilnahme am Hospitations- und Lehrpraktikum im 8. Semester an öffentlichen und privaten Schulen oder Institutionen zum Erwerb des Diploms ist Pflicht.

Verantwortlich für die Vorbereitung auf das Microteaching und die Durchführung von Microteaching (7. Semester) sowie das **Hospitations- und Lehrpraktikum** (8. Semester) sind jährlich drei der folgenden Mitglieder des Lehr- und Forschungspersonals für Didaktik. Dieser Praktikumsausschuss sorgt für die Beschaffung von Praktikumsplätzen an öffentlichen und privaten Bildungseinrichtungen, kontaktiert die SchulleiterInnen und BetreuungslehrerInnen und verteilt die Praktikumsplätze an die STN.

Lehr- und Forschungspersonal für Didaktik:

Ekaterini Vretta-Panidou
 Andromachi Sapiridou
 Evangelia Karagiannidou
 Charis-Olga Papadopoulou
 Renate Sidiropoulou

Lehrveranstaltungen

	DID 707: Didaktik IV	DID 807: Didaktik V
Teilnahmevoraussetzung	Bestehen aller vier Sprachprüfungen (I bis IV) sowie der Lehrveranstaltungen Didaktik I, II und III des Grundstudiums	Bestehen der Lehrveranstaltung Didaktik IV
Anmeldung	zu Semesterbeginn für einen der drei Parallelkurse in Didaktik IV	zu Semesterbeginn (drei Parallelkurse)
Lehreinheiten	6 LEI (12 ECTS)	6 LEI (12 ECTS)
Anwesenheit	Pflicht	Pflicht

Ziele/Inhalte

Didaktik IV	<p>Unterrichtsbeobachtung und -planung – Microteaching</p> <ul style="list-style-type: none"> - selbstständige Bearbeitung von Fachliteratur (in Arbeitsgruppen) für jede Seminarsitzung in Form von Hausarbeiten - Verbindung von Theorie und Praxis - Erstellung von Lehrskizzen zur Planung von DaF-Unterrichtseinheiten im Seminar und als Hausarbeit - Vorbereitung auf das Microteaching - Planung von Unterrichtseinheiten - Erstellung von Aufgaben zum Unterricht - Durchführung von DaF-Unterricht in Form von Microteaching in der universitären Laborumgebung - Verfassen eines Seminarsberichts mit Reflexion über den eigenen Lernprozess
Didaktik V	<p>Unterrichtsanalyse – Hospitations- und Lehrpraktikum</p> <p>Blockseminar:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vorbereitung auf das Praktikum an der Universität <p>Praktikum:</p> <ul style="list-style-type: none"> - gesteuerte Hospitation - Planung von Unterrichtseinheiten - Durchführung von DaF-Unterricht in der realen, schulischen Umgebung

<p>- Anwendung der Theorie in der Praxis</p> <p>Schriftliche Abschlussarbeit:</p> <p>- Verfassen eines Seminar- und Praktikumsberichts mit Reflexion über den eigenen Lernprozess</p>

Pflichten und Rechte der StudentInnen

Die StudentInnen **sind verpflichtet**:

1. sich an einem der Parallelkurse Didaktik IV, V und VI anzumelden;
2. die theoretischen Vorbereitungskurse auf das Microteaching und auf das Lehrpraktikum zu besuchen;
3. den Stundenplan der Bildungsanstalt, in der sie ihr Praktikum absolvieren, unbedingt einzuhalten;
4. die Schulordnung einzuhalten;
5. ihre Kursleiterin an der Universität und ihre/n BetreuungslehrerIn über den Beginn und das Ende ihres Lehrpraktikums an der Schule zu informieren;
6. bei eventuellen Problemen Kontakt mit dem verantwortlichen Lehr- und Forschungspersonal des Lehrpraktikums aufzunehmen und das Problem **nicht** persönlich zu lösen;
7. mit den BetreuungslehrerInnen gut zusammenzuarbeiten;
8. am Ende des Lehrpraktikums einen Seminar- und Praktikumsbericht mit Selbstreflexion entsprechend den erhaltenen Anweisungen zu verfassen.

Die StudentInnen haben **ein Recht auf**:

1. einen Praktikumsplatz in Zusammenarbeit mit einem oder zwei MitstudentInnen;
2. die Durchführung eines Praktikums in den ihnen zugewiesenen Bildungseinrichtungen unter der Voraussetzung, dass der reguläre Unterrichtsablauf in DaF nicht beeinträchtigt wird;
3. Unterstützung von dem Lehr- und Forschungspersonal bei auftretenden Problemen;
4. Teilnahme an der Evaluation zum Zweck der Verbesserung des Praktikums.

Εργαστήριο Εκπαιδευτικής Έρευνας και Γλωσσικών Εφαρμογών

Διευθύντρια: ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΒΡΕΤΤΑ-ΠΑΝΙΔΟΥ

Τηλέφωνο: 2310 997544, **Φαξ:** 2310 997544, **e-mail:** kala@del.auth.gr

Μέλη Δ.Ε.Π.: Μέλη ΔΕΠ του Τμήματος Γερμανικής Γλώσσας και Φιλολογίας, των οποίων το γνωστικό αντικείμενο εμπίπτει στα διδακτικά και ερευνητικά αντικείμενα του εργαστηρίου.

Όλα τα μέλη των Ε.Ε.ΔΙ.Π. Ι και ΙΙ καθώς και Ε.ΤΕ.Π. του Τμήματος.

ΙΣΤΟΡΙΚΟ – ΙΔΡΥΣΗ

Το **Εργαστήριο Εκπαιδευτικής Έρευνας και Γλωσσικών Εφαρμογών** είναι το πρώτο οργανωμένο Εργαστήριο του Τμήματος Γερμανικής Γλώσσας και Φιλολογίας. Ιδρύθηκε τον Ιούλιο του 2006 (Π.Δ. 799/03-07-2006 του Ν. 1268/82) με πρωτοβουλία της αναπληρώτριας καθηγήτριας Αικατερίνης Βρέττα-Πανίδου – υπό τη διεύθυνση της οποίας και λειτουργεί – με την έγκριση της Γενικής Συνέλευσης του Τμήματος Γερμανικής Γλώσσας και Φιλολογίας του Α.Π.Θ. (αριθμ. Γ. Σ. 216/18.4.2003).

ΣΚΟΠΟΣ ΤΟΥ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟΥ

Το εργαστήριο:

- καλύπτει τις εκπαιδευτικές ανάγκες του Τμήματος Γερμανικής Γλώσσας και Φιλολογίας σε προπτυχιακό και μεταπτυχιακό επίπεδο στο γνωστικό αντικείμενο της Διδακτικής,
- προωθεί την εμπειρική έρευνα στο γνωστικό αντικείμενο της Διδακτικής της Γερμανικής ως ξένης Γλώσσας,
- εξυπηρετεί τις ανάγκες και των άλλων γνωστικών αντικειμένων του Τμήματος , εφόσον συμπίπτουν, συμβαδίζουν ή/και αλληλοσυμπληρώνονται με εκείνους του εργαστηρίου,
- δίνει τη δυνατότητα χρήσης νέων τεχνολογιών για ερευνητικούς σκοπούς σε όλα τα σχετικά γνωστικά αντικείμενα,
- πλαισιώνει επίσης τις δραστηριότητες της Θεατρικής Ομάδας του Τμήματος.

ΠΑΡΕΧΟΜΕΝΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

Ο σύγχρονος εξοπλισμός καθώς και το εξειδικευμένο προσωπικό του Εργαστηρίου επιτρέπουν:

- την ανάπτυξη συνεργασιών με άλλα εργαστήρια, ερευνητικά κέντρα ή ακαδημαϊκούς φορείς και οργανισμούς του εσωτερικού ή του εξωτερικού, εφόσον οι επιστημονικοί και ερευνητικοί στόχοι συμπίπτουν, συμβαδίζουν ή/και αλληλοσυμπληρώνονται με εκείνους του εργαστηρίου,
- την οργάνωση επιστημονικών συναντήσεων και εκδηλώσεων (συνεδρίων, ημερίδων, σεμιναρίων κ.λπ.) και τη δημοσίευση και έκδοση επιστημονικών μελετών,
- την ανάπτυξη εκπαιδευτικού υλικού στο πλαίσιο ειδικών προγραμμάτων, π.χ. εξ αποστάσεως και διά βίου εκπαίδευσης και τη διάθεσή τους σε ενδιαφερόμενους με τη χρήση νέων τεχνολογιών.

DaF- und Didaktiklabor

Leiterin: EKATERINI VRETTA-PANIDOU

Telefon: 2310 997544, **Fax:** 2310 997544, **e-mail:** kala@del.auth.gr

Mitglieder des Lehr- und Forschungspersonals: Alle Mitglieder des Lehr- und Forschungspersonals der Abteilung für Deutsche Sprache und Philologie, deren Forschungsbereich mit Didaktik und den Schwerpunkten des DaF- und Didaktiklabors in Zusammenhang steht.

Alle Mitglieder des Lehrpersonals sowie technisches Fachpersonal.

GRÜNDUNG DES LABORS

Das **DaF- und Didaktiklabor** ist das erste voll ausgestattete Labor der Abteilung für Deutsche Sprache und Philologie. Es wurde nach einem Beschluss der Vollversammlung der Abteilung (216/18.4.2003) im Juli des Jahres 2006 (Präsidialerlass 799/03.07.2006 des Gesetzes 1268/82) auf Initiative von Assoc. Professor Ekaterini Vretta-Panidou eingerichtet und besteht seitdem unter ihrer Leitung.

ZWECK DES DAF- UND DIDAKTIKLABORS

Das DaF- und Didaktiklabor:

- deckt die Anforderungen der Ausbildung in Fachdidaktik im Diplom- und Masterstudiengang der Abteilung für Deutsche Sprache und Philologie;
- fördert die Durchführung empirischer Forschung im Bereich DaF-Didaktik;
- steht KollegInnen anderer Fachrichtungen der Abteilung zur Verfügung, wenn ihre Forschungszwecke mit denen des DaF- und Didaktiklabors übereinstimmen, einhergehen bzw. sich ergänzen;
- ermöglicht die Einbeziehung neuer Medien für Forschungszwecke;
- steht der Theatergruppe der Abteilung zur Verfügung.

MÖGLICHKEITEN DES LABORS

Das Bestehen des DaF- und Didaktiklabors ermöglicht:

- die Zusammenarbeit mit anderen Laboren, Forschungszentren und akademischen Trägerorganisationen des In- und Auslandes, sofern sich die wissenschaftlichen Ziele und Forschungsziele mit denjenigen des DaF- und Didaktiklabors decken bzw. ergänzen;
- die Organisation und Durchführung wissenschaftlicher Begegnungen (Kongresse, Tagungen, Seminare) sowie die Herausgabe und Veröffentlichung wissenschaftlicher Fachliteratur;
- die Entwicklung von Ausbildungsmaterialien im Rahmen spezieller Projekte für Fernstudiengänge und Lebenslanges Lernen.

Σημαντικές ημερομηνίες

29.09.2010	Έναρξη Χειμερινού εξαμήνου 2010
14.01.2011	Λήξη Χειμερινού εξαμήνου 2010
24.01.11- 11.02.2011	Εξεταστική Περίοδος χειμερινού εξαμήνου 2011
14.02.2011	Έναρξη Εαρινού εξαμήνου 2011
27.05.2011	Λήξη Εαρινού εξαμήνου 2011
06.06.2011- 28.06.2011	Εξεταστική περίοδος εαρινού εξαμήνου 2011

Αργίες

26.10.2010	Γιορτή του Αγίου Δημητρίου-Επέτειος απελευθέρωσης της Θεσσαλονίκης
28.10.2010	Εθνική Γιορτή
17.11.2010	Επέτειος του Πολυτεχνείου
24.12.2010 - 07.01.2011	Διακοπές των Χριστουγέννων
30.01.2011	Γιορτή των Τριών Ιεραρχών
3.03.11- 8.03.2011	Διακοπές της Αποκριάς
25.03.2011	Εθνική Γιορτή
18.04.2011-30.04.2011	Διακοπές του Πάσχα
1.05.2011	Εργατική Πρωτομαγιά
13.06.2011	Γιορτή του Αγίου Πνεύματος

Wichtige Daten

29.09.2010	Beginn des Wintersemesters 2010
14.01.2011	Ende des Wintersemesters 2010
24.01.2011-11.02.2011	Prüfungsperiode des Wintersemesters 2010
14.02.2011	Beginn des Sommersemesters 2011
27.05.2011	Ende des Sommersemesters 2011
06.06.2011-28.06.2011	Prüfungsperiode des Sommersemesters

Feiertage

26.10.2010	Sankt Dimitrios-Tag der Befreiung Thessalonikis
28.10.2010	Nationalfeiertag
17.11.2010	Gedenktage des Polytechnikums
24.12.2010- 7.01.2011	Weihnachtsferien
30.01.2011	Fest der drei Hierarchen
3.03.2011-8.03.2011	Fastnachtsferien
25.03.2011	Nationalfeiertag
18.04.2011-30.4.2011	Osterferien
1.05.2011	1. Mai
13.06.2011	Pfingsten